

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:

Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:

Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Buday Barna**.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Darányi Ignác tíz éves miniszterségének évfordulóján.

Írta: **Dessewffy Aurél** gróf,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke.

Darányi Ignác tényleges miniszterségének április 10-én lesz a tizedik évfordulója. Mint földmivelési miniszter első ízben 6 évig működött, két évi megszakítással ismét ehhez a tárcahoz hívták meg. Ettől fogva a gazdaközönség érdekeit meleg ügyszeretettel és lankadatlan szak tudással mindenkoron szíven viselve, tárcajában minden kisebb részleteivel foglalkozva, annak nagyobb és fontosabb feladatait a gazda szemüvegén bírálva, igyekezett buzgalmát érvényesíteni és e részben a sikerek nem maradtak el munkálkodásától.

Hacsak az elmúlt időben a gazdasági kiegyezés megkötésének és a fontosabb kereskedelmi szerződések (Olaszországgal és Németbirodalommal) előkészítését tekintjük és az autonóm vámtarifának kidolgozása körüli alapvető elvek megállapítását, abban Darányinak elvülhetlen érdemei vannak, köztudomású lévén, hogy a Széll-Körber-féle megállapodások előtti időben azon elv lett azokban lefektetve és azután érvényesítve, hogy egy autonóm vámtarifánkban, mint kereskedelmi szerződéseinkben is úgy a mezőgazdaság, mint az ipar egyforma védelemben részesíthessenek. Az egyaránt való vámvédelem elvének végrehajtása az előbbi évtizedeken át életben volt állapottal szemben lényeges haladást és különösen miránk nézve nagymérvű javulást jelentett, ami egész gazdasági életünkre

különösen a jövőben lényeges befolyást fog gyakorolni.

Elismeréssel kell különösen kiemelnünk Darányi minisztersége azon sajátos vonását, hogy ő eddigi kormányférfiaink közül azon egyén, kit a tárcaja körébe eső törvények alkotásánál mindig a humanizmus és az altruizmus szempontjai irányítottak: a munkástörvény, a munkás- és cselédségélypénztár és a munkáslakások, oly alkotások, melyeknél ezen irányzat kétségtelenül felismerhető. Ezek az intézkedések hatásukban a szegényebb néposztályok egzisztenciájának megkönnyebbitését s a haza földjéhez való ragaszkodásnak felebresztését és ápolását kétségtelenül szolgálják. A munkástörvény egy kiváló szociálpolitikai alkotás, épp a mai kor legnehezebb problémáját kívánja megoldani olyképp, hogy a munkaadó és munkás közötti jó viszony ápolását teszi lehetővé, a munkást az elemi csapások szeszélyei elől, egy fix megállapított keresettel biztosítani kívánja.

Mezőgazdaságunk és állattenyésztésünk emelésére tett számos ténykedésére a vízszabályozások terén, a telepítés és a ruthén akció alatt ismert tevékenységeinek részleteire nem terjeszkedhetem ki ez alkalommal. Pedig mindezek jórészt általa kedvezményezettek és ha a mezőgazdasági élet széles mezején az összes ágazatokat nem ápolták és fejlesztették egyforma mérvben, akkor az bizonyára nem a Darányi jóakarátán mult, mivel az államélet ezer szükségleteinek kielégítésében a sorrend megállapítása és betartása

kormányférfiaink közös és egyik legnehezebb feladatát képezi.

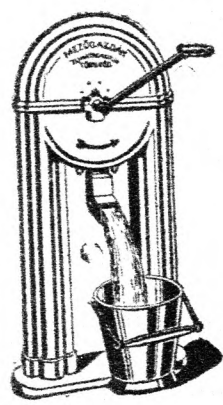
Darányi mindenkor, mint a gazdasági mozgalom figyelője és barátja, azokkal karöltve irányította földmivelési politikáját. Mint politikus a fokozatos haladás és fejlődés híve, mint jó hazafi, minden eszközzel és áldozatkészséggel igyekezett alkotmányos érzelmeit érvényesíteni, miről a közelmúlt nehéz, válságos időszak alatt volt alkalmunk meggyőződhetni.

Ez elmondottaknál fogva, mikor én, mint egyike számos tisztelőinek és barátainak, tíz évi miniszteri évfordulója alkalmából Darányi Ignácot őszinte örömmel üdvözlöm és köszöntöm, azt hiszem hű kifejezője vagyok annak az elismerő és hálás érzelmenek, melylyel Darányi iránt viseltünk. Tartsa meg őt az isteni Gondviselés még számos évig a földmivelési tárca élén, hogy meleg ügyszeretettel és tudásával ápolhassa tovább is mezőgazdaságunk oly fontos érdekeit.

Jelentés a „Köztelek“ 1907. évi irodalmi pályázatáról.

Lapunk gyakorlatias irányának fejlesztése céljából mult évi 83. és 84. számunkban pályázati felhívást tettünk közzé, amelyben egy üzemtani, egy növénytermesztési és egy tejjelgazdasági pályakérdésre egyenkint 200—200 arany korona pályadíjat tűztünk ki. A szakrovatvezetők hozzájárulásával kiírt pályakérdések:

1. Üzemtani pályakérdés. Egy közép- vagy nagybirtok rövid ismertetése, amelynek üzemszerkezete az utóbbi években modern irányban átszerveztetett: I. rész: a régi állapotok, II. rész: az átszervezett gazdaság jelenlegi állapota és üzemeredményeinek leírása.

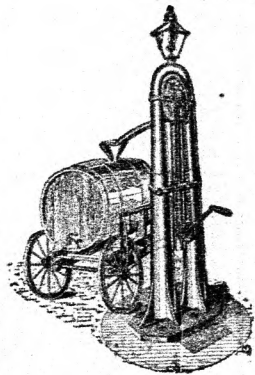

A legtökéletesebb vízemelő-szerkezet a

„MEZŐGAZDÁK ZUHATAGKUTJA“

Ajánlatot tesz a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Bp.

Számos elismerő levél.

2. **Növénytermesztési pályakérdés.** Oly kapás-növény termesztésének ismerete, mely jövedelmezőségben sikeresen versenyezhet a cukorrépa termesztéssel. I. rész: a termesztési eljárás leírása, II. rész: az üzemeredmények ismertetése.

3. **Tenyészési pályakérdés.** A tenyész-kiválasztás útján a tejtermelésben a legutóbbi 5 év alatt elért eredmények leírása. I. rész: a tenyész-kiválasztási eljárás, II. rész: az eredmények ismertetése.

Az üzemeni kérdésre három pályamű érkezett be. Ezek közül a bírálók ítélete szerint a „Gyakorlat teszi a mestert” jellegű dolgozat nem felel meg ugyan a pályázat feltételeinek, de mint egy bérlo jövedelmi eredményeinek tagadhatatlanul érdekes beszámolója, a lapban közlendő.

A „Használjuk fel a kor vívmányait” jellegű pályamű, szakszerűség tekintetében valamennyi között a legértékesebb, de táblázatos kimutatásaiban a nyers számadatok oly óriási tömegét halmozza fel, amelynek alapos tanulmányozása teljesen kimerítően olvasó közönségünk türelmét és így a gyakorlatiasságra és rövidsége törekvő lapunkban csak a táblázatos kimutatások tetemes megrövidítésével és teljesen átdolgozva volna közölhető.

Végül a „Sok állat, sok trágya” jellegű pályamű ugy beosztás, valamint a szakszerűség szempontjából is teljesen megfelel a pályázat követelményeinek és így az üzemeni pályázat 200 koronás tiszteletdíját a bíráló-bizottság a pályaműnek ítélte. Szerzője Kovács Károly uradalmi tisztartó Eszterháza.

A növénytermesztési pályázatra csak egy, „A hazai szükséglet termelésünkkel fedezendő” jellegű és „A cikória termesztéséről és annak jövedelmezőségéről összehasonlítva a cukorrépa termesztésével” című pályamű érkezett be. E dolgozat beosztásában teljesen megfelel a pályázat feltételeinek és a jövedelmi számítás kombinatív részében nehezményelt két csekélyebb hiba dacára, az adott esetben határozottan bebizonyítja a cikória magasabb fokú jövedelmezőségét. A bírálók egy része kifogásolta ugyan, hogy a cikória, mint amelynek termesztése csak az ország egyes részein és ott is csak a pótvédvénnyel közelében jövedelmező, a cukorrépa egyenrangú riválisának tüntetessék föl és bizonyára kívánatos lett volna, hogy a tengeri- és burgonyatermesztésről is érkezzenek be összehasonlító pályaművek. Mivel azonban ilyeneket nem kaptunk, a szóban forgó dolgozat formájában és lényegében teljesen megfelelő, az érdekesség és közölhetőség tekintetében pedig a legjobb valamennyi beérkezett pályamű között, a bizottság a növénytermesztési kérdésre kitűzött 200 arany korona pályadíjat e kiváló szorgalommal és rutinnal megírt pályaműnek ítélte oda. Szerzője Altörffer Lipót uradalmi intéző Héron.

A tejgazdasági pályakérdésre végül, valószínűleg a pályázati idő rövidsége miatt, egy pályamű sem érkezett be és így a pályadíj sem volt kiadható.

A jutalmazott pályaművek közül az ezidő-szerint aktuális növénytermesztési közleményt lapunk f. évi husvétii számában, a mindenkor egyaránt érdekes üzemeni pályaművet pedig pünkösdi számunkban fogjuk közzétenni. A közlésre alkalmasnak minősített „Gyakorlat teszi a mestert” című (szerzője Wigner Lajos gazdasági intéző Mokrán) üzemeni dolgozatot husvét és pünkösdi között, a szakszerűség tekintetében annyira kiemeltek „Használjuk fel a kor vívmányait” jellegű üzemeni pályaművet pedig a közölhetőség tekintetéből szükséges átdolgozás után fogjuk közölni.

Pályázatunk ez aránylag gyenge eredményeiből kitűnik, hogy egyrésztől kiváló szakembereink és szakírónk buzgó közreműködése nélkül ma még aligha lehetne lapunkat a jelenlegi színvonalon tartanunk, másrésztől pedig hogy a jövőben csak egyes részletek tárgyalására volna szabad pályázatot hirdetnünk, habár azt a lapunkhoz beérkező és igazán aktuális közlemények nagy tömege jórészt fölöslegessé teszi.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Az európai „legbőtermőbb” luczernáról.

Egyik budapesti magkereskedő cégnek 1905. évi tavaszi főárjegyzéke 14. lapján feltűnő betűkkel a következő ajánlás volt olvasható:

„Ujdonság! Európai „legbőtermőbb” luczerna. Bőtermőség tekintetében, valamint a francia és magyar luczernát, úgy az olaszt is felülmúlja. A legilletékesebb helyen végzett kísérletek alapján klimatikus viszonyainkra igen alkalmasnak bizonyult. Óhajtanó, hogy minden gazda, ki luczernát vet, ezen új luczernát — habár csak pr. baképpen is — szintén termesztse.” Ez a hangzatos ajánlás felkellette érdeklődésünket az európai „legbőtermőbb” luczerna iránt, miért is meghozattuk a vetőmagját, hogy saját kísérletezésünk alapján meggyőződhessünk a forgalmazó cég által annyira feldicsért „bőtermőség”-éről.

A vetőmag óriási magas ára után ezt a bőtermőséget joggal remélhettük. Ugyanis 5 kg. vetőmagért 16 koronát, 1/2 kg.-ért 1.90 koronát kért a forgalmazó cég, ugyanakkor a francia provencai legelsőrendű államlag ólomzárolt magot 50 kg.-ként 74 korona, a magyar legelsőrendűt pedig 66 korona áron árusította.

A kísérletet jó trágyaerőben kifogástalanul megmunkált talajon hajtottuk végre; összehasonlításul francia és magyar luczernát használtunk. Az olasz luczernát feleslegesnek tartottuk felvenni a kísérletbe, mert ismételtelen alkalmunk volt már meggyőződni arról, hogy az itteni viszonyok között az olasz luczerna sem élettartam, sem terméshozam, sem edzettség tekintetében nem ér fel a magyar vagy francia luczernával.

A kísérlet beosztása volt:

- 1. sz. parcella európai „legbőtermőbb” luczerna.
- 2. „ „ magyar „ „
- 3. „ „ európai „ „
- 4. „ „ francia „ „

A vetést védőnövény nélkül márczius hó 29-én végeztük, kat. holdankint 18 kg. vetőmagot számítva. A vetés évében az időjárás a luczerna fejlődésére nem volt kedvező. A május havi hirtelen beállt nagy meleg a zsenge növényt megviselte, meggátolva ennek kellő megerősödését; szintén hátrányos volt a július közepétől október elejéig tartó nagy szárazság is.

A kedvezőtlen időjárásnak tulajdoníthatjuk, hogy bár a luczerna kikéltése valamennyi parcellán egyenletes és erőteljes volt, a további fejlődés nem volt kielégítő, későre maradt a luczerna első kaszálása, emiatt gyenge volt az újabb sarjadzása is és csak háromszor volt megkaszálható. Az európai „legbőtermőbb” luczerna különösen gyenge fejlődést mutatott.

A telet mind a három változat jól kibirta, a további fejlődés mindkét évben normális volt s úgy 1906-ban, mint 1907-ben valamennyi parcella négyszer volt kaszálható. A kat. holdakra vonatkoztatott szárított szénatermés az egyes években volt:

Év	Európai „legbőtermőbb” luczerna			Magyar luczerna		Francia luczerna	
	I	II	Átlag				
1905.	17	25	26	38	32		
1906.	32	30	31	43	50		
1907.	41	35	38	42	44		
3 évi összes termés			95	123	128		
Többlet az európai „legbőterm.” luczernával szemben				28	33		

E kísérlet szerint tehát az európai „legbőtermőbb” luczerna nincs előnyben sem a francia, sem a magyar luczernával szemben. Ha a szárított szénatermést métermázsánként 5 K. piaci árral értékeljük, a három évi terméstöbblet értéke a magyar luczernánál $28 \times 5 = 140$ korona, a francia luczernánál $33 \times 5 = 165$ korona.

Vagyis ennyivel több ezeknek a 3 évi jövedelme, mint az európai „legbőtermőbb” luczernáé. Hogy minden tekintetben mérlegelhesünk e feldicsért luczernaváltozat értékét, számításba kell vennünk a felhasznált vetőmag értékét is. A fent közölt árak szerint kat. holdanként 18 kg. vetőmag került:

Európai „legbőtermőbb” luczerna	á 3.20 K.	57.60 K.
Francia legelsőrendű	á 1.48 „	26.64 „
Magyar „	á 1.40 „	25.20 „

Eszerint a francia luczernánál 31.20 kor., a magyarnál 32.40 korona megtakarítás mutatkozik a vetőmag beszerzési árában és ha ezt az összeget hozzáadjuk a terméstöbblet értékéhez, 3 év alatt a magyar luczerna tényleg 172.40 koronával, a francia luczerna tényleg 196.20 koronával szolgáltatott nagyobb jövedelmet, mint az európai „legbőtermőbb” luczerna.

Különösen hogy kezdő luczerna lassan 8-10 nappal magyartól előbb megkezdte a fejlődését, ami valószínűleg a köve miatt volt a felemleltől. A luczerna 18-án a tása alkalmával mérte az egységét s az 10 cm-mel és a francia időszerű lassan paszlatat az égnek a luczerna amennyiben sarjadzás, az és a többiek fejlődésére.

A lassabb európai „legzása a múlt, úgy, hogy ha a jelen évi figyelmű, fel francia állás szomszedságban volt.

A három talatinkat azról a következő

Termőképe „legbőtermőbb” luczerna, mint szeretlen magképe-sége egy viszonyaink luczerna termésként.

Ez a kísérlet gálhat a gazdó hogy ha az szemben nehezi meg his példáiul szolban a magk ujdonságok járjanak el, ben is az helyes eljár luczerna forgott volna a kézekben hirdeten helyen végzet leg ezek meg

Rovat Ujabb trá

Azon élénk új nitrogéntrá gémész és m nak, semmit s

1) Részben B

A

AU

Buda

Legtökéletesebb rendszerű Gőzcsepplő-készletek

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEKÉNT BUDAPEST

ugyszintén **MAGANJARÓK** (utimozdonyok) cséplési, vontatási és szántási célokra, (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.) Referenciák az ország minden vidékéről.

Különösen feltűnt ugy 1906, mint 1907-ben, hogy kezdetben az európai „legbőtermőbb” luczerna lassan nőtt s emiatt első sarjadzása 8—10 nappal később volt kaszálható, mint a magyar vagy francia. A fejlődésbeli nagy különbség igen feltűnő volt, kivált 1907 tavaszán, ami valószínűleg az erős téli hideg időjárásnak volt a következménye. Talán nem érdektelen, ha felemlitem, hogy tavaly pünkösdkor, május hó 18-án a sopronmegyei gazdatiszt kör látogatása alkalmával egyik látogató több helyen lemérte az egyes parcellákon a luczerna magasságát s az európai „legbőtermőbb” átlagosan 10 cm-mel alacsonyabb volt, mint a magyar és a francia.

A gyenge termőképesség okát én ezen első időszaki lassú fejlődésben keresem, mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a sarjadzó képességnek a luczerna díszítésére nagy befolyása van, amennyiben minél hamarabb kaszálható az első sarjadzás, annál hamarabb megindul a második és a többieknek is több idejük marad a kifejlődésre.

A lassabb fejlődésnek tulajdonítható, hogy az európai „legbőtermőbb” luczerna 4-ik sarjadzása a múlt év őszén már igen gyenge volt, úgy, hogy ha a kísérlet teljessége kedvéért még a jelen évi viselkedést is nem akarnánk megfigyelni, fel kellett volna törölni. A magyar és francia állása az európai „legbőtermőbb” társzomszédságában ellenben teljesen kifogástalan volt.

A három évi kísérlet eredményeként tapasztalatainkat az európai „legbőtermőbb” luczernáról a következőkben foglalhatjuk össze:

Termőképesség tekintetben az európai „legbőtermőbb” luczerna mögötte maradt mind a francia, mind a magyar luczernának, a vetőmag szeretlen magasságával sem éle tartama, sem termőképessége egyáltalán nincs arányban, emeljezóra viszonyunk között az európai „legbőtermőbb” luczerna természetesen jelentősége egyáltalán nincs.

Ez a kísérleti eredmény ismét jó példát szolgáltat a gazdálkodásnak abban a tekintetben, hogy ha az ily feldicsért növényujdonnással szemben nem eléggé tartózkodó, drágán fizetési mag hiszékenységet: de mi denesetre intő példát szolgáltat forgalmazó cégnek s általában a magkereskedőknek is, hogy a növényujdonnások forgalomba hozatalánál óvatosan járjanak el, mert nézetem szerint a jelen esetben is az lett volna a Mauthner cégtől a helyes eljárás, ha az európai „legbőtermőbb” luczerna forgalomba hozatala előtt alkalmat nyújtott volna a közönségnek meggyőződni az árjegyzékben hirdettet ama bizonyos „legilletékesebb helyen végzett kísérletek” eredményéről, illetőleg ezek megbízhatóságáról. *Rázsó Imre.*

TRÁGYÁZASTAN.

Rovatvezető: Cserháti Sándor.

Ujabb trágyázási kísérletek mésznitrogénnel.¹⁾

Azon éleink érdeklődésnél fogva, melyet az új nitrogéntrágyák, mint a mésznitrogén, nitrogénmész és mészalétróm (kalciumnitrát) okoznak, semmit sem csodálandó, ha mindig újabb

¹⁾ Részben Biederman Centralblatt 1907. év 9. sz.

és újabb, ezek hatását és hasznavehetőségét tárgyaló közlemények jelennek meg. Az ily tartalmú közleményekből már egy egész sorozatot állíthatnánk össze s azt hiszem, nem lesz érdektelen ezek közül a legújabbakat egymás mellé állítani, hogy ezen trágyák hatásáról és hasznavehetőségéről tisztább fogalmat alkossunk. Jelen esetben csupán a mésznitrogén és nitrogénmészrel foglalkozó kísérleteket, illetőleg dolgozatokat szándékom röviden ismertetni.

Mivel Immendorf¹⁾ (Jena) közöl a mésznitrogén és nitrogénmész használatára legérdeklőbb utasításokat, azért azt hiszem, leghelyesebb lesz az ő dolgozatával kezdenem.

A mésznitrogén és nitrogénmész alapján véve ugyanaz: mindkettő a nitrogént cizanamid alakban tartalmazza. Ezen vegyület a talajban elbomlik és bomlási termékeit a növények felveszik. Sajátságos egy tulajdonsága ezen trágyának, hogy használatánál bizonyos dolgokra nagy figyelemmel kell lenni, ha teljes és biztos hatást akarunk elérni és el akarjuk kerülni azt, hogy a növényeknek ártalmas ne legyen. Immendorf a mésznitrogén és a nitrogénmész használatára a Franck által felállított szabályokat lényegesen kibővíti és a következőkben állapítja meg:

1. A mésznitrogén savanyú humusz talajra nem alkalmas, hatása nagyon kérdéses és nem ritkán ártalmas a növényeknek, mert azokra határozott mérgező hatással lehet.

2. Laza, tevéketlen homokos talajra s mindenféle savanyú reakciójú talajra a mésznitrogén az előző okból nem alkalmas.

3. Azonban minden más talajra, különösen a finom porozus talajokra, a mészdus és istállótrágyával helyesen kezelt talajra a mésznitrogén használata megengedhető. S a mésznitrogén ezen talajokon mindig jó eredményt fog hatni, ha használatánál a következőkre figyelemmel leszünk:

a) A hektáronként használandó mennyiség a talaj és a természetű növény nitrogén szükséglete szerint 150—300 kg., vagyis hektáronként 30—60 kg. nitrogén.

b) A mésznitrogén elszórásánál levő kellemtelenségeket, ami ezen trágyának egyik nagyon kedvezőtlen tulajdonsága, ha trágyaszórógép nem áll rendelkezésünkre, legjobban úgy kerülhetjük el, ha a trágyát körülélő kétszeres mennyiségű, száraz, porozus talajjal alaposan összekeverjük, ezután azonnal elszórjuk.

c) Franck szerint a trágya elszórását a vetés előtt 8—14 nappal kell végezni. Immendorf véleménye szerint ezen határidő betartása nem nagyon lényeges, mert ha nagy szárazság nem uralkodik a vetés előtt 3—4 nappal elszórva és a talajba gondosan behozva, a mésznitrogén a csirázásra való ártalmas hatását elveszti.

d) Arra nagy figyelemmel kell lenni, hogy ezen trágya a kiszórás után, szántással, fogsolással vagy kapálással a talaj felső rétegével azonnal alaposan össze keveredjen. Arra szintén nagyon kell ügyelni, hogy a talaj felső rétege nedves vagy nagyon meleg ne legyen, mert ezen esetben a mésznitrogént nem szabad elszórni.

e) A mésznitrogén mint fejtrágya sem rétre, sem szántóföldre semmiesetre sem használ-

¹⁾ Versuch mit Kalkstickstoff oder Stickstoffalk. Mitteilungen der Versuchstation Jena 1907.

landó, különösen akkor nem, ha a vegetáció már megindult, mert ezen esetben többet árt, mint használ.

Schmöger¹⁾ tanár már számos éven át kísérletezett mésznitrogénnel és foglalkozott trágyázó hatásának megállapításával. Kísérleteit 3 ar nagyságú parcellákon végezte és azokon zabot és burgonyát termesztett. A mésznitrogén hatását a chilisalétrómmal és az ammoniumsulfáttal hasonlította össze s a következőket tapasztalta: Mind a három trágya növelte a termésmennyiséget, de azért legelső helyen állott a chilisalétróm. Ez legbiztosabban hatott s még kismennyiségben adva is növelte a termésmennyiséget. A kénsavas ammonia már nem mutatott olyan hatást s ezen kisebb hatás sem volt olyan biztos, mint a chilisalétrómé. A mésznitrogén hatása nagyon megközelítette a szénsavas ammoniát s avval majdnem egyenlőnek vehető. Schmöger a mésznitrogén ártalmas hatását nem tapasztalta.

A mésznitrogén és nitrogénmész hatását illetőleg nem oly kedvezőek Mach²⁾ kísérletei, ki a következő eredményeket érte el:

A mésznitrogén és nitrogénmész hatásában semmi különbség sem volt, mindkettő egyenlő mértékben növelte a termésmennyiséget. Az első kísérletnél ugy a mésznitrogén, mint a nitrogénmész tagadhatatlanul rossz hatást mutatott. A chilisalétróm hatását 100-nak véve, ugy a mésznitrogén, mint a nitrogénmész hatása legfeljebb csak 40 lett. Az újabb három kísérletnél a mésznitrogén hatása már emelkedett és a chilisalétróm hatását 100-nak véve, a mésznitrogéné 90 lett. Mindkét kísérlet sorozatnál, ugy a talaj, mint a termelési feltételek ugyanazok voltak és az eredményben mégis nagy különbségek voltak. Ennek oka lehet, hogy a különböző időjárásban volt, de egyelőre még ezt sem lehet mondani. Ezért még számos kísérletet kell végezni, hogy a mésznitrogén hatásában előforduló nagy különbségeknek biztos magyarázatát tudjuk adni s azokat el tudjuk kerülni.

Schulze³⁾ breslauer tanár már éveken keresztül foglalkozott a mésznitrogénnel és ezen újabb dolgozatában főleg a következő kérdésekkel foglalkozott és azok tisztázásához szándékolt hozzájárulni.

1. Milyen hatása van a mésznitrogénnek a különböző kulturnövényekre és egyenlő természeti körülmények között milyen a nitrogénkihasználás az ammoniumsulfát és chilisalétróm nitrogénkihasználásához viszonyítva.

2. A mésznitrogénnek megész-e a teljes hatása, ha már a tél idején a talajba adjuk?

3. Milyen befolyása van a mésznitrogén hatására, ha azt kevésbé vagy mélyebben visszük a talajba?

4. Milyen hatása van a mésznitrogénnek mint fejtrágyának?

Ezen fenti kérdéseket tanulmányozva, a következő tapasztalatokra jutott:

1. A természetű kísérleteket nitrogénzsegény talajon árpával, zabbal, mustárral, pohánkával, csibehurral és murokrépával végezte. A termésmennyiséget legnagyobb mértékben a chilisalétróm

¹⁾ Mitteilungen der deutschen Landwirtschafts-Gesellschaft 1907. Stück 10. p. 103.

²⁾ Fühlings Landwirtschaftliche Zeitung 1906. 24.

³⁾ Fühlings Landwirtschaftliche Zeitung. 1907. 5.

A szárított sertéstrágya

a legkitűnőbb és legolcsóbb trágyanem.

Állami szőlészeti és gazdasági tanintézet kísérleti telepeken rendkívül előnyöknek bizonyult. Számtalan nagybirtokos fényes eredménnyel bevétele.

Árajánlattal, felvilágosítással, előszerző nyilatkozatokkal készséggel szolgál.

Budapest-Kőbányai trágyaszárító-gyár, Budapest, IX. kerület, Ulloi-ut 21. száma.

rom fokozta, hatás tekintetében utána az ammoniumsulfátot következett és legvégül állt a méz-nitrogén. De nem minden növényre hatottak egyformán a különböző nitrogéntrágyák, így pl. a murekrépanál a fentiek egész fordított esete áll fenn, vagyis legjobban hatott a méz-nitrogén. A nitrogénkihasználást tekintve, szintén legelső helyen áll a chilisalétróm, utána az ammoniumsulfát és legvégül a méz-nitrogén.

	Ammoniumsulfát		Méz-nitrogén	
	Salámon-hatás	Nitrogénkihasználás	Hatás	Nitrogénkihasználás
Árpa	100	65.4	83	55.6
Zab	100	65.4	80	44.4
Mustár	100	91.6	70	45.0
Csibehur	100	63.8	114	55.0
Murekrépa	100	85.1	106	68.6
	100	75.0	91	58.1

Ha a chilisalétróm hatását 100-nak vesszük, akkor az ammoniumsulfáté 91 lesz, a méz-nitrogéné pedig csak 86 lesz. A nitrogénkihasználást tekintve a chilisalétrómot 100-nak véve az ammoniumsulfáté 77.5, a méz-nitrogéné pedig csak 62.1 lesz. Tehát a méz-nitrogén is minden esetben növelte a termésmennyiséget s hatása és nitrogénkihasználása közel áll az ammoniumsulfátéhoz. Az egyes nitrogéntrágyák a különböző növényeknél nem egyformán hatnak. Hogy az egyes kultúrnövényeinkre melyik a legalkalmasabb nitrogéntrágya, arra még számos kísérletet kell végezni.

2. A méz-nitrogén még őszzel vagy télen elszórva lényeges nitrogénvesztést szenved, miáltal a trágyázó hatása jelentősen csökken. Ezen nitrogénvesztés az időjárási viszonyok, de főleg a csapadék mennyisége miatt nagyon változó lehet, de azért minden esetben megvan s emiatt a méz-nitrogént még őszzel vagy télen nem tanácsos elszórni.

3. A méz-nitrogén hatására és a nitrogén kihasználására az is nagyon lényeges befolyással van, hogy azt milyen mélyen vesszük a talajba. Legkisebb a nitrogénkihasználás, ha csak a talaj felületére szórjuk el, de ha valami módon a talajba juttatjuk — bizonyos mélységig minél mélyebben — a nitrogénkihasználás növekedni fog. Ha a méz-nitrogén a talaj felületén van, az határozottan ártalmas a növényeknek, mert legtöbb esetben a méregként ható dicziandiamid keletkezik. Azért, hogy a káros hatást elkerüljük legalább 25 cm. mélyen kell a méz-nitrogént a talajba vinniük. De ezen kérdés végleges eldöntésére is még számos kísérletet kell végezni, mert Schultze a kísérleteit tenyészedényekben végezte s a tenyészedényeknél szerzett tapasztalatok nem minden esetben egyeznek meg a szántóföldi kísérletekkel.

4. A méz-nitrogén fejtrágyául használva határozottan ártalmas a növényeknek; a különböző növények különböző érzékenyek iránta, de többékevésbé minden növényre károsan hat. Ártalmassága részben a leveleknek őszzel való érintkezésétől származik, részben attól van, hogy a talaj felületén a növényre mérgező hatású bomlási termékek keletkeznek.

Schneidewind¹⁾ Hallában behatóan foglalkozott a méz-nitrogén és egyéb nitrogéntrágyák hatásának összehasonlításával. Kísérleti talajokul a négy típusú talaj, mint a homok, agyagos homok, humuszos agyag és a kötött agyagtalaj szolgált. Kísérleti növényekül az

árpat, tavaszi búzát, burgonyát és cukorrépat természetesen. Trágyázásra következő nitrogénmennyiségeket használt:

gabona és burgonyához 30 kg. nitrogén pro ha. cukorrépaéhoz 60 " " " "

A Schneidewindt kísérletei is azt mutatják, hogy a különböző nitrogéntrágyák a különböző kultúrnövényekre nem egyenlő módon hatnak.

	chilisalétróm	ammoniumsulfát	méz-nitrogén
árpa	100	92	77
burgonya	100	99	95
cukorrépa	100	93	72

Amint ezen összeállítás mutatja, a burgonyánál oly nagy volt a méz-nitrogén hatása, hogy az majdnem elérte a chilisalétrómét.

A méz-nitrogén és nitrogénmész hatásában semmi különbség sincs. Schneidewindt is tapasztalta azt, hogy ha a méz-nitrogént őszzel szórjuk, el jelentékeny nitrogénvesztés fog beállani, miáltal a trágyázó hatás nagyon csökken.

Wein²⁾ kísérleteit is röviden megemlítve, melyek szerint a méz-nitrogénnek az árpánál és búzánál volt legkedvezőbb hatása. Azt tapasztalta, hogy a méz-nitrogénnel nagyon kedvező eredményeket lehet elérni, ha a használatánál az Im mendorf utasításait betartjuk.

Strohmer²⁾ részletesebben foglalkozott avval, hogy a méz-nitrogén milyen hatással van a cukorrépa és a következő eredményeket érte el: A méz-nitrogén a cukorrépa használatához trágya, a termésmennyiséget növeli s hatása közel áll a chilisalétróméhoz. De helyes használati módjának megállapítására még kísérleteket kell végezni. A cukorrépa termésméztésbe való általános bevitel csak az áratól függ, hogy mennyiben tud versenyezni az ammoniumsulfát és chilisalétrómmal.

Érdekesek a Hardt³⁾ kísérleteivel szerzett tapasztalatok, ki a méz-nitrogénnel való kísérleteinél a következőket tapasztalta:

1. Ha a méz-nitrogént a vetés előtt 2—3 héttel szórjuk el, akkor még a kényesebb magvak csírázására sincs semmiféle ártalmas hatással.

2. A méz-nitrogén tözegecs homoktalajon is jól használható, ha annak savanyúságát megszüntetjük.

3. A méz-nitrogén a már művelésben levő kultúrtalajokon sokkal jobb és biztosabb eredményt használható, mint az újabbakon, mert az előbbieknél a baktériumok által okozott bomlás sokkal tökéletesebb. De az új talajon is jó eredményt lehet vele elérni, ha azt előzőleg meszezzük.

4. A méz-nitrogént, hogy az a növények táplálkozására, felvételére alkalmas vegyületekké bomoljon, szükséges azt idejében a vetés előtt a talajba vinni s lehetőleg azonnal fogsóval vagy kapálással a talaj mélyebb rétegébe kell vinni. Hardt azáltal, hogy a talajt kellőleg előkészítette és a méz-nitrogént megfelelő időben adta, még olyan talajokon is eredményt ért el, melyekre a méz-nitrogén rendes körülmények között nem alkalmas.

5. A méz-nitrogén tözegecs réten is emeli a termésmennyiséget, ha a talajt előzőleg meszezzük vagy márgázzuk. Hardt a rétrágyázásnál ajánlja a méz-nitrogént még őszzel kiszóratni s aztán rétfogsóval a talajba

1) Mitteilungen der deutschen Landwirtschafts-Gesellschaft 1907. Stück 13.

2) Felddüngungsversuche mit Stickstoffkalk zu Zuckerrüben.

3) Hardt, Versuche mit Stickstoffkalk, Deutsche Landwirtschaftliche Presse 1907. No. V.

juttatni. De ha ez nem történhet meg, akkor a trágyát télen kell elszórni és tavasszal a talaj felszárada után befogsólni. Hardt szerint az ottani (oldenburgi) időjárási viszonyok miatt nem is szükséges a méz-nitrogént a talajba fogsólni, mert ha késő őszzel vagy télen szórjuk ki, a nagy levegőnedvesség és a nagy mennyiségű csapadék miatt még befogsólas nélkül is jó trágyázó hatása lesz.

Hardt tehát a méz-nitrogén használatára vonatkozólag több dologban teljesen ellentétben áll más szerzők tapasztalataival. Ugyanis ő a késő őszzel vagy télen való kiszórást ajánlja, míg mások ezt határozottan károsnak tartják. Azért még e kérdés is beható tanulmányozásra vár s még számos kísérletet kell végezni ennek végleges eldöntésére.

Gerlach¹⁾ brombergi tanár a méz-nitrogén bomlására közöl néhány érdekes adatot. Gerlach és Vogel a méz-nitrogén bomlásával foglalkoztak behatóan és a következő eredményekre jutottak.

A méz-nitrogén és nitrogénmész hatását nagyon befolyásolja annak bomlása; ugyanis a méz-nitrogén a talajban egy sajátos módon elbomlik és ezáltal a növények táplálkozására alkalmas vegyületek keletkeznek. A méz-nitrogén elbomlik a baktériumok hatására, miáltal hogy anyag (karbamid) keletkezik, melyből tovább bomolva ammonia keletkezik, ami később salétromsavvá alakul át. De a cizanamid tisztán kémiai úton is bomolhat s így a bomlástermékek mások lesznek, még pedig főleg dicziandiamid keletkezik. Ha a bomlás az első eset szerint történik, akkor a cizanamidnak majdnem az összes nitrogénje ammoniává, illetőleg salétromsavvá alakul át, mit a növények nagyon könnyen felvehetnek s ezen esetben úgy a méz-nitrogén, mint a nitrogénmész hatása nagyon kedvező lesz és közel áll az ammoniumsulfátéhoz és a chilisalétróméhoz. Ha pedig a bomlás a második módon történik és a cizanamid összes nitrogénje dicziandiamiddé alakul át, úgy a méz-nitrogén hatása nulla lesz, mert ezen vegyület a talajban egyáltalában nem, vagy csak nagyon nehezen bomlik el s így hatása nincs. De nemcsak hogy hatása nincs a dicziandiamidnak, hanem ha ez nagyobb mennyiségben fordul elő a talajban, akkor az a növény fejlődésére határozottan ártalmas hatással van. Ezen két bomlási mód esetében egymás mellett történik és a méz-nitrogén kedvező vagy kedvezőtlen hatása attól függ, hogy melyik bomlási mód lesz nagyobb mérvű. Gerlach az eddigi kísérletei alapján azt tartja, hogy a karbamid és ammonia keletkezését a talaj légjárhatósága, méz-tartalma, közepes nedvességtartalma, valamint csekély humusz-mennyiség kedvezően befolyásolja. Laza talajokon az ammonia könnyen elillanó tulajdonsága miatt a cizanamid nitrogénjéből veszteség állhat elő. Hogy a méz-nitrogén homoktalajon nem jól hat, ez is erre vezethető vissza.

Wagner, Dorsch, Siegmund Hals és Popp²⁾ már hosszabb idő óta foglalkoztak a méz-nitrogén vizsgálatával és hatásának megállapításával. Ezen dolgozatukban az eddigi kísérleteiket teszik közzé, ami két részből áll, u. m. 1. laboratóriumi kísérletekből, melylyel a méz-nitrogén bomlását és egyéb tulajdonságait vizsgálták és 2. tenyészedénykísérletekből, melylyel a méz-nitrogén trágyázó hatását a különböző nitrogéntrágyákkal hasonlították össze.

A laboratóriumi kísérletek eredményeit egyelőre mellőzve, mert a végkövetkeztetésekből azok eredményeit belefoglalom, a tenyészedény-

1) Landwirtschaftliche Centralblatt 1907 Heft. 4.

2) Landwirtschaftliche Versuchsstationen 1907. Heft IV.

Szivattyúk és Mérlegek különleges gyár
Garvenswerke,
 WIEN, II., Handelsquai No. 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

kísérletek eredményéről szöveg röviden, hol a következő tapasztalatokra jutottak.

A chilisalétrom és ammoniumsulfát rendszeren nagyobb mennyiségben növeli a termést, mint a méz-nitrogén és azoknak a nitrogénkihasználásra is rendszeren nagyobb. A trágyát használó nitrogénmennyiségeket növelve, a méz-nitrogén még jobban elmarad az ammoniumsulfát és chilisalétrom mögött. A zabbal végzett kísérleteknél, ha a chilisalétrom termése 100, a méz-nitrogéné csak 89, a nitrogénkihasználás pedig, ha a chilisalétromé 100, a méz-nitrogéné 91. Az ammoniumsulfáttal összehasonlítva, ha annak hatása 100, a méz-nitrogéné csak 90, a nitrogénkihasználás pedig, ha az ammoniumsulfátnál 100, a méz-nitrogéné csak 94 lesz. Az árpával, murekrépával, cukor- és takarmányrépával végzett kísérleteknél a chilisalétrom és méz-nitrogén hatása közel egyenlő volt: a nitrogén kihasználás pedig ha a chilisalétromé 100, a méz-nitrogéné 90 lesz.

Az összes végzett kísérletek végeredményeképpen azt állapították meg, hogyha a chilisalétrom trágyázó hatását 100-nak vesszük, a méz-nitrogéné 90 lesz.

Azon körülményeket, melyek a méz-nitrogén hatását befolyásolják, a következőkben állapították meg.

1. A méz-nitrogén hatása csökken, ha a talajban történő bomlásnál dicziandinamid keletkezik. A szén-sav, humusz-sav, meleg és a baktériumok hiánya elősegíti a dicziandinamid keletkezését. Azért a méz-nitrogén savanyu, vagy savképződésre hajlandó talajra (humusz-gazdag vagy nagyon mérszszegény talaj), vagy tevékenen homoktalajra nem alkalmas, valamint melegebb idősokban sem szabad elszórni.

2. A méz-nitrogén hatása nagyon csökken, ha azt nagy mennyiségben adjuk a talajba és annak relative kis nedvességtartalma van, mert a méz-nitrogén vízben csak kevésbé oldódik és ammoniák- és salétromképző baktériumok csak erősen hígított oldatban működnek.

3. A méz-nitrogén hatása kisebb lesz, ha azt nem egyenletesen elszórva adjuk a szántóföldre, mert ha helyenként az felhalmozódik s az eső és talajvíz nem képes azt kellőképpen eloszlatni, úgy bizonyos helyeken koncentrált oldat keletkezik s ez a baktériumok bomlasztó hatását megakadályozza és a méz-nitrogén csak részlegesen fog hatni.

4. A méz-nitrogén hatása kisebb lesz, ha azt későn, vagy nem elegendő mélyen vesszük a talajba, mert az ammonia eltávoztása által nitrogénvesztés fog beállni.

5. A méz-nitrogén jó eredménnyel fog hatni, ha azt kellő időben minél egyenletesebben szórjuk el és a talajjal minél gondosabban összekeverjük. A vetés előtt körülbelül 14 nappal, elegendő talajnedvesség mellett, baktériumok tevékeny agyagtalajon jó eredményt használható. Az őszi vetésekre is kellő időben (legkésőbb február közepéig) elszórva, kis mennyiségben jó eredménnyel használható.

Végül még megemlítem Feilitzen¹⁾ (Jönping dolgozatát, ki a méz-nitrogén és az új norvég salétrom hatását hasonlította össze más nitrogén-

trágyák hatásával. A kísérleteinél a következő eredményekre jutott: A méz-nitrogén homok- és agyagtalajon a zabra, árpára és a tavaszi buzára nagyon jó hatással van s a termés-növelő hatása közel áll az ammoniumsulfátéhoz, de a mézsalétrom mögött nagyon elmarad. Jobb minőségű tőzegtalajon a természetett növényeknél (zab, árpa, tavaszi buza) szintén jó eredményt mutatott, de kevésbé bomlott, nagyon tőzeges talajon a méz-nitrogén hatása a zab és burgonyánál oly kicsi volt, hogy a többi nitrogén-trágyákkal fel nem veheti a versenyt. Tehát Feilitzen tapasztalatai is megegyeznek a legtöbb szerző tapasztalataival. Az új nitrogén-trágyával, a mézsalétrommal nagyon jó eredményt ért el, mert a mézsalétrom hatásában jóval felülmuta a chilisalétromot.

Ezen újabb trágyázási kísérletek eredményei nagyrészt megegyeznek és pedig: a méz-nitrogén trágyázó hatása kisebb, mint az ammoniumsulfáté és chilisalétromé s az az előzőhöz közel áll. A méz-nitrogénnel való trágyázásnál óvatosan kell eljárni, használatánál bizonyos körülményekre figyelemmel kell lenni s minden talajra és minden időben nem szabad használni, mert megdőlés nélkül használva az is előfordulhat, hogy inkább árt, mint használ. De ezen használatra vonatkozó szabályok még nincsenek véglegesen megállapítva, mert egyes szerzők bizonyos dolgokban ellentétes véleményen állanak másokkal, azért még számos kísérlet végzésére van szükség, hogy a méz-nitrogén használatára vonatkozó szabályok úgy legyenek megállapítva, hogy aszerint eljárva, a termésmennyiséget föltétlenül fokozza.

Herke Sándor.

BAROMFITENYÉSZTÉS.

A baromfikolera.

Az elmúlt 1907. év őszén a baromfikolera 76 drb lud, ugyanannyi kacsa és 115 drb pulyka-állományom egészen elpusztította. Oly erősen lépett fel, hogy sem az orvosi beavatkozás, sem egy másik majorba történt s így teljesen keresztülvitt elkülönítés nem segített.

Tudtommal e betegség az elmúlt évben igen sok helyen pusztított s így nemcsak anyagi kárt, de a tenyésztésben is nagy rombolást végzett.

Lakásomat egy nagykiterjedésű szikes legelő köríti, amely a baromfiaknak bőséges legelőt szolgáltat. E legelőn a cselédlakások közelsége miatt együtt él az összes majorsági baromfi. Közvetlen a kertem mellett lévő cselédháznál van elhelyezve az urasági ludtenyésztés. E ludak a többi majorsági baromfi-val együtt járnak a legelőn nemcsak, de együtt voltak akkor is, mikor már a baromfikolera pusztított az egész majorban és elpusztított 720 drb vegyes baromfit.

A 120 drból álló urasági ludak, dacára, hogy nap-nap mellett érintkezett a dögvészes állományjal, meg nem betegedett, sem abból el nem hullott.

E körülmény okát kutatva, arra a meggyőződésre jutottam, hogy ennek oka csakis a szervezet ellenállóságában lehet, mert a tenyésztői

eljárások: tisztaság, gondozás, nálam épp úgy, ha nem fokozottabb mértékben, be lettek tartva.

Nem találván más okot a szervezet ellenállóságánál, úgy fejtem meg: hogy az urasági ludak azért maradtak e dögvészszel szemben immunisak, mert azok tenyészludjai 3—7 évesek s ezek erősebb ivadékokat neveltek.

De ha ez így van, akkor ez egy nagyon fontos tenyésztői szabály, nemcsak a lud, de általában a baromfitenyésztésnél, fontos érdek tehát megállapítani, milyen kor milyen befolyással bír a tenyésztésben az ivadék ellenállóképességére.

Tenyésztési szabály, hogy a jércetojás gyenge ivadékot ad, ez tehát tenyésztésre nem való, de melyik kor erre legalkalmasabb, ezt kell eldönteni.

A nálam előfordult eset oly példa, amely tekintettel a ludtenyésztés s általában a baromfitenyésztés nagy fontosságára, nagyon megérdemli, hogy ha egyik-másik tenyésztőtársam bír már ezirányú tapasztalattal, azt megírja s az esetet figyelmére méltassa. Többet érne minden szórumnál, ha e betegséggel szemben ez uton tudnánk védekezni.

Tóth József.

Régi állattenyésztési ismeret már az, hogy a tökéletesen kifejlett — teljes tenyészterében levő szülők — erősebb, jobban és gyorsabban fejlődő, szebb és minden tekintetben ellentállóbb ivadékokat nemzenek, mint a fél vagy $\frac{3}{4}$ részig tenyésztettek. Ami pedig a fenti megfigyelésből eredő következtetést illeti, tény, hogy továbbtenyésztésre csakis a betöltött 2 éves ludak a legmegfelelőbbek, de a fiatalabbak is használhatók szaporításra, csak hogy ezek ivadékait nem kellene „mag“-nak hagyni, hanem fogyasztásra értékesíteni.

Egyébként hasonló esetek már gyakran előfordultak s mindenütt kimutatható volt az, hogy az idősebb, edzettebb baromfiak a fertőző bajokkal szemben ellenállóbbak.

Hreblay Emil.

Milyen fajta házinyulakat tenyészszünk?

Egyuttal felelet az alábbi kérdésre:

Kérem szíves felvilágosításukat a következőkre:

1. A házinyulak mely fajtájának tenyésztése a legjövődelműbb?
2. Mely idő s évszakokban, mily s mennyi takarmány adandó azoknak dbként s naponként?
3. Helyes-e azoknak sötét, meleg kalitkákban való tartása. Ha nem helyes, mily istálló, ól szükséges e célra?
4. Mely időközökben párosítandók a nyulak, mely korban kezdetjük a párosítást, hány hétig szoptattassuk s mely korban szoktassuk a takarmányhoz a fiakat?
5. Mely korban, mely hónapokban alkalmas a gerezna s mikor a hus a kereskedelemre nézve, hol s mily árban értékesíthetők, hogyan kezelendők s hogyan szállítandók azok?
6. Az 1. ponthoz még felteszem azon kérdést, hogy amennyiben több fajta a végeredményben egyenlő hasznot hajt, mi az előnye s hátránya egyiknek a másikkal szemben?

¹⁾ Landwirthschaftliche Presse 1907. No. 28.

JOHNSTON

mélyvágású fűkaszalógépei
marokrakó aratógépei
és kéveköto szénaforgató és szénagyűjtőgépei

a legjobbak a világpiacon és kiválóan alkalmasak a magyar viszonyokra. A Johnston-gépek 5lt, kavardott gabonában is jó munkát végeznek s feltűnően csekély vonóerőt igényelnek.

A gépek szerkezetének tökéletességéért s anyaguk elsőrendű voltáért készsággel szavatolunk.

Vezérképviselőt és főraktár: **Bächer Rudolf Melichar Ferencz** özégnél
BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Tessék ismertető leírását kérní. Tessék ismertető leírását kérní.

7. Mely szakmukból nyerhetek a házi-nyúltenyésztésre, különös tekintettel az Önök által ajánlandó fajtára nézve körülményes felvilágosítást, utbizgositást?

8. Kérem a fajtisztaságra nézve legmegbízhatóbb tenyésztők megjelölését és szíves értesítésüket arról, hogy bejelenthetem-e s hol leendő tenyészetemet a nyilván-
tartásra?
S. D.

Ad 1. Hazánkban a lefolyt néhány évi házi-nyúltenyésztési kísérletezésből következően, úgy az áll. m. illetve a földmívelésügyi kormány, mint a gazdasági tényezők négy fajta házi-nyúl tenyésztését ajánlják, azzal, hogy e négy fajta közül kiki válasza ki azt a fajtát, mely viszonyai közt a legtöbb eredménnyel kecsegtet, de semmi körülmények közt nem ajánlható az, hogy egy tenyésztő egyszerre 2 vagy több fajta tenyésztésbe kezdjen bele.

A legelterjedtebb ilyen — mondjuk köztenyésztési házi-nyúl-fajta — az *ezüst szörme házi-nyúl*. Ezután következik az *orsz. prém házi-nyúl*, azután a *kék óriás* és végül a *belya óriás házi-nyúl*.

Ezen sorrend nemcsak a jövedelmezőségre, de a mai tenyésztési elterjedettségre is vonatkozik s így könnyen érthető, ha azt mondom, hogy a 6-ik pontban feltett pótkérdésre is feleltem azzal, hogy e négy jövedelmező házi-nyúl-fajta közt a legelső az ezüst szörmenyúl, mert ezt elterjedése is igazolja.

De egyúttal ez felment annak indokolásától is, hogy mi előnye és hátránya egyiknek a másikkal szemben. Hisz ha ezt is itt e korlátozott helyen fejtegetni akarnám és *szükségesnek tartanám*, messze túl lépném ezen rovat határait. Az itt továbbra elmondandók untilg elég támpontot fognak a kezdő nyúlászoknak arra adni, hogy megfelelő szakkönyvek elolvasása s néhány házi-nyúltelep megtekintése után saját maguk ítéletet alkothassanak afelől, melyik fajtát tenyészessék.

Ad 2. A takarmányozásra nézve általános tétel az, hogy a házi-nyulakat naponként kétszer, reggel s délután 5 órakor kell takarmánnyal ellátni, mely nyáron részben zöld luczerna, falomb, kerti hulladékból álljon, de emellett kapjanak kevés réti- vagy luczernaszénát, zabot s egyszer naponta télen-nyáron vizet. A víz azonban ne álljon elöttük, hanem azzal meg kell kínálni s ha iszók bevárni, míg szomját oltotta s azután a vizes edényt az ólból kivenni. Téli időszakban ezen ellátásban a zöldség helyett nyers takarmányrépát, burgonyát vagy cse-csókát adunk a házi-nyulaknak.

Megjegyzem, hogy a házi-nyúl megeszik minden konyhai hulladékot, ami nem husféle s így ezt is — csemege gyanant — meg lehet köztük, a szoptató anyák közt osztani vagy a levágásra kiszemeltekkel feleltetni. Ettől ugyanis igen hamar husosodnak s az anyáknak bő tejük van.

Ami a mennyiséget illeti, az a fajta nagyságától függ s ezt a tenyésztő néhány napi megfigyelés után kiszámíthatja s csak annyit adjon minden takarmányfőeségből egy-egy házi-nyúl elé, amennyit az az egyik takarmány-adagolástól a másikig elfogyaszt. Mert a tulsok takarmánnyal való pocsekölés pénzbe kerül.

Ad 3. A tenyészháznyulakat kaliczákban

kell tartani, de azok ne legyenek sem sötét helyre állítva, sem sötétek, hanem elől léceztettek, vagy sodronyhálóval ellátottak. A nyvendék kifutókban s az ezekben épített kis házacskáknak, ólakban tartandó.

Ad 4. A házi-nyulak 8 hónapos korban már ivarérettek s minden 2 hóban párosíthatók. A szoptatás 6 hétig tarthat, tovább nem szükséges, mert a 3 hetes nyul már az anyjával eszik magától, nem kell azt tanítani vagy szoktatni.

Ad 5. A házi-nyulgereszna csak a teljesen kifejlődött, tehát a 8 naponot betöltött nyulról bír oly értékkel, amelyért a rendes piaci ár kérhető. Jó a nyári szörme is, de jobb a novjan. gereszna, amely nem hull s tömött. A geresznaikat az állatról óvatosan le kell húzni, deszkára kifeszítve megszáritani s azután óvni a molytól s gyűjteni, amíg 12 drb. lesz. Egy-egy tucsat gereszna, vagy legalább 25 drb. élő nyulát bármikor átvesz a *Magyar Mezőgazdák Szövetsége* Budapest, Alkotmány-utca 31. Hogy mily áron, azt én nem mondhatom meg, mert ez — bizony — sok mindentől függ.

Ad 6. Már feleltem az 1. pontnál.
Ad 7. Elolvasásra méltó nyulászati munkák ezek: *Hrebly-féle: Az ezüst szörmenyúltenyésztése és értékesítése.* (Ára 2 K. 10 ftl.)

Andrássovics-féle: "Házi-nyúltenyésztés és értékesítés" (Ára 2 K. 20 ftl.) és végül a

Monostori-féle: "Házi-nyúltenyésztés" című munka (Ára 2 K. 20 ftl.). Ezen szakmunkák a *"Pátria"* irodalmi vállalat köznyelvetében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. rendelhető meg.

Ad 8. A felsorolt munkák mindegyikében több tenyésztő hirdeti állatjait s azok mind megbízható czégek, tessék azok közül választani. A házi-nyúltenyésztő telepek eddig sehol nyilván tartva nincsenek, tehát az újonnan létesített telepet sem kell sehol bejelenteni.

Minden kezdő házi-nyúltenyésztőnek ajánljuk a *Hrebly Emil állattenyésztési felügyelő* szerkesztésében *h-tentek* megjelenő *"Házi-nyúltenyésztés"* című szaklapot, melynek évi ára csak 6 K. s megrendelhető a főszerkesztőnél *Rákostligeten* (Budapest mellett).

Bánda Sándor.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

Két darab két koronás rovarkönyv.

II. A gyümölcsfák fontosabb ellenségei és betegségei.

... És ismét előttem van egy könyv. Címe: *A gyümölcsfák fontosabb ellenségei és betegségei*. Szerzője *Barna Balázs dr.* Kiadja az Erd. Gazdasági Egylet. Megjelent Kolozsvárt, terjedelme 118 oldal, ára 2 korona.

Ha az előbbi munkával csak futólag foglalkoztam, annak meg volt az oka a munkában is, meg a szerzőjében is. Egy sem hívhatta ki a szigorú kritikát. Az előttem fekvő művet több oknál fogva behatóbban kell tárgyalnom. *Barna dr.* tanítványom volt; könyvében a közreadott eszméi részben az én eszméim, amelyeket előadásomon hallott és idevonatkozó dolgozataimban olvasott; azután ami a fontos,

Barna dr. fiatal ember létére azon a pályán kezd működni, ahol számot kell vetnie magával, hogy amit tanít és ír, azt helyesen tanítja és jól írja meg, mert ha hibáz valahol, azért kérdőre vonhatják majd a leendő tanítványai. A szerző, úgy látom, ama fiatal emberek közé tartozik, akik tanulni szeretnek, mert az eddig megtett pályája legalább ezt bizonyítja. E tanuló kedve ne hrgyja őt most sem cserben, amikor olyan szakon fog működni, ahol neki első sorban csak az öntevékenység adhat segítséget. A mezőgazdasági állattartó, a rovarirtó s a kártevő gombákra vonatkozó ismereteket, amiként azt a gazdasági élet kívánja, eddig nálunk csak olyan kis mértékben tanították, hogy azokat nemcsak a tanításra hivatott, hanem még a gazdálkodó ember sem igen szerezte meg teljesen. Ma, habár a világ még egyre igen szűkmarku, szinte zsugori s a mezőgazdasági szakoktatás terén kevés időt enged e tudomány-ágnak, talán a javulás kezdetén vagyunk és nagy teher hármlik azokra, akik az idevonatkozó ismereteket a gazdasági pályára lépő fiatalok között terjesztetni fogják. Az előttem fekvő könyvnek nincs ugyan köze a szorosán vett mezőgazdasági skatnitáshoz, mert hiszen népkönyvnek készült s a fentiek elmondására s az alábbi híralatra, miként említettem, csak a mű szerzőjének nyújt alkalmat.

Barna dr. könyvében a gyümölcsfák és gyümölcsbokrok állati ellenségeit és ő'ösködő gombáit ismerteti. A felvett anyag és beosztása ellen nincs kifogásom; hasonlóképpen nem teszek kifogást az anyag általános feldolgozására nézve. A *Szár-t* (6), a *Ceramby* × *Scoplii*-t (9), az esi pávaszemet (23) s a korompenészt (47) azonban baj nélkül kihagyhatta volna művéből. Itt mindenütt taposott nyomokon járt, de nem vesztett volna a mű értékéből egy hajszányit sem, ha a forrás általános jelzése helyett megnevezte volna legalább azt a két főforrást, hogy anyagának javarésztét honnan meríti. Ezt *Linhart* is, meg magam is megérdemeltük volna.

A részletekre nézve azonban sok a megjegyezni valóm. *Barna dr.* nek a magam részéről jövőre nézve több alaposítást és gondosságot ajánlok. Irjon bármit, akár könnyedén, hogy úgy mondjam, tollhegygyel a nép számára, avagy beható részletességgel, az előbbi két dolgot ne feledje el, mert ha azokat figyelmen kívül hagyja, akkor csak jövőjének és tekintélyének árt.

Lássuk előbb tárgyi megjegyzésemet. A hernyófogókötél (12. o.) *ne legyen laza*, mert az könnyen beázik s abba az almamoly, de más hernyó sem húzódik be. A mezei poczok sohasem vándorol (25. o.), a vándorlásról szóló állítás a régi mesevilág maradvéka. A fan ejtett sebet sohasem szabad tehenérgyás egyaggal (20., 31., 33., 73. o.) bemázolni. Ez nem sietteti a seb gyógyulását, hanem ellenkezőleg, piszkot visz abba és megakadályozza annak rendes behagedését. A nagy faragó pille fősatornáját nem köti össze oldalfolysókkal (30. o.), mert csak egy csatornát készít. Ez azonban keresztülmetszheti sok más hernyó csatornáját, mert egy-egy nagy faderékban 400—500 hernyó is éihet egyszerre. A kéregszű (35.) még *csilleg* sem kezdi ki az elszáradt ágat, leginkább csak a még nedvében levő beteg fát, ágat, gallyat.

A *Monilia can*
nem ezüstfehé

A paizstetv

oldal) egésze

igen egyezik

hogy a *Lecan*

fejlődik (fiata

is kivétel, m

esücskös paiz

tojásalakban

a *Mytilaspis*,

ségnek is, hog

kat ne említse

ban nem leh

lett volna, ha

írja. „Ez (a

ran a test 2—

fordul a testbe

hez tér vissz

homályos és c

a szerző miről

ban csak a vá

van meg, a

esapja elveszne

nek el, megma

ban. „Testből

a *Lecanium*, a

tény teste egy

tetveknél a *tes*

s az apró paiz

rint külön-kül

paizsot. A him

mint kettő: A

apró pontszeme

lásomra 9—11)

Azt mondja

almapaizstetü

„szöveget is

az, hogy nem

miut a meg

fejlődésben elm

Szokatlan, hogy

ről. „szöveget”

szöveget szó jele

s magyarban il

ban használatos

jelentésű.

A kalifornia

1902—1903 óta

hanem Kina ész

Barna dr. össz

szívó száját (ro

haustoriumokkal

45. oldalon, ahol

használja a 101

torium-ról beszél

az előbbiről szól

nálában, mikén

„szipókáját bemé

Szemelött tartva

vezetét, a szipók

és mint védő hü

szívó serét, am

csatornát alkot

négy szívó sert

növénybe, de ne

A barackfa p

szén hibás. E pa

nem egyéves: ju

Egyetlen

A bu

dr. A

Kapható a „

A selektált (kiválogatott) anyarépákról nyert és impregnált takarmányrépamagnak manapság sem párja, sem konkurrencziája nincs.

Kapható:

Mauthner Ödön os. és kir. udvari magkereskedésében **Budapesten.**

Arjegyzék ingyen és hármentve.

A *Monilia candida* Htwg., miként a neve mondja, nem ezüstfehér, hanem hősín-fehér.

A paizstetvekről szóló bevezető rész (39—40. oldal) egészen hibás, mert a fejlődésük nem igen egyezik meg — általánosságban. Az igaz, hogy a *Lecanium*-csoport egy része egyformán fejlődik (fiatal lárvák alakban telet), de van itt is kivétel, mert a nálunk igen gyakori két-csüskös paizstetű (*L. bituberculatum* Ta.-To.) tojásalakban telet. Azután más életmódja van a *Mytilaspis*, a *Diaspis*, az *Aspidiotus* nemzetségnek is, hogy a *Dac. glopiusok* és a *Fulviniaria*-kat ne említsem. A paizstetveket általánosságban nem lehet röviden jellemezni s így jobb lett volna, ha e rész elmarad. A 40. oldalon írja: „Ez a „szipóka“ aránylag hosszú (gyakran a test 2—3-szorosa), a fején ered, visszafordul a testbe is és hurokba kanyarodva a fejhez tér vissza.“ Ez bizony dodonai mondat, homályos és csak az érti meg, aki tudja, hogy a szerző miről szól. A hosszú „szipóka“ azonban csak a vándor- és az apró paizstetveknél van meg, a *Lecaniumok*-é rövid. „Lábai és csapja elvesznek“ ugyanott. Dehogy is vesznek el, megmaradnak, de aránytalanul kis alakban. „Testéből képződő paizs“ (ugyanott) csak a *Lecanium*, a *Pulviniaria*-nál van, mert a nőstény teste egyttel a paizsa is; az apró paizstetveknél a test és a paizs két különálló dolog, s az apró paizstetű mind a maga módja szerint külön-külön fejleszti és nagyobbítja a paizsot. A himnek pontszeme (ugyanott) több, mint kettő: a fej területének több mint 3/4-ét apró pontszemek (ha jól emlékszem a számolásomra 9—11) veszik körül.

Azt mondja egy helyen, hogy a kagylós almapaizstetű esetében a megtámadott rész „szövetei besüppednek“ (41. oldal). Az igazság az, hogy nem gyarapodnak olyan mértékben, mint a meg nem támadott hely szövege és fejlődésben elmaradva süppedékesekké válnak. Szókatlan, hogy *Barna* dr. mindig „szövetek“-ről, „szövetek“-ről, tehát többször beszél. A szövet szó jelenlegi értelemben gyűjtő főnév s magyarul ilyen esetben csak egyes számban használatos. A német „Gewebe“ is hasonló jelentésű.

A kaliforniai paizstetű hazája, miként 1902—1903 óta tudjuk, nem Amerika (41. o.), hanem Kína északi része.

Barna dr. összehatja a paizs- és levéltetvek szívó száját (rostrum) a gombák szívókájával (haustoriumokkal). *Szivókát* mond a 41. és a 45. oldalon, ahol rostrum-ról van szó és ugyanezt használja a 101. és 102. oldalon, ahol haustorium-ról beszél, a 39. és 40. oldalon, hol csak az előbbiről szól, *szipókát* mond. Abban a használatban, miként *Barna* dr. mondja, hogy „szipókáját használja“, a szipóka sem helyes. Szemléltetve a szívószájú rovarok szájszerkezetét, a szipóka az alsó ajaknak felel meg és mint védő hüvely magában foglalja a négy szívó sertét, amely egymáshoz illeszkedve két esaternát alkot. A paizstetű, a levéltetű csak e négy szívó sertét mélyeszti a megtámadott növénybe, de nem hüvelyököt, a szipókát.

A barackfa paizstetűről szóló rész (43.) egészen hibás. E paizstetű fejlődése nem két, hanem egyéves: júniusban tojás, nyáron és őszszel

kis lárvá, mint ilyen telet és jövő évben május végéig teljesen megnő és ismét szaporít.

Az ivadékok, nemzedékek, utódok a szerző nem használja következetesen. A 45. oldalon a vértetűről beszél s azt mondja, „ha 50 ivadékok (utódok kell érteni!) veszünk fel, az ötödik nemzedék 312 és fél millió egyedből áll“. A 48. oldalon helyesen beszél utódokról, hogy „egyetlen egy (levéltetű) után millió meg millió utód származhat“. Az ivadékok, nemzedékek egy és generáció-t, az utól pedig posterust-t vagy successor-t jelent. Hogy *Barna* dr. is a nemzedéket és az ivadékokat is egynek veszi, az a 68. oldalon derül ki, ahol a barackmoly „második nemzedékéről“ beszél.

A levéltetvek farán lévő két csapocská (farcso, nectarium) váladéka nem viaszanyag (ez máshonnan ered), hanem valószínűleg olyan védőanyag, amelylyel a levéltetű a ragadozó rovarok ellen védekezik.

A galagonyapillangó nyári hernyója a levelet nem rostaszerűen lyuggatja, hanem csak a felszínét és közepét (epidermist és a mesophyllumot) rágja ki s így huzza össze. A pókháló moly hernyója a fedőhártyával egybe ragadt tojáshejak alatt telet (66 o.). A pókhálós szilvámoly „mindkét szárnya“ nem szürkés (67 o.), hanem mint a pókhálós almamolyé.

Igen hibás a füstös szárny levéldarászról szóló cikkely (29. o., 69. o.), mert az már májusban is álhernyóalakban előfordul és mindig a levél színét bántja; az álhernyót borító nyálka nem tintaszerű; az álhernyóból pedig csak egy nem lesz bogár, hanem darázs, mint amiként a 80. o.-on feltüntetett ábrán látható a és b darázs szintén nem bogár. Az igaz, hogy a pontos ismeretlen nem alapuló népies szójárás a méhet és a selyemhernyót is bogárnak mondja, mert a rovar szó ismeretlen e körben, de ez még nem ok, hogy a helyes ismeret terjesztő műben, legyen az népies irányú bár, ne a helyes szavakat használjuk.

A rügyfuro bogártól megfertőzött rügy (72. o.) nem feketedik meg, hanem megtartja vörhenyes színét.

Az almaeszeleny ismertető bélyege az, hogy nemcsak aranyos-zöld (73. o.), hanem ezenfelül még gyönyörű biborszínű, (csak aranyos-zöld a *Rhynchites betuleti* egyik alakja.) A mogyoróbogár (*Balaninus*) lárvája nem június végén veti ki magát (74. o.), mert akkor még javában rajzik a kifejlődött öreg bogár. Az almamoly hernyója (almakukac) nem telelhet a földben (77. o.). Ugyanigy téves a *Hoplocampa*-páról az az állítás, hogy hernyói ősszel (80. o.) huzódnak a földbe: ez már tavasz derekán megtörtént. A köszmétedarázs második nemzedékét, amely a már érdeklődő bokron él, svajnci földdel permetezni nem szabad (84. o.). A 84. o. a darázsokról szóló általános rész, a leírásra és az életmódra vonatkozó rész, gondosabb átdolgozásra szorul. A 94. o. szerint a szilvalevél „hátsó lapján“ a spermogonium-ok láthatók, amelyet a szerző a 44. ábra b) rajzában akar bemutatni; de ezen ábra b) aláírása az „alsó lap“ „*pyrenidium*“-járól (igy!) beszél. Azután ha már megemlíti a *peritheciumot*, a *pyrenidiumot*, *spermogoniumot*, akkor jó lett volna, ha kiemelte volna munkája szellemében, habár röviden, de világosan a gombák e szerveinek jelentőségét s egymás között való összefüggé-

sét is. A 99. o. a *Septoria pirikola*-nál csak *pyrenidium*-ról és nem „vagy“ spermogonium-ról lehet szó.

A 101. o. azt mondja, hogy bizonyos növények levelei maguk is választanak ki mézharmatot. Ez régi állítás, amely ma idejét multá. Kivéve a virágzat nectariumjait, a növény más szerve nem választ ki mézharmatot és ha a növényen előfordul, az mind állati eredetű (ürülék).

Mind e kifogásaim olyanok, amelyekből *Barna* dr.-nak óvakodnia kell, ha alaposágát nem akarja kétségessé tenni.

Kifogásom, még pedig *Barna* dr.-ral szemben nyomatékos kifogásom van, ami a nyelvmagyar-ságát illeti. Ugy tudom, hogy hibátlanul csak magyarul tud, mert hiszen szülőföldje Debreczen s így annál inkább követelhejük tőle, hogy helyes magyarsággal írjon. Amit szülőföldje tőzsgyökeres magyarságán az iskola barbár-nyelve rontott, azon javítson *Barna* dr. azzal, hogy vegye elő gyermekkori helyes nyelvértékét s ne sajnálja az időt attól, hogy egy-néhány, a *Kazinczyak* és a *Bugáték* szörny-szüllőit gondosan megrostáló művet végig ne olvasson. E réven, azt hiszem, megmenekül először is a következő rémszavaktól: vadoncz (22.), magonez (22.) és állandóan fogja használni a magyar csemelét, amelylyel a 46. o. szintén él. Kikerüli a feleség-et (38., 39., 48., 93., 97., 98. stb.) E szó bizony első sorban a mezőgazdasági irodalmat terheli, mert habár idegen talajon termelt, a mezőgazdasági írók nevelték nagyra. Mit akarnak véle? Két jó barátom igyekezett megértetni velem e rémszót. Az egyik botanikai fogalomnak tartja (a fajfajtájának változata), a második pedig kereskedelmi fogalomnak mondja (németül *grobkörnige Sorte*, magyarul nagyobb szemű feleség). Mint látjuk, az előbbi esetben a feleséget a fajta-változat, az utóbbi esetben a minőség szó helyettesítheti. Feleség azért rossz, mert abból a határozatlanságot jelentő függelékből, vagy kicsodából, hogy — féle (sokféle, egyféle, rosszféle, buzaféle, paizstetűféle, körteféle stb.), főnevet a magyarban alkotni nem lehet, de amint láttuk, nincs is reá szükség. Talán 1896-ban, vagy 1897-ben jártam Kapuvárra az ottani szép gazdaságban. Egy, a körülbelül 50 esztendő, tőzsgyökeres magyar gazdatiszt vezetett a gazdaságban. A nevére már nem emlékszem (az is magyar volt!) s azóta már meghalt. Az uradalmi gazdaság bejárása után átmentünk a kisgazdák földjére s ott is kerestük az egeret, a mezei pocskot. Egy helyen éppen vetett egy kisgazda. Kérdem, mit csinál bácsi? A felelet az volt, hogy „vetem ezt a kis feleséget?“ Nem akartam a fülemnek hinni. A földön zab volt elszórva. „Hisz ez zab!“ — mondom. Az egyszerű parasztész azzal védekezett, hogy a „tisztartó ur így adta!“

Különbö *Barna* dr.-t is megtréfálta a feleség. Addig-addig rakosgatta ide-oda e rémszót, míg a sajtóhiba ördöge a 48. oldalon (alulról a 14. sorban) feleséget nem csinált belőle. Az előny (12., 44. o.), „törzs“ (44. o. és még igen sok helyen), kedvencez (50.), poroda (70.), igényes (97.), hegyszövet (105.), rőpnyulás (16.), jelleg (4.), ormány (51., 70.), veszély (7., 8., 3.) (bár használja a helyes veszedelmet [47., 72.]

Egyetlen gazda se mulassza el burgonyailtetését kellő időben megpermetezni!

A burgonyavész ellen a leghatásosabb anyag a

dr. Aschenbrandt-féle bordói por.

Ára mm.-kint 72 korona.

Kapható a „MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉ“-nél (Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám).

75.) is, a felületes (90.) s a párszás (45.), használja a helyes párosodás-t [73.] is mind rossz korcs. Ugyanilyen elítélendő dolog a sok német szerzet is. Ilyenek a nedvűs (21., 27., 48., 51.), a mézszegény (105.), erőteljes (63., 105.), piaczképes (3.), tulnyomó (3., 4.), tulnedves (105.), de használja a helyes sűrű lombut (91.) is. Kerülje az előállít ígét (13.), a keresletnek, használatnak örvend (16., 8.), a gyümölcstermelést, termelőt (14., 15., 10., 20.), a fakezelést (10., 95.). A rossz nemzőképes-en kívül (25.) használja Barna dr. a jó érett ivarut (45.) s a kifejlődött ivarut (48.) is, jelölve, hogy gyermekkor helyes nyelvézéke nem hagyta még egészen cserben s olykor mégis csak belebelefut a szövegbe. Hibás a fellépni (41., 70., 89., 90.), úgy néz ki (54., 55., 94., 100.), nem megy bele (101.), eltekintve attól (101.), a fáknál gyakori (105.), vagy spórák a Juniperusnál (99. o. a 48. ábra), fák, Juniperuson helyett. Jobb volna a németes és pedig, a ne-hogy és dacára helyett a még pedig, a hogy... ne és ellenére annak: az érési idő, a tartózkodási hely s más effélék helyett az érési ideje, a tartózkodási helye, a védekezés-mód, vagy védekező mód stb. — Barna dr. beszél a levél alsófelő lapjáról, hátsó lapjáról (94. és 95. o. ábráiért). Miért? Magyarban van a levélnek színe, fonákja. Így rövidebb, és határozottabb.

Szokatlanul és helytelenül használja a melyik névmást is a mely helyett (4, 35, 46, 54, 75, 76, 82, 83, 87), noha helyes nyelvézéke mindig melyet ért rajta. Ez utóbbinak köszönheti, hogy a 34. o.-n ilyen szófűzés csuszott a szövegbe: amelyiket a nőtény rágott. Ugyancsak erőszakolt a ki nek a melylyel való felcserélése is. Habár a költő és a népköltészet e cserét megengedheti magának (piros csizmát, akit vettél rózsám, sarkantyuját, akit viselt): az irodalom ama körében, ahol mi forgolódunk, aligha volna igazolható az efféle, hogy vendégeink, akik (78.). Bepermetez helyett jobb a megpermetez. Az íkes ígét még nem lehet számítani (foglalatoskodjon, keveredjen 7., származhat 48., eshet az eső 85.). Ügyeljen a szövegzetésre is, mert hibásak az ilyenek: ezt a csomókat (56.), nincsenek emésztő szerve (45.), ivadéka különböznek egymástól (48.) vagy a természetek igen nagy része... tartjuk a gyümölcsfát, ... nem részesíti (3. o.); együtt maradnak teletve át (66.), helyesebb: együtt maradvan teletnek át. Azután érthetetlen, hogy miért annyira névelőtagadó? Miért mondja például az egyes címekben szilvamoly-t, pupos szit a helyes a szilvamoly, a pupos szit helyett?

A nemzetközi helyesírás megállapodásait mindenkinek meg kell tartani, tehát nem kgr., cm., vagy mm., hanem egyszerűen Kg, cm, mm stb.; nem Diaspis piricola. Del Guercio, hanem Diaspis piricola Del Guercio, Conidium és többesben conidia a helyes és nem conidiák. A deák vagy bármely tudományos helyesírás a magyarban is kötelező. Pyrethrum (8) semmiképpen sem helyes: a magyar orthologus piretrum-ot ír, a deák pedig pyrethrum-ot. Nem Delacroise (9.), hanem Delacroix, nem Rein (10.), hanem Rhein (Rajna folyó), nem Denise-féle (29.), hanem Danysz (lengyel név), nem pyrina (32.), hanem miként a 36. és 41. o. írja: piri és piricola; nem Sessia

miopaeformis, hanem Sesia myopaeformis. Hát a Jablonowski kicsoda az (35. o.)? Nem Asp. perniciosus, hanem perniciosus, mint amiként az ábrán írja. Hogy a sajtóhiba hová vezet, jusson eszébe a Cecidonia, amely egyszer egy hivatalos nyomtatványba belecsuszott a Cecidomyia helyett s azután a gazdák 10 éven át a hesszeni legyet mindig csak Cecidoniának mondták és írták. A d. prunastri szerzője Fouscolombe, tehát Fric helyett (43.) Fouse. irandó. A vértetű deák neve Hausmanntól származik, tehát nem Desm., hanem Hausm.; nem Rinchites (51., 73.), nem Polistigma (94.), hanem Rhynchites és Polystigma. Ugyanide tartozik a keverék-trágya, a komposzt írása is, amelyet a 91. oldalon kompost-nak, a 63. o. compost-nak, a 93. oldalon compostnak, meg kompostnak is ír.

Barna dr. munkáját sajátkezű rajzaival szerelte fel. Ez helyes, mert hiszen a szerző tudja a legjobban, hogy az olvasónak mit akar bemutatni. Közvajunk e téren az, hogy a jó ábra igen drága, mert a technikai kivétel sok pénzbe kerül. Ez azonban csak a kiadó baja. Az ábra helyességéért a szerző felelős. Az 5. ábra igen homályos s a rágás két különbsége nem állapítható meg belőle. A 6. ábra szokatlan. Ugy látszik, mesterséges készítmény után készült s így a két pocok alakja a gumós lednek két gumójára emlékeztet. A 8. ábrában a nagy faragó képe nem jó. A 13. ábra a kis hős czinzeért mutatja be; ez a bogár természetes nagyságban 26—30 mm. hosszú. Barna képén a nagyított alakja (a) csak 22 mm., bemutatott mérete tehát mindenképpen (b-nél) is hibás. A kaliforniai paizstetű képe nem typus, hanem általános shema s így legtöbb apró paizstetűre alkalmazható. A levéltetvek ábráin a nectariumok nincsenek mindig a megfelelő helyen (szelvényen) rajzolva. A 19. ábra bogarat meglagadom: mert az nem coeruleus. A 22. ábrán a b hernyó feje hol van? A 24. ábrán bemutatott hábról nem tudom, hogy az fejjel fel-, vagy lefelé tekint? Ebben a gally állásának kétséges volta a hibás. A 29. ábrán a pókháló szilvamoly nem pókháló, hanem szilvamoly, hanem azonos a barackmolylyal, vagyis a 30. ábrában feltüntetett molylyal. A 33. ábra két bogara nem Rhynchites-typus. A szőrös felszín nem különbség a két faj között. A 35. ábrában a szilva lehet füge is, de kajsziabarack is. A 37. ábrában az a és b mérete nem helyes s a b darázs fején levő munkási hernyó-süveg furesán fest. E darázs feje nem szőrös. A 39. ábrában az a darázs igen nagy, tehát nem természetes nagysága. A 41. ábra fülbemászó rágása inkább a darázs munkája. A rák képe (49. á.) pedig igen elmosódott.

Volna még több megjegyzésem, de elég legyen. Miként mondtam, Barna dr. vétett az alaposág és a gondosság ellen. E több rendbeli megjegyzésem jóakaró célja egyes-egyedül az, hogy reámutassak azokra a szempontokra, amelyeket a szerzőnek szeme előtt kell tartani, hogyha mint író és tanító ember meg akar felelni annak a feladatnak, amelyet a szakoktatás és irodalom tőle megkíván. Ha az itt felhozott kifogásaimat megsziვეli, hiszem, hogy későbbben ő is csak olyan hálával fog gondolni reám.

Jablonowski József.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Ardenni lovak beszerzése. (II. felelet a 223. sz. kérdésre.) Tisztavéri ardenni lovat tenyészt még Elze gróf vukovári uradalma. A tenyészet 1880-ban alakított s így az innen kikerülő anyag teljesen akklimatizálva van, ami határozottan előny. Bővebb felvilágosításért tessék az uradalom felügyelőségéhez fordulni.

Steinhausz Frigyes.

Vasut mentén való építkezés. 237. kérdés. Birtokomra a cselédség számára lakást építék, mely birtokrész a vasuti vágányoktól 59 5 méter távolságra fekszik. Az épület részben már elkészült, csak telő alá kell még helyezni. Ma azonban itt volt — az állami előjáró hívására (ki azt már előbb megtehette volna) — a vasuti mérnök s kijelentette, hogy az építést be fogja szüntetni a szolgabírósg által! A lakás tervezete be volt küldve, a szolgabírósgtól pedig megkaptam az engedélyt és a községi bíró helybenhagyásával megkezdtém, most félbemaradt a munka! Kérek szíves tanácsot, mi legyen a teendőm?

B. P.

Felelet a 237. sz. kérdésre. A vasut mentén megállapított tűztávlat 60 méter a sínpar tengelyétől számítva. Ezen távlatba eső minden építkezés hatósági engedélyhez van kötve. Az építkezés hatósági engedélyezése iránti kérvényt az épület tervrajzával és a távolság pontos kimutatásával a járási főszolgabíróhoz kell benyújtani. Az engedélyt a közigazgatási bizottság adja meg.

A helyszíni bejárásnál építetőnek egy szabványnyilatkozatot kell kiállítania, amelyben az építésnél figyelembe veendő kikötések betartására és a tűzkár elleni biztosításra magát kötelezi, azonkívül zálogjogot ad az építendő házra a tűzkárbiztosítási összeg erejéig a vasutnak, mely a biztosítást a tulajdonos mulasztása esetén az ő költségén eszközözi.

Kérje pótlólag az építési engedély sürgős kiadását, az állomási előjárónak adjon egy ideiglenes kötelező nyilatkozatot arról, hogy a vasutak igazgatósága által kívánt szabványnyilatkozatot észrevétel nélkül aláírja. Ily módon megengedik az építkezés befejezését az engedély kinyerése előtt.

Hollady Nándor.

Stein- és Békési-féle dobkosárbetétek. 238. kérdés. Hogyan felelnek meg a gyakorlatban a Stein Sándor bordás dobkosárbetételei és Békési (Béres) József-féle új sines dobkosárjai?

Somogyi.

Felelet a 238. sz. kérdésre. Ugy a Stein-, mint a Békési (Béres)-féle, valamint minden ehhez hasonló dobkosárbetét tényleg eredményesen használható csépléskor akkor, ha a gabona megázott, szívós szalmája lett, vagy ha a szemek besültek a kalászbá. Különösen szembetűnő az előny a régiebb, kopottabb kosaru cséplőgépeknél. De amilyen hasznos szolgálatot tesz ilyenkor a bordás betét, éppen oly kárt okozhat az száraz gabona cséplésénél. Eltekintve attól, hogy a törekmenyiség ily esetben jelentékenyen megszorodik s ezzel a magvesztés is jelentékenyen fokozódik, mert éppen a törekkel szeret legjobban kiszökni a mag a gépből, különösen a régiebb szerkezetű vagy kopott törekrostáknál, igen könnyen be-

állhat még a s tése. Már pedig cséplésnél egye használni az í

Díószegi czu „Köztelek” f. kikelésének és ciklik a díószegi ban; miután e tési módot né méltóztassék a azt hiszem, ez sen venné.

Felelet a 237. vetés, illetve t répamag tömő mélyre kerülve kelhessen. A a következő: a vetés előtt —

nak és tömött módon érik el rögös, még a egyébként pedig simítás által mélyedéseket rétege nagyon boronálás sem a mélyedések telnek meg, a lenül a vetés alsó nyirkos f vetőgép előtt nagyon száraz zés is szükséges nyirkos legyen nyirkosnak ke tapadjon, éppen kások járnak, állandóan kap vetőgép, ennek egy nehéz (45) jár, mely heng répamagra nyo répaaföldön tel hatni, az egy vetés után áll

jár, a répa gy azonban a vet nak be, a viz a répamag fe díószegiék ne repájuk ki ne

Két-három é ságban lehet rekkal felszer leg több helyen ugyanis azt g nálatában rej a talajelőkész hogy díószegi lehet, ahol nag keszésére, ez p csak a díószeg nossá, de a csökken az munkásbérek é

Fűkaszálo- dékre. 240. alakuló gazdas kezdenék még eddig részbe lésben vágatné s mely gyári felelőbb hegye

Ólcsó árak! Gózek Sack SZ I

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

állhat még a szemek tulságos törése, megsér-
tése. Már pedig ez utóbbi, különösen sörárpa-
cséplésnél egyenesen kár. Azért tessék óvatosan
használni az ilyen dobkosárbetéteket.

i. S. P.

Diószegi cukorrépa vetés. 239. kérdés. A
„Köztelek” f. hó 21-iki számában: „A répa
kikelésének és fejlődésének előmozdítása” című
cikkek a diószegi vetési módot ajánlja legjob-
ban; miután ezt a vetési illetőleg talajelőkészítési
módot nem ismerem, tisztelettel kérem,
méltytassék azt becses lapjában közzétenni,
azt hiszem, ezt igen sok gazdatársam is szíve-
sen venné.

F. J.

Felelet a 239. sz. kérdésre. A diószegi répa-
vetés, illetve talajelőkészítés célja az, hogy a
répamag tömött, nyirkos földbe és egyenlő
mélyre kerülve, gyorsan és egyenletesen ki-
kelhessen. A diószegi talajelőkészítés lényege
a következő: a talajnak — közvetlenül a répa-
vetés előtt — rögz- és üregmentesnek, nyirkos-
nak és tömöttnek kell lennie. Ezt a következő
módon érik el. Az őszi szántást, ha az nagyon
rögzős, még a tél beállta előtt megfogasolják,
egyébként pedig kora tavasszal boronálás vagy
simítás által elegyengetik, hogy a kisebb
mélyedéseket eltüntessék. Ha a talaj felső
rétege nagyon száraz, akkor a simítás vagy
boronálás semmi haszonnal sem jár, mert
a mélyedések porral, finom száraz földdel
telnek meg, ami pedig mindig hiba. Közvet-
lenül a vetés előtt extirpálás, boronálással
alsó nyirkos földet a felszínre hozzák és a
vetőgép előtt nehéz vashenger jár. Ha a föld
nagyon száraz, többszöri extirpálás és hengere-
zés is szükséges ahhoz, hogy a talaj egyenlően
nyirkos legyen. A föld felső rétegének oly
nyirkosnak kell lennie, hogy az a hengerre
tapadjon, éppen ezért a hengerek után mun-
kások járnak, akik a hengerre tapad földet
állandóan kaparják. A henger követi a répa-
vetőgép, ennek minden vetősaruja után egy-
egy nehéz (45 kgr. súlyú) keskeny vashenger
jár, mely hengerek a nyirkos földet erősen a
répamagra nyomják. A diószegi módon vetett
répaföldön tehát keskeny mélyedéseket lát-
hatni, az egyes vashengerek nyomait. Ha a
vetés után állandóan meleg, illetve száraz idő
jár, a répa gyorsan és egyenletesen kel, ha
azonban a vetés után nagyobb esőzések álla-
nak be, a víz ezen mélyedésekbe összegyűlve
a répamag feletti földet cserepessé teszi. A
diószegiek nem is kérnek addig esőt, míg
répájuk ki nem kelt.

Két-három évvel ezelőtt nagyon sok gazda-
ságban lehetett látni, hogy a diószegi henge-
rekkel felszerelt géppel vetették répájukat, a
legtöbb helyen azonban abba hagyták ezt. Ők
ugyanis azt gondolták, hogy a hengerek hasz-
nálatában rejlik a diószegi vetési mód, holott
a talajelőkészítés a földológ. Feltétlenül igaz,
hogy diószegi módon vetni répát csak ott
lehet, ahol nagy igéserő áll a gazdaság rendelkezésére,
ez pedig csak kivételes dolog. Nem-
csak a diószegi vetési mód nem lesz általá-
nossá, de a répatermesztés is fokozatosan
csökken az alacsony répaárak, a magas
munkabérek és a sok répaárak miatt.

ifj. Rösler Károly.

**Fűkaszálo- és sorvetőgépek dombos vi-
dékre.** 240. kérdés. A vezetésem alatt most meg-
alakuló gazdaság még csupa kaszálo, hol most
kezdenék még csak keveset szántani. A kaszálo
eddig részben volt adva, mit jövőben házi keze-
lésben vágnának. Tisztelettel kérem, van-e már
s mely gyártmányú fűkaszálo gép a legmeg-
felelőbb hegyes vidékre, melylyel egyszersmind

kevés kalászt is aratni lehetne? Mely sorvető-
gép használatára legalkalmasabb ma már hegyes
vidékre?

R. J.

Felelet a 240. sz. kérdésre. Különlegesen hegy-
vidékre szerkesztett fűkaszálo gép nincs, de erre
nincs is szükség. Bármelyik mai modern fű-
kaszálo géppel egyaránt lehet kaszálni síkon
és dombon. Minden fűkaszáloval lehet kalászt
is vágni, még pedig vagy rendre vagy pedig
ha a hozzávaló maroklerakó készüléket is be-
szerzik, akár marokra is. Kalászos vágásánál
azonban tanácsos reczés élű kést használni a
sima élű helyett. Ekkor két ember ül a gépen,
az egyik hajt, a másik időközönként egy meg-
felelő gereblyével lerakja a metszőkészülék
mögé szerelt asztalra összegyűlt marokt. Ezélra
egy második kocsisülés is jó a gépre.

Egyébiránt tessék az OMGE. által július hó-
ban Eperjes környékén tartandó aratógépbemut-
atáson megjelenni. Ott a valóságban láthatja
a gépeket munkában.

Minden tolórendszerű vetőgép egyaránt jól
használható dombos vidéken, csak jól kell be-
állítani és vezetni.

i. S. P.

Vásárhelypénz. 241. kérdés. Ha valamely
környéki vásárra kocsimmal megyek, daczára
annak, hogy sem a ló, sem a kocsi nem eladó,
a vásárbérlők feltartóztatnak és helypénzt köve-
telnek. Kérem, jogos-e ezen követelésük, mert
megesett már az ily, hogy csak a vasutállomásra
menet vásári alkalommal megállítottak s hogy
a kellemetlen ezivódást elkerüljem, fizettem.

B. H.

Felelet a 241. sz. kérdésre. A vásárhelypénz
fizetésére csupán az kötelezhető, aki fogatjával
a vásár tartására hatóságilag kijelölt helyen
megáll, helyet elfoglal. Ha a vásártartó helyen
keresztül nyilvános közlekedési út vezet, az
ezen közlekedő járművek semminemű helypénzt
nem fizetnek.

A helypénzszedési jog bérlőjének jelzett el-
járása kibágást képez, mely ellen a járási fő-
szolgabíróhoz panasz adható be.

Hollady Nándor.

Sertésfiatató ól berendezése. 242. kérdés.
Sertésfiatatóban a kutriczák hol van jobb
helye, a falak mentén vagy pedig a faltól
1 m-nyi távolra? Mi az egyik módszer előnye
s mi a másiké? 50 koczára szeretnék egy olcsó,
de jó fiatatót készíttetni. Mily nagyságu elker-
ített hely kell a malaczkok részére az istálló
egyik végében?

E. G.

Felelet a 242. sz. kérdésre. A falak mentén
elhelyezett kutriczák előnye, hogy a fiatató ól
sokkal keskenyebb és így feleannyi költséggel
ellátható, mint a fal melletti oldaljárókkal
ellátott; hátránya, hogy már az építkezés mód-
jánál fogva is hidegebb, mint a masszívabban
épített oldaljárós. Eppen azért mangalica fia-
tatónak az előbbi, yorkshirei fiatatónak az
oldaljárós az alkalmasabb.

Igen egyszerű és olcsó mangalica fiatató
ól a következő: A 6 méter széles ól vastag
nádveretű és mennyezet nélküli tetőzetes fa-
oszlopokon nyugszik. Az ól külső oldalfala
deszka vagy sárral betapasztott rőzsefonás és
kb. 1'5 méter magas. A kutriczák az oldalfalak
mellett helyezvük el és azokba az ajtó kívülről
nyílik; a kutriczák szélessége az oldalfalakkal
együtt nem egészen 2—2 méter, úgy, hogy a
középen 2 méternél szélesebb hely marad ma-
laczetető és kifutónak. A világítást a nádtetőbe
beillesztett és üvegezett ablakok szolgáltatják,
amelyek hideg éjszakákon zsupkőteggel le-
takartatnak, enyhe időben pedig egyszerű bil-
lentő (madzaghuzós) szerkezettel kinyithatók és
szellőztetik az ólat. 25 pár kutriczára a 6

méterhosszu takarmánytartó és betegrekeszek
terével együtt körülbelül 46 méter hosszú
akol kell, de akkor már a kutriczák 1'6 mé-
ter szélesek, tehát elég kényelmesek. Az egyes
kutriczából deszkatorlókával zárható nyíláson
bujhatnak ki a szopós malaczkok a középső
etető kifutóra. — Külön elkerített malacz-
állásra az istálló belsejében nincs szükség, mert
hiszen leválasztás után a koczák ugyanis elkülö-
nítendők és elől nyílt szárnyékokban helyezendők
el, a malaczkok tehát a megszokott kutriczákban
kényelmesen elhelyezkedhetnek. Amint pedig a
malaczkok megerősödtek, ugyancsak főlgy nyílt
szárnyékokban helyezendők el, mert hiszen a
mangaliczánál a földológ, hogy a hasas és
fias koczák kivételével még télen se aludják
teljesen zárt helyiségben.

Az ilyen fiatató olcsó és jó. A finyásabb
angol disznónak azonban oldaljárós, tehát 9—10
méter széles, köfalú és masszívabb tetőzetű
fiatató istállót kell építeni, mely természetesen
2—3-szor annyiba fog kerülni, mint a manga-
liczák egyszerű fiatató akla. A földológ mind a
két esetben, hogy a koczák ne a középső járon
bocsáttassanak kutriczáikba, mert ez tömérdek
kavarodást és veszélyeséget okoz. Oldaljárós
fiatató aklok terveit és költségvetését Szűhlender
Gyula építészettanából tanulmányozhatja. Meg-
rendelhető a Pátria r.-t. könyvkereskedésében,
Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

M. T.

Tenyészképtelen bika. 243. kérdés. Folyó
év február 1-én eladtam a községnek egy 17
hónapos növendék bikát. A napokban, tehát
14¹/₂ hónap után értesít a község, hogy a vizs-
gáló bizottság a bikát nem találta tenyésztésre
alkalmasnak, mivel annak himvesszője rövid s
felkér, hogy a vételárat térítsem vissza. Meg-
jegyzem, hogy a község vétel után egy hónapra
hagyta megvizsgálni, mivel nagykorúságát (18
hónapos kort) csak akkor érte el. Kérem,
jogos-e a község követelése, vissza kell-e
térítenem a vételárat?

S. L.

I. felelet a 243. sz. kérdésre. Ámbár a tenyész-
képtelenség nem törvényes főhiba, mégis ha
tenyészgyedeket ad el bárki is, nézetem
szerint bizonyos garanciát, legalább is er-
kölcösi garanciát kell vállalnia arra nézve, hogy
az tenyésztésre valóban használható is, mert
ha a vevő hangsúlyozottan tenyésztési célra
vesz állatot, károsodik, ha az ezen célra nem
használható. Azonban kérdéstevő leveléből azt
olvaso n ki, hogy a tenyészállatvizsgáló-bizott-
ság nem nyilvánította a bikát tenyészképtelen-
nek, csak egy szervi hibát vélt rajta konstatál-
hatni, amely miatt tenyésztésre kevésbé alkal-
mas. Ilyen és hasonló szervi hibák konstatá-
lására én részemről az apaállatvizsgáló-bizott-
ságot nem tartom hivatottnak, hanem egyedül
az állatorvost. Ha tehát hatósági állatorvos a
bizottság véleményét megerősítendő, én további
kellemetlenségek elkerülése végett a bikát más-
sal cserélném ki, avagy a már kifizetett össze-
get visszaadnám, annnyival is inkább, mert mó-
domban volna később mint ökröt értékesíteni
s ilyen módon valószínűleg kevesebb veszteség
érne, mint amennyit az esetleges perköltségek
kitennének, a kellemetlenségektől pedig teljes-
séggel megszabadulnék.

—csy.

II. felelet a 243. sz. kérdésre. Nézetem sze-
rint a kérdésnek az a sarkpontja:

1. hogy a bizottság által állított hiba külső
vizsgálattal is könnyen felismerhető;
2. hogy ez a hiba korántsem jelenti még
azt, hogy a bika tenyésztésre alkalmatlan volna;
3. tenyészképtelenség konstatálva nincs és
ilyet csak állatorvos konstatálhat elfogadható
módon;

Olcsó árak!	GANZ ÉS TÁRSA, HOFHERR ÉS SCHRANTZ FELSŐ-MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐI.			Pontos kiszámlálás!
	Gőzekealkatrészek, ekevasak, acél- és fém-alkatrészek, gőzeke-sodronykötelek.	Kazánkovács munkák, új tüzszeke-rények.	Malomberendezések!	
	Sack-rendszerű ekerészletek, ekevasak, kormányok, mindentféle gazdasági gépek.	Diesel-, szivógáz-, benzín-motorok.		
	SZILÁGYI ÉS DISKANT GÉPGYÁRA, MISKOLCZ.			

4. jogi szempontból kétségtelen az, hogy szavatossági főhibáról itt szó nem lehet, de viszont az is igaz, hogy kifejezetten tenyésztésre vásárolt állatoknál olyan hibákért, amelyek az állatot tenyészképtelenné teszik, az eladót szavatosság terheli. Hogy milyen határidőig, az a körülményektől függ. Mindenesetre a legelső alkalomig, amidőn a vevő az állatnak tenyészképtelensége felől meggyőződést szerezhet. A vevőnek kötelessége az eladót a hiba felfedezéséről nyomban értesíteni.

Szilárd Ferencz dr.

Vetések értékének meghatározása. 211.

Kérdés. Mily értéket képvisel május hóban átadva kitűnő talaju birtokon 1 magyar hold rendes őszi buzavetés, 1 hold árpavetés, 1 hold bepalántált s rendesen beült dohányültetés, 1 hold takarmányvetés (here, luczerna s búkköny), végre ugyanakkor 1 hold rétnek várható hozama?

S. A.

Felelet a 211. sz. kérdésre. Hogy egy hold őszi vagy tavaszi vetés május hóban minő értéket képvisel, azt kétféleképpen lehet megállapítani. Minthogy május hóban a remélhető termés nagysága még nem tudható a szokásos eljárás az, hogy a vetés értékének a vetésre fordított összes költséget tekintik, tehát a talaj előkészítésére, a vetőmagra, vetésre és esetleges ápolási miveletekre fordított kiadások összegét, amihez még a vetés átvételéig felszámítható kamat is hozzájárul.

A másik módzat abban áll, hogy a vetés után várható nyers hozam értéke állapítatik meg és ebből a vetés átvételétől a vetés teljes betakarításáig felmerülő összes költségek levonásba hozatnak.

Mindkét módzatnál szükséges, hogy a becslő az illető gazdaság helyi viszonyait alaposan ismerje s minthogy azokat mi nem ismerjük, konkrét adatokkal nem is szolgálhatunk.

Ezen utóbbi megjegyzésünk a rétre is vonatkozik, mert hozama a rét minősége szerint nagyon különböző lehet.

Hensch Árpád.

Egyről-másról.

(A vetések állása és a gabonapiac helyzete. — A miskolci áru- és értéktőzsde. — Katonák aratási szabadsága. — A Széchenyi ifjak és a Széchenyi-kultusz.)

A „Meteor“ által előre jelzett április eleji kritikus napok majdnem hajszálpontossággal köszöntöttek be. Az időjárás lehült, több helyen havazás is volt, esővel vegyesen. E huszonnégyórás bőséges csapadéka szükség volt a vetések további fejlődéséhez. A hűvös időjárás, ha nem lesz tartósabb, idáig még károsan nem befolyásolhatta a vetések fejlődését, mivel annyira nem esett a hőmérséklet, hogy a vegetáció megakadt volna. Az elegendő nedvesség mellett beköszöntő melegebb napok rohamosan fejlesztetik a növényzetet.

A tőzsdén a baisse még egyre tart. A múlt pénteki naptól máig, egy hét leforgása alatt a buza ára 70 fillérrel, a rozs 120 koronával, a zab 80 fillérrel, a tengeri pedig 20 fillérrel hanyatlott. A világpiacra általános ugyan most a baisse irányzat, de egy nevezetesebb piacon sem volt ezen a héten oly nagyfokú a hanyatlás, mint a budapesti tőzsdén. A spekuláció hol a vetések eléggé kielégítő fejlődésében, hol

a nemzetközi piac árhanatlásában keres támpontot a baisse-re és úgy látszik, nem törődik azzal, van-e még elegendő készletünk arra a jó három hónapra, amikor az új termés piacra kerülhet. Hogy meddig tart még a gabonaárak hanyatlása, ezek szerint tisztán az időjárástól függ, illetőleg attól, milyen a vetések fejlődése.

A „Miskolci Kereskedők és Gazdák Köre“ két évvel ezelőtt elhatározta, hogy kebelében egy áru- és értéktőzsdét létesít. Mult évben — amint ezt annak idején e helyen megemlítettük — a határozat tetet őlött, amennyiben elkészítették a tőzsde alapszabályait és azokat jóváhagyás végett felterjesztették a kereskedelmi miniszterhez. Az alapszabályok 1907. évi nov. hó 12-én jóváhagyattak, folyó év április 5-én pedig megtartotta a miskolci tőzsde alakuló közgyűlését.

Örülünk az új tőzsde megalakulásán azért, mivel azt az újabb szellem lengi át, ami kifejezésre jut az alapszabályok 13. §-ban, amely az üzletkötést csak készárban engedi meg. A miskolci tőzsdén a határidőzset zárt ajtókra talál. Nemcsak ebben a 13. §-ban jut kifejezésre azonban az újabb korszellem, hanem az alapszabályok egyéb intézkedéseiben is. Így például a 8. §, amely a tanács megválasztásáról intézkedik, kimondja, hogy a tanácsba, amely 20 tagból áll, a kereskedők és gazdák körének négy kiküldött tagján kívül, akik tehát gazdák és kereskedők, a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület is két tagot küld ki. A 9. § pedig kimondja, hogy a tanács két alelnöke közül az egyik gazda legyen. Látnivaló tehát, hogy bizonyos mértékig a termelők is elfoglalják a tanácsban azt a helyet, amely őket megilleti.

A miskolci tőzsde egyébként a budapesti tőzsde áruüzleti szokásait változatlanul átvette, tőzsdebirósága nincsen, e helyett kormányhatóságilag jóváhagyott békebiróság intézi el a fölmerült vitás eseteket. Üzleti napul minden hét szerdai napját tüzték ki egyelőre, amikor délután 1—3 óra között köthető üzlet. Ezenkívül a miskolci országos vásárok hétfői napja is tőzsdénap, amikor a termelők nagyobb számban fordulnak meg Miskolcon.

Az OMGE. irodalmi szakosztálya legutóbb lapunk felelős szerkesztőjének előadása alapján oly értelmű határozatot hozott, hogy felkéri a hadügyminisztert és a honvédelmi minisztert a sorhadi szolgálatban álló katonaság mezőgazdasági oktatásának rendszeresítésére. E határozatnak egyik legfőbb indító-oka az volt, hogy a mezőgazdasági néposztályhoz tartozó katonaságnak már szolgálata folyamán is lehetővé tétessék tulajdonképpen élethivatásával összefüggő ismereteket szereznie, továbbá, hogy megkedveltesse a mezei munka és a falusi élet szépségeit azzal a legénységgel, amelyet a városi élet kellemes oldalai könnyen elcsábítanak attól a falutól, attól a foglalkozástól, amelyhez őket az apáról fura szálló hagyomány, származásuk és ugyszólván velük született hajlamaik kötik.

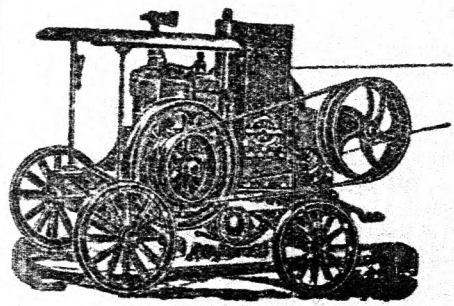
Kedvező kilátást nyújt e kérelmünk jóakaratu elintézésére a cs. és kir. közös hadügyminiszternek f. évi márczius 12-én kelt V/232.

számu rendelete, amely egy ugyancsak régóta hangoztatott követelésünknek gyakorlati megvalósítását jelenti. E rendelet szerint ugyanis, amelyet az egyes hadtestparancsnokságok egyelőre próbaképpen máris életbe léptettek (így a budapesti 4. hadtest parancsnoksága márcz. 27-iki 2556. számu körrendeletével), tekintettel a mindinkább terjedő belterjes gazdálkodásra, valamint a mezőgazdasági népességnek kívándorlás és a városokba való töduása okozta folytonos csökkenésére, az egyes ezredparancsnokságok felhatalmazást kaptak, hogy az aratási időnyre, vagyis június 29-től számítandó három hétre szabadságholhassák a legénységnek ama részét, amely az illetékes községekétől kikérendő bizonyítványok szerint a saját birtokán gazdálkodik, vagy amelynek munkájára a családi birtokon a legszorgosabb munkaidőben tényleg szükség van.

Kétségtelen, hogy ennek a rendeletnek csak üdvös hatása lehet, mert hiszen felesleges volna a hadügyminiszterium által spontán megadott eme kedvezmény kedvező szociális hatását olvasóink előtt bővebben részletezni. A három heti aratási szabadság semmi hátrányt sem okoz a hadseregnél, míg a mezőgazdasági népességre nézve igen nagy előnyt jelent. Sőt mi, amidőn a közös hadügyi kormányt e kezdeményezésért legmelegebben üdvözöljük, még tovább is menének egy lépéssel és minden — habár önálló birtokkal nem rendelkező — mezőgazdasági munkás részére is megadnók ugyanezt a 3 heti szabadságot, ami az örökösen fenyegető aratósztájkok leghathatósabb ellenszere volna; azonban addig is, míg ez az óhajtatunk megvalósul, örömmel üdvözöljük a külföldi jól bevált aratási szabadság engedélyezését s kívánjuk, hogy e kísérletezés minél kedvezőbb eredményre vezethessen, állandósíttassék és minél népszerűbbé váljon az érdekelt kiszáradt körében.

Széchenyi István gróf tragikus halálának évfordulója ismét alkalmat adott rá, hogy széles e hazában itt is, ott is kegyelettel áldozzanak a legnagyobb magyar emlékezetének. Virágok borítják a komor czenki sirbortot és hazafias ének, meg szavalat kíséretében Széchenyi működésének, apostoli tevékenységének méltatása hangzik fel azokon az ifjusági ünnepélyeken, melyek az április 8-iki évforduló alkalmából az ország számos helyén rendeztettek.

Orvendetes jelenség, hogy Széchenyi emlékének ünneplése nincs többé naptári alkalmakhoz kötve, hanem egy lelkes ifju gárda, amely a legnagyobb magyar eszméit teljesen átértette és magáévá tette, állandó apostolává szegődött a Széchenyi ideáinak és töle telhetőleg azoknak a gyakorlatba való átvitelére, megvalósítására is törekszik. A Széchenyi-ifjak Országos Szövetségét értjük, amely egyetemi és főiskolai hallgatóknak kezdetben kicsiny csoportjából immár virágzó és országszerte tért, híveket hódító egyesületté fejlődött és mindenütt igyekszik kivenni a maga részét abból a munkából, amelyet a nemzet jobbjai a nemzeti eszméért folytatnak és egyrészt a nemzetiségek tulkapásai ellen, másrészt a nemzetköziség, a hazátlan szociálizmus izgatásaival szemben vívott állandó küzdelemben a Szövetség ifjai a nemzeti

OBERURSELI MÓTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

BÉCS, VI/2., Gumpendorferstrasse 72/H.

LEGOLCSÓBB HAJTÓERO A „GNOM“ BENZIN-PETROLIN-MÓTOR

3000-nél több üzemben ■ Könnyen kezelhető. ■ Villanyos gyújtással. ■ Gkl. gépész felesleges. ■ Költségmentes, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. ■ Magyar levelezés. ■ Referenciák beszerezhetők: gróf Wenckheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenckheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitramegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sáross (Fehérmegye).

eszmé ha
nyultak.

Szép s
rendezett
és fontos
ken, aho
időről-ide
a modern
körébe, h
dessék ez
eszméinek
rétegekbe
nemzeti i
idejekorán
egy nagy
demagógia

Széchen
nem jelen
akarna ke
léke és
kultusz te
ban fokoz
kulások u
maga kor
galommal
lölését, a
erősödés
annyiunk
nagyság,
felé.

E mun
lelkes ap
akik teha
propagand
több érde
kiszállása
hogy vidé
sági főisk
a többi v
szenvvel
erősödés
elterjedés
talán legi

Mal sz

Darányi Ig
duló
Jelentés a
zatár
Egyről-más

Az európai

Ujabb trágy

A baromfik
Milyen fajt

Két darab
Levelszek
Vegyesek
Széchenyi

titkár
wirt
lát
orsz
Sze
tést

Va
T

eszme hasznos és kitaró bajnokainak bizonyultak.

Szép sikere volt a Szövetség Budapesten rendezett ünnepélyeinek, de sokkal nagyobb és fontosabb feladat vár e lelkes ifjakra a vidéken, ahová szövetségük programja szerint időről-időre kiszállanak a nép, a munkásság, a modern kor eszméitől elmaradt parasztság körébe, hogy népszerű, közérthető módon hirdessék ezeknek is az ígét és hogy Széchenyi eszméinek propagandát csináljanak ama néprétegekben, amelyek ma még fogékonyak a nemzeti ideálok iránt, de ha nem gondoskodunk idejében helyes irányban való vezetésükről, úgy nagyon könnyen hálójába keritheti őket a demagógia.

Széchenyi eszméinek hirdetése és terjesztése nem jelenti azt, mintha ellentétet keresne vagy akarna keltetni bárki is nagy férfiaknak emléke és eszméi között, hanem a Széchenyi-kultusz terjedésének éppen azért van napjainkban fokozott jelentősége, mivel a jelenlegi alakulások ugyanazt teszik aktuálissá, amit a maga korában Széchenyi István oly lelkes buzgalommal keresett, t. i. annak az *utnak* a kijelölését, amely a gazdasági és társadalmi megerősödés biztos mesgyéi között vezet mindannyiunk közös czélja és eszménye: a nemzeti nagyság, az erős, gazdag, virágzó Magyarország felé.

E munka fiatal napszamosai, e törekvéseknek lelkes apostolai, a Széchenyi Szövetség ifjai, akik tehát nagyon is megérdemelnék, hogy propagandájuk iránt a magyar gazdátársadalom több érdeklődést tanúsítson, hogy őket vidéki kiszállásuk alkalmából erkölcsileg támogassa, hogy vidéki fiókszövetkezeteik alakulását gazdasági főiskoláink hallgatósága körében, valamint a többi vidéki főiskolákon jóakarattal és rokonszenvvel előmozdítsa, mert a Szövetség megerősödésének, a Szövetség által elhíntett eszmék elterjedésének éppen gazdátársadalmunk látja talán leginkább hasznát és eredményét.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Darányi Ignác tíz éves miniszterségének évfordulóján	803
Jelentés a „Köztelek” 1907. évi irodalmi pályázatáról	803
Egyről-másról	812
Növénytermesztés.	
Az európai „legbőtermőbb” luczercáról	804
Trágyázástan.	
Ujabb trágyázási kísérletek méz-nitrogénnel	805
Baromfitenyésztés.	
A baromfikolera	807
Milyen fajta házinyulakát tenyészszünk?	807
Gazdasági rovarstan.	
Két darab két koronás rovarkönyv	808
Levélszekrény	810
Vegyések	813
Széchenyi emlékünnepe. — Mezőssy államtitkár ünneplése. — A Bund der Landwirte és OMGE. — A német tőz-denovellát megszavazták. — Az OMGE. angolországi tanulmányutja. — Gyászbir. — Szemle a gyapjúpiacon. — Méhtenyésztési tanfolyamok Marosvásárhelyen. — Tíz-	

	Oldal
éves találkozó. — Házinyulatenyésztő-munkaképző tanfolyam. — Méhtenyésztési tanfolyamok Gödöllőn	814
Kereskedelem, tőzsde	815
Szerkesztői üzenetek	818

Széchenyi emlékünnepe.

Az egyetemi és főiskolai ifjuság Országos Széchenyi Szövetsége f. hó 8-án impozáns keretekben, megható, tanulságos és lélekemelő ünnepet ült a nagy Széchenyi halálának 48-ik évfordulóján a budapesti Royal-szálló dísztermében. A nemzeti ellenállás és küzdelem idején alakult meg a Széchenyi Szövetség s programjával a Széchenyi István programját, Széchenyi tevékenységének példáját állítását tüzte ki. Fáradhatatlanul agítálnak a Széchenyi ifjak a gazdasági és szociális munka jegyében s kiszállásokat rendezvén a vidéken, nevelik a népet, követe a finn diákok példáját, akiknek lelkes munkája a finn nép gazdasági megerősödését eredményezte. S ha a mi diákjaink munkája csak valamivel is hozzájárul gazdasági megerősödésünkhöz, buzgalomuk hálás elismerést érdemel. Ez a szövetség róttá le a kegyelet adóját a szerdán megtartott Széchenyi ünnepélyen. Az ünnepen megjelent a Széchenyi nemzetségnek majdnem valamennyi férfitagja, Széchenyi Viktor, Bertalan, Géza, Frigyes és István grófok s a Széchenyi, Andrássy és Almássy családok számos női tagja is. Ott voltak: Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és Zichy Aladár gróf miniszterek, Desseswfy Aurél gróf az OMGE. és a főrendiház elnöke, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter képviselőjében Ottlik Iván miniszteri tanácsos, a képviselőház elnökségéből Náray Lajos. Ott voltak továbbá Kórey Lajos, Bernáth István, Sághy Gyula, Nagy Emil, Toroczky Miklós gróf, Baross János, Szász Zsombor országgyűlési képviselők, egyesületünk részéről Rubinek Gyula, Buday Barna, Kovács János és mások. Az ünnepély bevezető részében Schandl Károly dr., a szövetség osztály-elnöke mondott megnyitó beszédet. Az ifjuság kötelességéről szólott, Széchenyi emlékének ápolására s az általa hirdetett eszmék megvalósítására intett. Igyekszik a szövetség harcolni a szociológusok nemzetközisége ellen, előadások segítségével magához emelni az alsóbb osztályokat, hogy a nemzet ellenségei fel ne használhassák őket önön nemzetük ellen. Marx negyedszázad előtt halt meg és eszméi csődöt mondtak; Széchenyi eszméi félszázad múltával érik meg renaissance-ukat.

Ezután Széchenyi Viktor gróf hosszabb beszédet intézett az ifjusághoz. Beszédében a következőket mondotta: A nemzeti elernyedés szomorú napjaiban, mikor úgy látszott, hogy sír és díszetlen elmúlás lesz a nemzet sorsa, a Gondviselés Széchenyit adta a magyaroknak, hogy fölrázza aléltóságából és egy küzdelmes, de nagyszerű jövőt vivjon ki számára. A nemzet félreértések és rosszakarat szülte megpróbáltatások után rátérhetett a Széchenyi által kijelölt útra, a munka, a lét és fejlődés útjára. Nagy elmaradottságát csak rohamos fejlődéssel pótolhatta, amelynek fényes, de egyúttal szomorú és káros jelenségei is vannak. Az utóbbiak közé tartoznak az ambioziók

féktelen túlekedése, a kötelességtudás fogalmának elkopása, az erkölcsök általános lazulása s mindennekfölött a realitás hiánya a nemzeti élet csaknem minden pontján. Ezek a szomorú közállapotokon változtatni az ifjuság feladata. A Gondviselés a magyar fajt minden jó tulajdonsággal megáldotta, melyek egy boldog és munkás nemzeti életben szükségessé, sajnós, hogy ezek a tulajdonságok csak hirtelen fellobbanások alakjában szoktak érvényesülni s a mindennapi, szürke és unalmas munkássághoz nincs meg bennünk a hajlandóság. A produktív életpályákat, a szívós gazdasági munkát nem becsljük értékük szerint.

Az ifjuság hivatása, hogy a maga nemes és tiszta lelkesedését a nemzet minden rétegébe belevigye s megmentse Széchenyi alkotásait minden pusztulástól. Közben Széchenyi Istvánnak az emelvényen felállított képéről, mely Thury Gyula festőművész munkája, levették a lepelt s a közönség néhány pillanatig mély csöndben nézte a képet, majd zajos tapsviharbba tört ki.

Ezután megható jelenet következett. A fővárosi és vidéki magyar ifjuság küldöttei egymásután járultak Széchenyi képe elé s mind-egyik egy-egy babérágat helyezett alája az ifjuság kegyeletes emlékezése jeléül. Babérágat hoztak az Országos Széchenyi Szövetség, az Országos Kossuth Szövetség, a Bethlen Gábor Kör, a Menza Akadémika, az Egyetemi Atlétikai Klub, a pécsi akadémiai ifjuság, az Alföldi Széchenyi Szövetség és még számos ifjusági egyesület küldöttei. Közbeeső zene- és ének-számok után Hirsch Zoltán jogszigorló Bárd Miklós Széchenyi ódáját szavalta el. Gaál Jenő főrendiházi tag mondott még záróbeszédet, Széchenyi nagyságát, történelmi szerepét és hatását méltatva. Az ő szavaival végezte beszédét, melyeket egykor a magyar ifjusághoz intézett, akikben Széchenyi is a nemzet reményét látta. „Egy szebb jövő uraivá lenni vagytok hivatva, ha meretek nagyok lenni. Lépjetek hát valódi hazátok hü szolgálatába, melyen kívül ugy sincs számotokra hely.”

Az ünnepet az egyetemi énekhar zárta be, amely Hackl N. Lajos tanár vezetésével két igen szép énekszámot adott elő.

Mezőssy államtitkár ünneplése. Mezőssy Béla államtitkár királyi kintüntetése alkalmából szép ünneplésben részesítették lakóhelyén, Ujfehértó községben. Az államtitkár, aki a minap érkezett oda, több küldöttség kereste fel üdvözlésével. A szabolcsmegyei állatorvosok küldöttsége nevében Czilli György állatorvos mondott üdvözlő beszédet, majd a község és különböző egyesületek képviselői fejezték ki örömlüket az államtitkárért kintüntetésen. A község egész lakossága fátylasmenetet rendezett Mezőssy tiszteletére. A menetben százakra menő tömeg vett részt. Mezőssy Béla államtitkár Balogh Lajos községi főjegyző üdvözlölte lendületes beszédében. Az üdvözlésre Mezőssy Béla államtitkár igen nagy hatást keltő beszédében válaszolt, közvetlenül szavakkal köszönve meg választóinak irányában olyan szépen megnyilvánult bizalmat és szeretetet. Lelkesen fogadták Szabó László és Nagy Ambrus szép pohárköszöntőit, amelyekben a hajdúvárosok képviselőiben ünnepelték

Valódi franczia, magas csiraképessegu
Takarmányecukorrépa mag

30 koronáért
kapható 50 kilónként

HALDEK magnagyke-
reskedésében
Budapest, V. ker.,
Bálvány-utca 6.

Mezőssy Bélát. Az ünnepség alatt Ujfehértó zászlódszót öltött.

A Bund der Landwirte és az OMGE. A nemzetközi gabonaár-folyam ellenőrző-bizottság mult szombati értekezlete alkalmából Budapestén idős német kiküldöttek tiszteletére Dessewffy Aurél gróf által adott reggeliről az egybegyűltek meleghangú üdvözlő táviratot küldtek Roesicke dr.-nak, a Bund der Landwirte elnökének, sajnálkozásuknak adván kifejezést azon, hogy parlamentáris elfoglaltsága meggátolta a német agráriusok e rokonszenves vezéralakját a Budapestre való jövetelben. E táviratra Roesicke dr. Dessewffy Aurél gróf, az OMGE. elnöke címére a következő távirati választ intézte: „A Magyarországból küldött távirati üdvözlőt nagyon megörvendeztetett és sietek érte szívből köszönetet mondani, a magam részéről is őszinte sajnálatomnak adván kifejezést, hogy az érdekes budapesti tárgyalásokon részt nem vehettem. Remélem, hogy ez az értekezlet újabb ösztönzést adott egybehangzó agrárérdekeink és céljaink egyesült erővel való előmozdítására. Nagyméltóságodnak és magyarországi barátainknak gazdai üdvözlőmet, Roesicke.”

A német tőzsdenovellát megszavazták. Jóval hamarabb, mint az ember várta volna, megszavazta a németbirodalmi gyűlés második és harmadik olvasásában a tőzsdetörvényhez a kormány által előterjesztett novellát, amely annyi port vert fel utóbbi időben s amelyet végre is kompromisszum utján sikerült nagy többséggel, mindössze 6 órai vita után megszavaztatni. A birodalmi gyűlés minden tekintetben magáévá tette azt a kompromisszumjavaslatot, amelyet a tőzsdenovella tárgyalására annak idején kiküldött 27-es bizottság a kormány és a kormánytámogató blokk között létrejött megegyezés alapján elfogadott s amelyet lapunk egyik legutóbbi számában már behatóan ismertettünk. A parlamenti vitából különösen kiemelkedett Roesicke dr.-nak, a Bund der Landwirte elnökének felszólalása, aki mesteri logikával mutatta ki a tőzsdéjavaslat végleges szövegéből a gazdákra háruló előnyöket, amennyiben szerinte a javaslat mostani alakjában éppen ama követelését valósítja meg a mezőgazdaságnak, hogy hivatalos elemek a mezőgazdasági terményeknek és így a nép élelmiszereinek áralakulására káros befolyást többé ne gyakorolhassanak. Ennélfogva a javaslat — igen helyesen — teljesen kizárja mindennemű határidő-üzlet kötéséből azokat, akiknek hivatásuknál fogva gabonához vagy liszthez nincs közük, míg ellenben a termelők, terményfeldolgozók és terménykereskedők részére lehetővé teszi tisztességes szállítási ügyletek, de nem spekulációs játéku-ügyletek kötését. Fontosabb módosítás a bizottsági javaslaton csak kettő történt a plénumban. T. i. az ipari és bányarészvényekben való tőzsdéi határidőüzlet megengedése a szövetségi tanács hatáskörébe utaltatott, amely Delbrück kereskedelemügyi miniszter kijelentése szerint gondosan fog ügyelni rá, hogy az ilyen részvények csak oly esetben bocsáttassanak a tőzsdére, ha ez ellen alapos aggodalom fel nem merül. A másik módosítás Köhler agrárius képviselő javaslatára vétetett fel a törvény szövegébe és a javaslat 54-ik §-ának azon intézkedését korlátozza, hogy valamely czéggjegyzékbe bevezetett

iparosok vagy kereskedők lesznek a jövőben — a tőzsdéi lajstrom eltörlése után — érvényes tőzsdé-ügyletek kötésére jogosítva. Az elfogadott módosítás ezzel szemben kivézi a czéggjegyzékbe bejegyzett iparosok sorából a kézműveseket, kisiparosokat és kiskereskedőket, igen helyesen abból az elvből indulván ki, hogy az ilyen megfelelő anyagi erővel sem rendelkező elemekre nézve a tőzsdé olyan veszedelmes ingovány, amelytől legjobb őket teljesen távol tartani. A javaslat többi pontjait, tehát a gabona- és őrlestermekben való fedezetlen határidőüzlet szigorú tilalmát s az e tilalmat hatályossá tévő büntető rendelkezéseket is változatlanul elfogadta a birodalmi gyűlés s az új tőzsdenovella legközelebb már életbe lép a Németbirodalomban. Vajjon mikor fogjuk ugyan ezt hasonló megelégedéssel a magyar tőzsdetörvényről is elmondhatni?

Az OMGE. angolországi tanulmányutja. Szilassy Zoltán egyesületünk titkára, orsz. képviselő ma érkezett vissza Londonból, ahol az „Angol kir. gazdasági egyesület”-tel egyetértőleg állapította meg az angolországi tanulmányut részletes programját. A programot, amely változatosságánál fogva gazdáinknak bő alkalmat fog nyújtani tapasztalataik és ismereteik gyarapítására, jövő számunkban fogjuk ismertetni a tanulmányut résztvevők tájékoztatására.

Gyászhir. Szilasi és Pili idősb Szilassy Béla életének 69. évében f. hó 7-én elhunyt Budapesten. Hült tetemét f. hó 10-én helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra a losonczy református temetőben. A megboldogult a losonczy református egyház gondnoka s Nógrád vármegye törvényhatósági bizottságának tagja volt. Kiváló gazda hírében állt. Gazdasági tanulmányait Hohenheimben végezte. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület régi tevékeny tagot vesztett az elhunytban.

Szemle a gyapjúpiacon. Az idei londoni márciusi ákezió is immár befejeződött, azonban sajnos oly lesújtó eredménnyel, mely a legpesszimistikusabb várakozásokat is túlhaladja. A mintegy 215,000 bált tevő kínálatból 75,000 bált, vagyis teljes egyharmada visszamaradt, mely jelenség az utóbbi esztendő minden tapasztalatával ellentétes. Azonban szaporítja ezen fennmaradt nagymennyiségű gyapju a leendő májusi ákezió ugyanis nagy kínálatát is, mely ekként majd mintegy 250,000 bálra tehető és inkább alkalmas arra, hogy az árak újabb sülyedésének adjon újabb lökést, mintsem hogy azok javulására lehessen számítani. Az ákezió elején nyilvánult árcsökkenési hányad az összes fajtakra nézve az ákezió folyamán még teljes 5%-al növekedett. Ami azonban az árak további alakulását leginkább kedvezőtlenül befolyásolhatja, az az ausztráliai piacokon beállott pánikszzerű árhanyatlás. Ott legutóbb egyes jó középfinom fajták ára már az 1901 esztendőben érvényben volt rendkívüli alacsony színvonalára sülyedt. Míg azonban az idei tengerentúli gyarmatok össztermelési mennyisége gyapjuban 23%-kal nagyobb, mint 1901-ben volt, addig a statisztika szerint ugyanezen időszakban az emberiség összes lélekszáma csak 7%-kal szaporodott. Ezen számarányok szembeállításra bizonyos újabb pesszimizmus kiinduló pontja azoknál, kik azt hiszik, hogy tehát a gyapju árának visszafejlődése még véghez nem ért. Az elmúlt héten

magyarhoni gyapjuban újabb eladások történtek egyik belföldi posztgyár kezéhez, mely etadá-soknál azonban mindössze csak 5-10%-ra terjedő árcsökkenés érvényesült a márczius elején fizetett árakkal szemben. A régi készletek ezzel meglehetősen megcsappantak.

Méhtenyésztési tanfolyamok Marosvásárhelyen. A m. kir. földmívelésügyi miniszterium által Marosvásárhelyen a tanítás céljainak megfelelően berendezett mintaméhesen az erdélyrészi méhtenyésztők számára az 1908. év nyarán időszi tanfolyamok fognak tartatni és pedig: május hó 3-tól 23-ig földmives kisgazdák, május hó 25-től június hó 7-ig lelkészek, június hó 14-től 27-ig és július 5-től 18-ig bezárólag néptanítók részére. Egy-egy tanfolyamra 20-20 hallgató vétetik fel s ellátási segélyképpen a tanítók, lelkészek naponként és személyenként 3 koronát, a földmives kisgazdák 2 koronát kapnak. Ezekon kívül a távolabbról jövő hallgatók az utiköltségre is nyerne segélyt. A résztvenni szándékozók felhívhatnak, hogy bélyegmentes kérésüket a székhelyföldi miniszteri kirendeltséghez czimezve, a kisgazdák községi előjárásúgok ajánlásával, míg a lelkészek és tanítók felettes hatóságuk utján közvetlenül a miniszteri kirendeltséghez Marosvásárhelyre mielőbb nyujtsák be.

Tízéves találkozó. Lachmann József gazdasági szaktanár (Brezsnóbánya, Zólyom m.) felkéri azon volt tanulóitársait, kik 1898/99-ben vele együtt a kassai m. kir. gazdasági tanintézetet végezték, hogy a találkozó megbeszélésé végett, címüket vele közöljék.

Házinyulenyésztő munkásképző tanfolyam. A földmive esügyi miniszter megbizta a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét, hogy a házinyulenyésztés terjesztésére a szövetkezet Budapest, IX., Mester-utca 68. sz. alatt levő házinyulenyésztő telepén, egyelőre kísérletképpen, 3-3 havi időtartamra munkásképző tanfolyamot indítson meg, ahol 4 férfi vagy 4 nőből álló munkásszemélyzet a szükségys gyakorlati kiképzésben és a megkívántató elméleti oktatásban részesül. A tanfolyamon résztvevők teljes ellátáson kívül (reggeli, ebéd, vacsora, lakás) havi 10 korona díjazásban, a 3 havi tanfolyam sikeres befejeztével pedig külön jutalomban részesülnek. A tanfolyamon résztvehetnek a 17 évet betöltött, egészséges, de a 40 évet túl nem haladt, irni és olvasni tudó földmivesek, vagy olyan egyének, akik már otthon is valami állattenyésztéssel foglalkoztak és hajlandók a tanfolyam befejeztével nagyobb házinyulenyésztő telepen munkát vállalni. Erre vonatkozó bélyegtelen kérvények a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez Budapest, V., Alkotmány-utca 31. intézendők.

Fenyőutajfa eladás. A bustyaházi m. kir. erdőhivatal irodájában 1908. évi április hó 29-én délelőtt 10 órakor a felsőszinevéri m. kir. erdőgondnokságból származó és az 1908. év folyamán a bustyaházi rakpartokra letutajozandó mintegy 24,000 m³ fenyőhaszonfából 16,000 m³-nek egyezer, 8000 m³-nek 500 köbméteres részletekben való eladása céljából, zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. Bővebb felvilágosítás szerezhető a bustyaházi m. kir. erdőhivatalnál.

Iparjogvé
Stockholmban
egyesüléstől
sülés ez év
pedig augus
megtartani.
előrelátható
ket fogja fel
szer-lizencenz
zetközi értelm
venció 6. c
dése árujeggy
zés. 7. A tis
nemzetközi

Ingyen fuz
sen küldi el
(Budapest, V
vész"-ról szó
arra, hogy e
delmes baj e
védelmezni?
még így jele

Kwizda-fé
Ezen rég hí
lovaknál, sz
háziállatokn
étvágyat. Te
tását idézi e
nős előszere
burgi marha
só helyett, n
só legtöbb
néhány evők
nedvesített
nyába kever
ségecs állatok
legyenek és
rusoknak, az
zavaroknak.

Lapunkhoz
tusa, melyre

Arad. Az ő
sát nagyon há
esőzések a tal
lehetne segite
helyen nem m
vasziak lassan

Baja. Hívó
mindig gyenge
szébbek, mint
Debrőzelen.
a homokon elé
maradtak.

Győr. A. id
most szépen f
Miskolc. I
jobbnek mutat
csak még kis
N-Kanizsa.
szép idő volna
és a tavasi m
N-Szeben.
kelnek a nagy
Nagyvárad
vett. A beállót
Ma reggel egy
Nagyszenta
esőnk volt. a
órakban indul
és javában
jobb reménye
színek nem al
melegebb időj
Nyiregyhá
gén permetez.
Nyitra. Az
kedvező, mely
nemteknek ve

Kollár Ferencz-féle „BITUMINA“

tisztá bitumenből készített valódi aszfalt-tetőlemez

tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő tetőfedőanyag. „Bitumina“-val fedett tető bemészelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen. „Bitumina“ régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. **Tetőfedések elsőrendű szakmunkásokkal végeztetnek.**

Kollár Ferencz és Társa

fedőlemez, elszigetelő-lemez, aszfalt- és kátránytermékek vegyi gyára = **Budapest.**

Telefon-szám: 90-21. Gyár: IX., Soroksári-ut 101. Városi iroda: IX., Ullői-ut 25. Sürgőnyozim: Karbolkoi Bpest.

Iparjogvédelmi nemzetközi kongresszus Stockholmban. Az iparjogvédelmi nemzetközi egyesületől vett közlés szerint a nevezett egyesülés ez évi kongresszusát Stockholmban és pedig augusztus 26—29. napjain szándékozik megtartani. A napirend még nincs megállapítva, előreláthatólag azonban a következő kérdéseket fogja felölelni: 1. Elsőbbségi jog. 2. Kényszer-licenzia. 3. Mintajog. 4. A védjegy nemzetközi értelmezése kapcsolatosan a párisi konvenczió 6. cikkével. 5. Előhasználati jog kérdése árügyeknél. 6. Nemzetközi védjegybejegyzés. 7. A tisztességtelen verseny elleni oltalom nemzetközi szabályozásának kérdése.

Ingyen fűzet. Minden érdeklődőnek készségesen küldi el a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-u. 31.) a „Burgonyavész”-ről szóló fűzetet, mely megtanítja a gazdát arra, hogy ezen általánosan elterjedt és veszedelmes baj ellen hogyan kell a burgonyát megvédelmezni? A helyesen kezelt burgonyaföldeken még így jelentékeny termésmennyiség is elérhető.

Kwizda-féle korneuburgi marha táppor. Ezen rég kipróbált diätetikus szer elősegíti a lovaknál, szarvasmarháknál, valamint a többi háziállatoknál az emésztést, az anyagcserét és étvágyat. Teheneknél a tej szaporítását és javítását idézi elő. Sok távolvágó és tréner különös előszeretettel adagolja sikerrel a korneuburgi marhatápport a nagyon drága karlsbadi só helyett, mivel ezen készítmény a karlsbadi só legtöbb tulajdonságával bír. Naponként néhány evőkanálnyi kis adagokat a lovak megnevesített zabjába vagy a tehének takarmányába keverve nagyon ajánlatos teljesen egészséges állatoknál is, hogy azok ellentállóbakká legyenek és így ne essenek áldozatává a katarusoknak, az anyagcsere és emésztés okozta zavaroknak.

Lapunkhoz csatolva van *Propper Samu* prospektusa, melyre felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

Mezőgazdasági helyzet.

Arad. Az őszi vetések fejlődését, illetőleg bokrosodását nagyon hátráltatja az a körülmény, hogy a februári esőzések a talajt nagyon lesúlykolták, amin fogással lehetne segíteni, de a gyenge gyökérzet miatt még sok helyen nem merik a gazdák a fogást ráeresztetni. A tavasziak lassan kelnek.

Baja. Hűvös, esős az időjárás; az őszi vetések még mindig gyengék és lassan fejlődnek, ellenben a tavasziak szebbek, mint az ősziak. Melegebb időre volna szükség. **Debráczen.** Az idő enyhe, borult, esős, őszi vetések a homokon elég szépen fejlődtek, a fekete földeken visszamaradtak.

Győr. A. idő megenyhült, tavasziak. Az őszi vetések most szépen fejlődnek, a tavasziak jól kelnek ki.

Miskolc. Hűvös, esős napjaink vannak. A vetés jobbnak mutatkozik, mint amilyennek ősszel ígérkezett, csak még kis eső és : elég kellene.

N.-Kanizsa. Újjonnan esőzés állt be, pedig most már szép idő volna kívánatos, hogy a vetések fejlődhessenek és a tavaszi munkálatokat befejezni lehessen.

N.-Szeben. Az idő száraz és meleg; a vetések nem kelnek a nagy szárazság miatt.

Nagyvárad. Pár nap óta az idő kedvező fordultot vett. A beállott enyhe idő előnyösen hat a vetésekre. Ma reggel egy kevés enyhe csapadék volt.

Nagyszentmiklós. A múlt héten egy 48 óráz áthatós esőnk volt, az időjárás azonban hűs és csak a déli órákban indul meg kedvezőbbre. A tavaszi veteményezés javában folyik. Vetéseink igen szépen fejlődnek, jobb reményekre bátorítanak, ámbár több helyen az ősziak nem alakulhatnak, mert az általánosan óhajtott melegebb időjárás késik.

Nyíregyháza. Múlt héten egy jó esőnk volt, ma gyengén permetez. Várható, hogy a vetések is jól megindulnak.

Nyitra. Az időjárás borús és enyhe; a vetésekre kedvező, melyeknek állása általában igen jó. A gabonamunkák vetése legnagyobb részt befejeződött.

Losonez. Az időjárás jó, a vetések (őszi) jól fejlődnek.

Szatmár. Hosszabb ideig tartó száraz időjárás után végre ma, 8-án hajnalban megindult a csendes, langyos meleg tavaszi eső s most délelőtt is, mikor a sorokat írom, tart: s minthogy már igen kívánatos volt, tetemesen megjavította a terméskilátásokat, melyek a száraz, szeles időben már aggodalomra adtak okot. A buza ára a mai piacon 1 koronával csökkent.

Sopron. Nyolcz nap óta folytonos esőzések vannak, u. y. hogy a mezei munka teljesen szünetelni kénytelen. **Temesvár.** A vetések eddig eléggé jól állanak. Az idő pompás, száraz és meleg.

Versez. A vetések eddig jól fejlődnek, a tavasziak is szépen kikeltek, de esőre volna szükségük.

Zalaegerszeg. Állandó esős időjárás uralkodik. A tavaszi vetések kelnek. A levegő s a föld még mindig nem melegedett fel kellőképp, hogy a vegetáció rohamosabban megindulhasson.

Zenta. Az őszi gabona lassan fejlődik, mert folyton hideg idő jár. A tavasziak szépen kikeltek, de kívánatos volna már meleg idő.

NYILTTÉR.*)

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga

A KÁLI

amelynek hiánya teljes termések elérését lehetlenné teszi. Különösen sok kálium van szükségük a **kapásnövényeknek, herféléknek és réteknek**, úgy az **árpának és szőlőnek.** Különösen **szegények káliumban a homok- és tőzegtalajok** és feltétlen szükséges azoknak a káli pótlására gondoskodni, miután azoknál a foszforsav és nitrogénnel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termés elérését. A mi viszonyaink között leginkább a **40%-os kálió** bir jelentőséggel, miután abban a szilárd káli, vagyis a kiló százállékát, a kisebb szállítási költség miatt, legolcsóbban vásárolhatjuk.

A káli-trágyák alkalmazásáról a **Kállsyndikátus mezőgazdasági tájékoztató Irodája**

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek az erre vonatkozó szakmunkákat díjtalanul rendelkezésükre bocsátja.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek idei első sorozata folyó évi július hó 15-én veszi kezdetét.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjárverési vállalat, Budapest, Dunaparti tengerpartaudvar” címzett gyapjuküldemények M. A. V. összes vonalán tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és minden-mű felvilágosítással szolgál

Magyar

Általános Hitelbank

Áruosztály—Gyapjárverések

V. ker., Nádor-utca 12. sz.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal a szerkesztőség felelősséget.

Jól tanuló gyermekeknek

HUSVÉTRA legszebb és legjobb ajándék a

PÉTERFY bácsi MESÉI.

Székely mesék, 50 képpel } Színes kötésben, darabja
Czigány mesék, 41 képpel } 1 korona.
Virág mesék, 32 képpel } Megrendelhető posta-
Patófi regék, 4 képpel } utalványon.

Czím: **PÉTERFY TAMÁS, Bpest, IX., Köztelek.**

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatőzsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Napijelentés a gabonatőzsdéről.

1908 április 10.

Összhangban a határidőüzlet irányával a buzaüzlet ma lanyha volt. Elkeit 10.000 q. 15—15 fillérrel olcsóbban. *Rozs* változatlanul elhanyagolt. *Tengeriben* némi kereslet mutatkozott, árak tartottak. *Zab* és *árpa* csekély forgalom mellett árban csekély hanyatlás mutatkozik.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 290 mm. 78.5 k. 22 K. 75 f., 100 mm. 77 k. 22 K. 75 f., 100 mm. 77.5 k. 23 K. — f., 100 mm. 77.5 k. 22 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 22 K. 70 f., 100 mm. 76 k. 22 K. 70 f., 2800 mm. 75.5 k. 22 K. 40 f.
Hartai: 515 mm. 78 k. 22 K. 80 f.
Fejérmegyei: 250 mm. 79 k. 22 K. 90 f., 800 mm. 75 k. 21 K. 90 f.
T.-Kanizsai: 700 mm. 76 k. 22 K. 60 f.
Raktárból: 1200 mm. 76.5 k. 22 K. 45 f., 2600 mm. 76 k. 22 K. 15 f.
Rozs: 100 mm. 19 K. 30 f. kpf. paritás.
Zab: 200 mm. 15 K. 40 f., 100 mm. 15 K. 50 f. kpf.
Tengeri: 800 mm. 12 K. 80 f. kpf.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza áprilisra	23 86 K.
„ májusra	23 86 „
„ októberre	18 80 „
Rozs áprilisra	19 40 „
„ októberre	16 40 „
Zab áprilisra	14 30 „
„ októberre	13 — „
Tengeri májusra	12 54 „
„ júliusra	12 76 „

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelenlése a „Köztelek” részére.)

Lóheremag változatlanul szilárd irányzatot követ. Galiczia folytonosan vásárolja a még visszamaradt nagy-arankás tétéleket, a kereslet azonban ma már elegendő kínálatra nem talál s így minőségére való tekintet nélkül kénytelen a magas árakat megfizetni. A belföldi szükséglet olomzárólt áru iránt még mindig nagy igényeket támaszt, azonban még eddig sikerült a szállítást nagyobb nehézségek nélkül lebonyolítani.

Luczernamag árai nem szenvedtek változást, az irányzata nálunk továbbra is szilárd maradt. Külföldön azonban s főleg Németországban további ellanyhulást észlelünk, ami ugyan árcsökkenésben nem nyilvánult, de a kínálat oly nagy és rohamos, hogy árengedmény biztosan keresztülvihető.

Fűmagvak továbbra is élénk keresletnek örvendenek. Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

Lóheremag nagyarankás	160—180 korona
„ aranka mentesítésre alkalmas	190—200
Luczernamag szép sárga színű	153—170
„ kereskedelmi áru	148—156
Baltaczim	36—40
Biborheremag	40—44
Bákköny	15—15 1/2
Nyulzapuka	130—142

HEUCKE A. Hausnoldorfi gőzeke-gyár **gőzeke-készletet** kltánó rendszerű

szállítja a magyarországi vezérképviselőt:

Komárom-vidéki takarékpénztár r.-t., Komáromban.

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1908 április 10-én.

Piacz	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás	Husárak												
						sárga	rózsa	I.	II.		Vágott hus kilogramm fél-rekben				Élősúly mm. koronákban								
											marha-hus	borjúhus	sertés-hus	birkahus	marha-hus	borjúhus	sertés-hus	birkahus					
																			I.	II.	I.	II.	
100 kilogrammonként											100 db												
korona értékben																							
Arad	20.40	18.40	13.00	13.60	11.20	6.50	7.00	320	—	6.00	130	144	200	160	148	138	160	70	55	80	65	90	75
Baja	21.60	18.60	14.00	13.40	12.30	6.00	6.00	240	200	5.00	136	123	144	136	123	122	116	54	50	100	92	98	94
Békés-Csaba	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Debreczen	23.00	18.00	13.60	17.00	13.00	5.00	5.20	400	240	6.60	132	116	172	160	168	152	—	70	60	84	—	—	—
Eszék	22.60	—	—	14.70	14.00	10.00	—	260	220	6.00	160	128	200	140	144	136	108	74	64	84	70	108	86
Győr	21.80	19.60	14.80	16.00	13.60	5.00	4.00	240	240	5.00	152	124	160	140	156	144	—	80	66	80	72	100	92
Kaposvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kassa	21.60	20.00	12.20	16.00	14.00	3.40	4.00	250	—	5.00	156	140	136	120	133	126	—	70	66	62	58	72	68
Léva	20.50	18.40	13.20	16.00	13.40	6.00	6.00	260	230	5.00	128	120	160	140	140	130	—	76	64	83	73	100	92
Losonc	21.70	18.00	16.00	16.00	14.80	4.50	5.50	200	180	5.00	128	112	160	144	136	128	—	70	60	100	84	128	120
Miskolc	22.00	20.00	13.20	18.00	14.00	—	4.80	—	270	5.00	144	136	—	—	—	—	—	68	64	64	60	128	120
Nagybecskerek	20.00	13.40	13.50	14.00	11.40	7.60	7.00	320	250	5.00	133	128	133	128	133	128	—	60	55	80	75	90	88
Nagykanizsa	23.00	19.00	15.10	15.00	14.40	4.50	5.00	280	240	5.00	160	124	180	160	148	138	96	80	60	80	78	98	90
Nagyszében	22.00	—	12.00	12.00	12.50	3.50	4.00	288	180	4.00	160	140	160	120	140	100	—	66	58	—	—	76	70
Nagyszentmiklós	21.00	18.20	13.00	13.60	11.60	8.00	8.00	240	200	4.60	128	120	152	—	144	136	86	88	80	100	—	84	80
Nagyvárad	20.50	18.40	14.00	14.40	11.80	7.00	7.00	300	220	5.00	123	116	180	160	144	136	96	84	68	—	—	110	104
Nyíregyháza	23.00	19.40	12.50	15.50	12.00	4.00	4.20	230	—	5.00	136	128	144	128	136	128	—	72	60	64	56	120	112
Nyitra	20.80	20.00	13.20	14.60	13.60	5.00	5.00	280	200	5.00	150	128	180	152	144	112	112	80	64	90	80	100	88
Pancsova	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pápa	23.00	20.50	15.80	16.00	14.40	4.80	4.40	190	180	9.00	120	104	160	140	144	138	104	80	64	92	76	104	88
S.-A.-Újhely	22.80	20.20	12.40	15.60	13.40	4.00	4.40	250	150	5.00	128	120	144	136	144	104	—	—	—	68	60	80	86
Sopron	22.30	20.20	15.60	16.80	15.30	8.00	8.00	300	260	7.00	190	150	260	190	200	170	—	86	56	100	84	104	96
Szatmár	22.00	17.60	13.80	15.00	14.00	5.60	5.30	230	220	4.00	136	128	160	152	136	128	—	—	—	—	—	—	—
Szentes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szolnok	22.80	—	13.20	13.60	12.50	—	7.00	190	180	5.00	136	124	192	180	160	150	120	70	62	90	80	106	98
Temesvár	21.00	—	13.00	13.40	11.60	—	7.20	—	—	5.00	140	—	200	—	160	—	140	80	—	80	—	80	—
Uj-Arad	20.20	18.20	13.00	13.60	11.20	6.00	6.50	300	—	5.00	120	112	160	144	128	120	140	65	50	75	60	85	75
Versecz	20.00	17.50	14.00	14.00	11.20	5.00	6.00	240	—	5.00	133	—	160	—	114	—	96	68	58	110	—	96	—
Zalaegerszeg	21.00	19.00	15.00	15.00	15.00	6.00	5.00	300	240	5.00	128	120	148	140	128	120	—	68	60	94	88	112	98
Zenta	21.00	18.50	13.40	13.00	12.20	7.00	7.00	280	260	6.00	120	116	132	124	130	126	100	64	58	90	80	88	96

Nemzetközi gabonapiacz 1908 április 8-tól 1908 április 11-ig.

Kelet	Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odessa	Határidő	Határidős árak					
												Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago	
Effektív árak																	
Buza	10	22.80	19.50	20.60	18.60	25.67	21.81	17.88	16.24	16.13	18.71	Április	22.18	18.59	24.26 ³	21.18 ^{1a}	15.40 ²
	7	22.50	19.50	24.60	24.00	25.37	21.56	18.10	16.24	16.24	19.15	Május	18.90 ¹	18.29	24.04	21.21	15.51
Rozs	10	20.15	—	21.20	20.60	23.90	15.72	—	—	—	16.33	Április	19.40	—	22.26 ³	16.16 ^{1a}	—
	7	20.75	—	22.00	22.00	23.24	15.72	—	—	—	16.77	Május	16.52	—	21.70	15.94	—
Zab	10	15.60	—	16.50	15.60	20.84	—	—	—	—	—	Április	14.84	—	—	—	—
	7	15.60	—	16.60	15.90	20.84	—	—	—	—	—	Május	13.12 ⁴	—	18.52	—	—
Tengeri	10	12.95	11.50	13.90	15.30	19.47	—	15.06	13.10	10.59	—	Április	12.90 ²	—	16.58 ³	—	—
	7	12.95	11.50	13.70	15.80	19.47	—	14.90 ¹	13.10	10.61	—	Május	12.63	—	17.40	—	18.26
Árpa	10	18.60	—	16.60	17.50	26.25	—	—	—	—	—	Április	12.84 ²	—	—	—	—
	7	13.70	—	16.60	17.50	26.25	—	—	—	—	—	Május	2.60	14.41	17.82	—	13.10

Jegyzet: 1) május. 2a május—aug. 2) június. 3) július. 4) október.

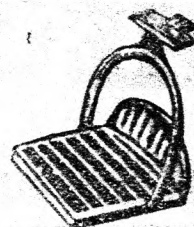
BENYÓ KÁLMÁN Budapest, IX., Üllői-ut 61.

Vas- és acél-árak mindenemű kocsirészek, gépek, szerszámok, gazdasági eszközök nagy raktára

(volt ÁGI-féle üzlet)

Kivánatra képes nagy árjegyzékkel szívesen szolgál.

Telefon 66-20. 471

Budapest, 1908. április 10-én.
 Igazgató: Felhatalmazott...
 Szám: 16
 Ár K.: 16
 7/2
 13—
 Rozs
 0
 K.: 16.30
 Liszt,
 (A Magyar...)
 A főváros...
 Szám: 16
 Ár K.: 33
 Rozsár...
 Szám: 16
 Ár K.: 33
 Az abra...
 tak Budapest...
 snél 100

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1908. április hó 10-én. A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 111 szekér réti széna, 15 szekér muhar, 18 szekér zsupszalma, 11 szekér olomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 1 szekér egyéb takarmány (lőhere, luczerna, — zabosbüköny, köles stb.), 30 zsák szecska.

A forgalom lanyha. Arak illérekben q-ként a következők: réti széna 720-840, muhar 800-850, zsupszalma 600-640, olomszalma 44-500, takarmányszalma —, — kéve tengeriszár —, — egyéb takarmány 500-560, zabosbüköny —, — lőhere —, — zöid luczerna —, — köles —, — sarju 720-720, szalmaszecska 60-640. Összes kocsiszám 159. Összes súly 190,800 kg.

Szészület.

Szilárdabb irányzat folytán a szészületben a kereslet élénkebb volt és a szészárak drágábban zárnak.

Rikelt finomított szész adózva 162-163 K., adózatlan 63-64 K. nagyban

Élesztőszesz adózva 161 50-162 korona, adózatlanul 62-63 K. nagyban.

Denaturált szész hordóval együtt nagyban 53-54 K. ke't el kötésre.

Mezőgazdasági szészgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás 57-58 K. ke't el nagyban élénk vételnek mellett.

Budaösten a kontingens nyersszesz ára 58-59 K. Bécsben szilárd az irányzat és kontingens nyersszesz drágábban zárul az előbbeni héthez képest.

Budapesti jegyzés

Table with columns for 'nagyban' and 'koronákban' listing various goods like 'Kontingens nyersszesz', 'Finomított szész adózva', etc.

Az árak 10,00 literfokonként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendő.

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruszükségletének jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. A zsiradéküzletben a lefolyt héten nem mutatkozott lényegesebb változás. Disznósírból tartott árak mellett nagyobb tételek keltek el. Szilárdan azonban a forgalom egyelőre még mindig szűk keretű volt, a hangulat nyomott.

Jegyzések:

Table listing prices for 'I. r. fehér forrázott táblaszalonna', 'Könnyebb minőségű', etc.

Luiza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1908. április 9-én. Netto-árak 50 kg.-kint Budapestben, elegysúly tiszta súlyként, zsákostul. Kételeztlenség nélkül.

Table with columns for 'Szám', '7 1/2', '7 3/4', '8', 'Korpa', 'F.', 'G.' listing flour prices.

Table with columns for 'Rozsliszttárak' listing prices for different types of rye flour.

Liszt, őrlemény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete őrletakarmány-országi jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos buzasizt jegyzési 100 kg.-kint Budapestben, elegysúly tiszta súlyként, zsákostul.

Table with columns for 'Szám', '7 1/2', '7 3/4', '8' listing flour prices.

Table with columns for 'Rozsliszttárak' listing prices for different types of rye flour.

Az abraktakarmánycikkek árai a következők voltak Budapestben zsákkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-kint.

Table listing prices for various types of corn (Finom korpa, Goromba, etc.)

Élelmiszer-árak nagybani árai a központi vásárostermekben.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. április 11-én.

A hozatalok mérsékeltek, a vetélkedv kielégítő. Leszurt szópós bárányok (bőrben kizsigerelve) állandóan jó keresletnek örvendenek. Vaj változatlanul szilárd. Füstölt sonkának az ünnepek előtt fokozott kereslete van s feiküldését ajánljuk. A tejpiacra a helyi fogyasztás kiterjedtebb mértékben jelenkezik és az árak ismét emelkedtek, nem hiszünk azonban, hogy ennek a magas jegyzésnek meg volna a kellő reális bázisa. A reakció minden órában beállhat.

Mai árak:

Husnemtek: vidéki marhahús hátulja 124-140 K., eleje 1-120 K., vidéki borjú bőrben, hosszan mérve, súlyvonás nélkül 078-1- K., helybeli borjúhús 1-116 K., sertésus szalonnával 128-130 K., lezuhott sertés 138-133 K., szalonna friss 124-132 K., szalonna sózott 116-120 K., szalonna füstölt 12-140 K., olvasztani való 120-128 K., háj 136-14 K., sertészsír 140-144 K. kg.-kint. Füstöltus (vidéki) kg.-ja 120-120 K., hazai sonka 180-2- K., szalámi magyar 80-80 K., szalámi nyári 120-130 K., bárány párja — K.-ig.

Vad: őz 2-0-0- K., szarvas 0-0-0- K., vaddisznó 0-90-1- K. kg.-kint egészben, nyul nagy 0-0-0- K., nyul süléd 0-0-0- K., fogoly 0-0-0- K., fácán 0-0-0- K., erdei szalonta 2-80-3-20 K., dámvad 0-0-0- K. kg.-kint. Fenyvesmadár kötege 1-1-20 K.

Baromfi-félék: élő rántani való csirke 2-320 K., sütni való 3-60-4- K., liba fiatal 0-0-0- K., kacsasóvány 4-5-5- K., kacsabizott 8-10-10- K., ludhízott 14-20-20- K., tyúk 4-4-40 K., pulyka 0-0-0- K., élő sovány liba — K. páronként. Vágott szépen tisztított baromfi, hízott lud 130-150 K., hízott ruca 150-160 K., hízott pulyka 120-160 K., levestyúk 140-150 K., pulyka sovány 0-0-0- K. kg.-kint. Poulard 180-2- K., gyöngytyúk — K. darabonként.

Tejtermékek: tevaj (centrifugált) I. 2-60-3- K., II. 2-40-2-60 K., főzővaj (köpült) 180-220 K., tehénturó 24-40 fill. kg.-kint. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: burgonya (vagonárú) sárga 5-5-80 K., róza 5-60-6- K., fehér 4-80-5-20 K., kifi 7-8- K., sárgarépa 5-7 K., petrezselyem 14-18 K., vöröshagyma makói 15-17- K., vöröshagyma közönséges hazai 0- K., fokhagyma — K., káposzta — K. 100 kg.-kint. Kalarabé 0-0-0- K., 100 db spárga solo 0-0-0- K., közép 0-0-0- K., levestspárga 0-0-0- K. kg.-kint. Zöldbab, hüvelyes 0-0-0- K., kifajlett 0-0-0- K., zöldborsó, hüvelyes 0-0-0- K., kifajlett 0-0-0- K., paradicsom 0-0-0- K. 100 K. kg.-kint. Uborka salátának való 0-0-0- K., ecetbe 0-0-0- K., savanyítani 0-0-0- K. 100 db-ként. Paraj 0-0-0- K. kg.-ja.

Gyümölcsfélék: cseresznye és meggy 0-0-0- K., sárgadinnye 0-0-0- K. kg.-kint. Alma: elsőrendű áru (aranypármén, ranett, Jonathan, Törökbálint, batul stb.) 1-1-60, másodrendű 1-60-2-40, harmadrendű apró áru 30-40 K., körte elsőrendű 1-60-2-40, másodrendű 0-60-0-80 K. q.-kint. Dió I. 40-80, II. 30-40 K. 100 kg.-kint. Szőlő 1-60-1-40 K., finom 0-0-0- K., chasselas 0-0-0- K., szagos 0-0-0- K. kilója.

Vegyesárak: Bor és szesz italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz — 100 fill. kg.-kint. (A szövetkezet — mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője — minden mézértékesítési ügyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcsíz — fillér kg.-kint. Gomba szárított 0-0-0- K., szappan — fill., lenese (erdélyi) — K., bab apró — K., nagyszemű — K., lenese — K. 100 kg.-kint. Tojás: bácskai 73-74 K., erdélyi apróbb áru — K. eredeti ládánként (1440 db).

Hideghús-vásár a Garai-terti síelmi piacon 1908. év április hó 10. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 55 árus 40 drb sertést, 4 árus 18 drb sülédöt, 2100 kg. friss húst, 3700 kg. füstölt húst, 900 kg. szalonnát, 400 kg. hajat.

Videkről és pedig összesen 70 drb sertést, 38 sülédöt. Forgalom élénk. Arak a következők: Friss sertés-hús 1 kg. 138-220, 1 q 128-132 K., sülédhús 1 kg.

140-180, füstölt sertés-hús 1 kg. 170-200, szalonna zsirak 1 kg. 132-136, füstölt szalonna 1 kg. 160-200, háj 1 kg. 140-152, disznósír 1 kg. 158-160, kocsonyahús 1 kg. 80-90, füstölt sonka 1 kg. 180-220 fillérig.

Hideghús-vásár az Orzi-uti síelmi piacon 1908. év április hó 10. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 19 árus 27 drb sertést, 1 árus 4 drb sülédöt, 1800 kg. friss húst, 400 kg. füstölt húst, 500 kg. szalonnát, 300 kg. hajat.

Videkről és pedig — drb sertést. Forgalom közepes. Arak a következők: Friss sertés-hús 1 kg. 144-180, sülédhús 1 kg. 160-180, füstölt sertés-hús 1 kg. 144-200, szalonna zsirak 1 kg. 132-186, füstölt szalonna 1 kg. 160-176, háj 1 kg. 140-148, disznósír 1 kg. 152-160, kocsonyahús 88-112, füstölt sonka 1 kg. 192-240 fillérig.

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1908 április 9.

Table with columns for 'Főlhajtattott' and 'Arak' listing horse prices.

Eladatlan maradt — 293 drb

Irányzat: közép.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1908 április 6.

Table with columns for 'Főlhajtattott' and 'Arak' listing sheep prices.

Eladatlan maradt — 32 „ juh — „ kecske

Arak

Table with columns for 'Hízott ürű', 'Feljavított jubok', etc. listing various animal products.

Irányzat: lanyha volt, az árak 2-3 fill. csökkentek kg.-kint.

Budapesti szurómarhavasár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1908 április 9.

Table with columns for 'Főlhajtattott' and 'Arak' listing ox prices.

Eladatlan maradt 2 drb élő borjú, — drb rugott borjú, — drb élő bárány, 63 drb leszurt bárány.

Irányzat: meglehetősen élénk, az árak 2-4 fillérrel emelkedtek.

Budapesti vágómarhavasár.

1908 április 9.

Table with columns for 'Főlhajtás összege' and 'Minőség szerint' listing beef prices.

Table with columns for 'Származási hely szerint' listing beef prices by region.

Árak

100 kilogr.-kint élősulyban minden levonás nélkül fillérekben

Table with columns: 1908. február 13., I. rendű, II. rendű, III. rendű. Rows include Magyar hizott ökor, Tarka hizott ökor, Szerbiai ökor, Tehén, Bika, Növendékmарha, Bivaly.

Irányzat: a felhajtás 681 darabbal több, mint a múlt heten, az irányzat minthogy a szükséglet nem növekedett, lanyhább, az árak 2-4 koronával hanyatlottak.

Budapest ferencvárosi zárt sertésvásár.
1908. április 2.

Table with columns: Heti felhajtás összege, Érkezett waggon, Érkezett összesen darab, Sertésök/vágóhidraék szállított, Eladatlannul maradt.

Table with columns: N a p, Napi árak fillérben, Öreg ne- hézpáron- kint, Páronként, Páronként, Könnyű, Husos fajta.

1) Az árak élősulyban levonás nélkül értendők.
2) Az árak élősulyban páronként 45 kg. élősuly és 4% levonással, kilogrammokban értendők.

Irányzat: a vásár közepes, az árak 2-4 fillérrel emelkedtek.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertésziláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

Table with columns: Öreg nehéz, Öreg közép, Fiatal nehéz, Fiatal könnyű, Szerbiai nehéz, Szerbiai közép, Könnyű. Rows include (páronként 400 kg. felül), (320 kg. felüli suly), (250-300 kg.), (250 kg.-ig), (251-320 kg.-ig), (260 kg. felüli), (240-260 kg.), (240 kg. terjedő sulyban).

Irányzat: változatlan.

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Uri Rezső sertésbizományos (VIII. ker., Bérkocsia-utca 12., a „Köztelek” részére.)
1908. Április 2.

Table with columns: kilogrammig, fillér. Rows include Sertésvészen átment, Sertésvészen át nem ment.

Árak élősulyban kilogrammonként 4% engedmény.
Irányzat: élénk.

Bécsi juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1908. Április 9.

Table with columns: Fölhajtás, Árak: fillér. Rows include Magyarországból, Galiciából, Osztrák tartományokból, Összesen.

(Az árak kg.-ként fillérekben, élősulyban fogyasztási adó nélkül értendők.)
Irányzat: szilárd, mult heti árak fizetettek.

Bécsi szurómarhavásár.
1908. április 9.

Table with columns: Fölhozatal: Magyarországból élő borjú, Ausztriából élő borjú, Magyarországból leölt bárány, Ausztriából leölt bárány, Magyarországból leölt sertés, Ausztriából leölt sertés, Magyarországból leölt juu, Ausztriából leölt juu. Rows include drb, 740, 23, 3397, 2682, 628, 125, 2263, 209.

Összesen: 10072 drb
Irányzat: élénk, prima borjú 4-6 fillérrel, többi minőség 8-10 fillérrel drágább. Sertés 4 fillérrel olcsóbb. Többi változatlan.

Bécsi sertésvásár.
1908. április 7.

Table with columns: Fölhajtás: Származás szerint: drb. Rows include Magyarországból, Magyarországból zsirfajta, Galiciából, Osztr. tartományokból, Olaszországból.

Eladatlannul maradt — 1193
Összesen — 13093
Árak: (kilogrammonként élősulyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)
Elsőrendű magyar zsirsertés — 114-116 kiv. —
Középsertés — 106-112
Öreg nehéz — 100-104
Könnyű és szedett sertés — 100-105
Stüldő (engyel, erdélyi) — 82-108 kiv. 110
Irányzat: élénk, prima zsirsertés 2 fillérrel, a többi minőség 2-4 fillérrel drágább. Hussertés 2 fillérrel olcsóbb.

Kimutatás a ragadós állatbetegségek elterjedéséről.
1908. április 8-án.

Table with columns: A betegség neve, Fertőzve volt, Mut. heti állapot, Mut. évi állapot. Rows include Lépfene, Veszettség, Takonykór, Száj- és körömfájás, Juhhimlő, Ivarsz. hóly kiütés, Tenyészbenáság, Rühkór, Sertésorbáncz, Bivalyvész, Sertésvész.

Ausztriában 1908. év április hó 1-én fertőzve volt: veszettséggel 46 k 51 u, takonykórral 16 k 29 u, rag. száj- és körömfájással 1 k 1 u, sertésvésszel 125 k 379 u.
Németországban 1908. év márcz. 31-én fertőzve volt: takonykórral 33 k 37 u, rag. száj- és körömfájással 7 k 10 u, sertésv. 1502 k 1992 u, rag. tudólobbal 12 k 12 u.

Ingtatlanok árverése (40,000 korona becsértéken felül.)

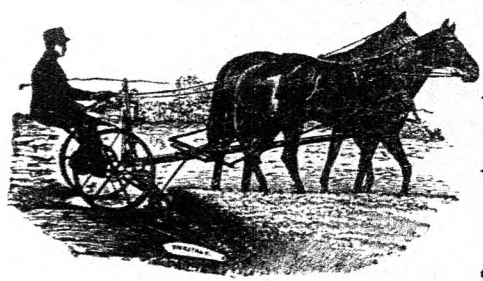
Table with columns: Kivonat a hivatalos lapból. Rows include Aprilis 14. Lugosi, Aprilis 14. Békési, Aprilis 16. Kalocsai, Aprilis 16. Budapesti, Aprilis 17. Nagybecskerek, Aprilis 22. Budapesti, Aprilis 22. Eperjesi, Aprilis 22. Miskolczi, Aprilis 23. Karczagi, Aprilis 22. Pozsonyi.

Table with columns: Date, Location, Name, Amount. Rows include Aprilis 27. Budapesti, Aprilis 28. Budapesti, Aprilis 28. Budapesti, Aprilis 29. Budapesti, Aprilis 29. Nyitrai, Május 2. Nagybuttyini, Május 2. Bpesti I/III. ker., Május 4. Nagyhalmágyi, Május 4. Nagypink, Május 6. Budapesti, Május 6. Nagyszobeni, Május 20. Budapesti, Május 20. Nyáradszerdai, Május 21. Szerencsi, Május 26. Kassai, Junius 18. Kassai, Junius 22. Budapesti, Junius 30. Ungvári, Julius 13. Budapesti.

Szerkesztői üzenetek.

R. D. Nagymajor. A vajgyárak létesítését és berendezését illetőleg Sierbán Janos és Koerfer István dr. „Tejgazdaság” című könyvében találnak utbaigazítást. Megrendelhető a „Patria” r.-t. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. Ára 5 korona. Részletes kérdéseire egyenként kimerítő választ sem itt, sem a „Levélzékreny” rovatban nem adhatunk.
Sz. Gy. Monostorapáti. A Schloesing-féle bordói port Franciaországban általánosan használják és ott — a nagyban szőlőtermelés igazi hazájában — azzal kitűnő eredményeket értek el. Hogy a lapunk reklámmellékletében felsorolt összes előnye a valóságnak szöszert megfelelő-e, arról közvetlen tapasztalathal meggyőződést nem szerezhettünk és ugy ezekért, valamint általában a hirdeteinkben foglalt nagyhangu igeretekért szavatosságot nem vállalhatunk. Annny azonban bizonyos, hogy a Schloesing-féle gyártmányokat kiváló szakemberek ajánlják és többek között lapunk f. évi 20. számában Kodolányi Antal is javasolja a Schloesing-féle gyártmányokkal való kísérletet. Ami a Schloesing-féle bordói porral a gyakorlatban elért eredményeket illeti, ajánljuk, hogy a „Borszati Lapok” szerkesztőséghez, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. forduljon felvilágosításért.
B. H. Ujjbög. A nevezetesebb állatvásárokat illetőleg ez év elején a gazdatársadalmi szakszervezeteket kértük fel a pontos dátumok és egyéb adatok közlésére. Miután azonban e kérelmünket alig néhány egyesület teljesítette, az Országos Központi Statisztikai Hivatal jelentései alapján irtuk össze a legnevezetesebb állatvásárokat és a közgazgatási naptárunkból irtuk ki azok megtartásának idejét, amelynek helyességéért felelősséget annál kevésbbé vállalhatunk, mert a vásártartás ideje igen sok esetben a közbeneső ünnepek, állati járványok és egyéb körülmények folytán változásoknak van alávetve. E rovatunk célja ezidőszert csak a nevezetesebb állatvásárok rendes idejének nyilvántartása avégből, hogy a gazdaközönséget tájékoztassuk afelől, hogy bizonyos időszakokban hol szerzesheti be állatszükségletét. A pontos adatok beszerzését ezidőszert még az érdeklődő gazdaközönségre kell hárítanunk, bár rajta leszünk, hogy e rovatot a dátumok tekintetében is folytonosan tökéletesítsük.

Csépülésre már most szerezzük be a szénszükségletet
SZÉN
kovácsszén, antracit, koks és más tüzelőanyagok
VAMOS FÜLÖP Budapest, VII., Izsó-u. 7.

Uj Fűkaszó „Darling“.

Kedvence minden tulajdonosának — szolidabb az amerikai gyártmányoknál.

Szénaforgatók — Lógereblyék Uj gabonaaratógép „Handy“

UMRATH és TSA Budapest, V. ker., Váci-körút 60. szám.

Gőzcseplőeszközök 12 HP-ig — Ipari mozgonyok 200 HP-ig.

Utolérhetetlen munkateljesítésében és könnyen vonhatóságában.

Fontos minden gazdászra tudni, mire használjuk a világ legjobb fertőtlenítő szerét a

Desoderol-Zetát.

Törv. bej. védjegy. **Desoderol-Zeta** azonnal és biztosan elpusztítja minden a **fákat és növényeket** hántalmazó **rovart, hernyót, levéltetűt** stb. szök **petéit**. Ki **istállóját** vagy **baromfiólat** **Desoderol-Zetával** fertőtleníti, **megóvja állati állományát** mindennemű fertőző betegségtől (lépfene, sertésvész, száj- és körömfájás, rüh, cholera stb.) meggátolja a **betegség tova terjedését**, a meglévő **betegséget** pedig **elfojtja**. Állati sebek **Desoderol-Zetával** kezelve bámulatos gyorsan elmúlnak. A **Desoderol-Zetával** befecskendezett állatra légy, szunyog stb. rá nem száll. Bővebb felvilágosítást nyújt a **DESODEROL-ZETA** vegyiltermékek magyarországi gyári **lerakata** Budapest, V., Akadémia-utca 15. szám. Telefon 35-75.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Eredeti Kirsche-féle „IDEAL“ takarmányrépamag

a Deutsche Landwirtschaftliche Gesellschaft által rendezett takarmányrépa-termesztési versenyen „ezüst érem“-mel lett kitüntetve. Előnyei:

legnagyobb terméshozam, legmagasabb tápérték-tartalom, nagy tartósság, legkönnyebb kiszedés.

Vegyí vizsgálat ozukor- és szárazanyag-tartalomra saját laboratóriumában
1905—14,000
1906—18,000
1907—24,000

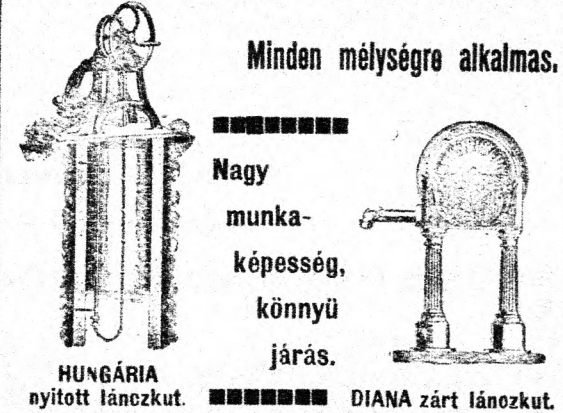
Vezérképviselőség és főraktár Magyarország és társországi részére:
DUKES és HERZOG Galgóc és Budapest, Váci-körút 74.
műtrágya-erőtakarmány és magvak irodája,
„Ideal“ takarmányrépamag megrende kető még:
Mühle Vilmos, Temesvár. Kontsek Géza, Debreczen.

MAGYAR LÁNCZKUT- ÉS GÉPGYÁR RACK G. ÉS TÁRSA

BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 133/a. Telefon: 95-37. Sürgőnyezim: Lánckutgyár Budapest Thökölyut.

LÁNCZKUTAK

a legmodernebb, javított szerkezettel, csövek rézből, láncz ciznezett aczélból, Gummi könnyen kicserélhető.

Minden mélységre alkalmas.

Nagy munkaképesség, könnyű járás.

HUNGÁRIA nyitott lánckut.

DIANA zárt lánckut.

Graepel Húzó

betéti társaság BUDAPEST, V., Váci-ut 40-46. sz.

Ajánl eredeti angol Marshall lokomob. lokat, saját gyártmányu legujabb cseplőgépeket, teljes malomberendezéseket, ugymint mindenféle egyes

malomgépeket, mindennemű lyukasztott lemezt és szab. Graepel-féle lemeztőrekrostát, melyből 15,000-nél több van kifogástalan üzemben. Ezen tőrekrosta minden magveszteséget kizár.

Árjegyzék, leírás, minta és elismerőlevél, füzet kívánatra ingyen és bérmentve.

Birtok-haszonbérlet.

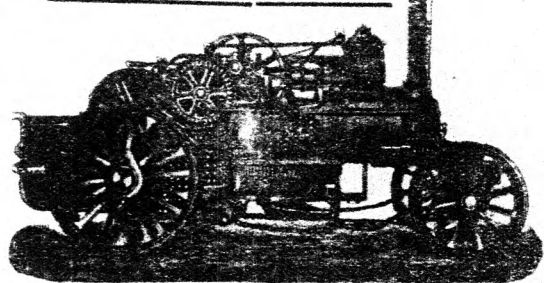
Bihar megyében, Henczida község határában fekvő, gazdasági épületekkel felszerelt 1605 hold (1100 □-ölével számítva) kiterjedésű Balásházy-féle földbirtok 1908. évi október 1. napjától 10, esetleg 12 évre haszonbérletre. A haszonbérleti feltételek megtekinthetők dr. Markus László ügyvéd irodájában, Nagyváradon.

429

BOROSZLÓ ■ ■ ■ BUDAPEST

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák.

Kedvezményes árak és üzleti feltételek

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállit:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár Magyarországi igazgatósága BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.

NAGY LÓ-ELADÁS!

A herceg Schaumburg Lippe-féle uradalom Spiš-é-Bukoviciai pusztáján **április hó 26-án d. e. 10 órakor** szabadkézből nyilvános árverésen eladásra kerül

30 db. ang. félvér anyakancza csikajával,

kocsi és igáslovak ugyszintén különböző koru ménes-csikók. Spiš-é-Bukovica vasutállomás, hova a vasut 1/2 10 órakor d. e. érkezik meg. A venni szándékozókat az állomáson kocsik várják.

29104. I. B—1. 1908. sz.

Faeladási hirdetemény.

Az orsovai m. kir. erdőhivatal irodájában folyó évi június hó 2-án délelőtt 10 órakor írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

1. A berzászkai erdőgondnokság „A” üzemsztálya Vik vágássorozata 1228-1 holdas 1909—1916. évi vágásai faállományának holdanként **456 korona kikiáltási ár** alapulvételével.

2. A herkulesfürdői erdőgondnokság „C” üzemsztálya 1128-7 holdas 1909—1915. évi vágásai faállományának holdanként 320 korona kikiáltási ár alapulvételével való eladása iránt.

Bánatpénz: 1. 28,000 korona, 2. 18,000 korona.
Az árverési és szerződési feltételek a magyar királyi földmívelésügyi miniszterium erdészeti I/B főosztályában (Budapest, V., Zoltán-utca 16., III., 11.), továbbá az orsovai magyar királyi erdőhivaltól és a fennebbi erdőgondnokságtól megszerezhetők.

Az erdőhivatal azonkívül erre a faeladásra vonatkozó egyéb kérdésekben is felvilágosítást ad.

Budapest, 1908 márczius havában.

532

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

≡ Eladó birtokok. ≡

750 magyar hold elsórangu fekete föld, vasut közelében, dohányengedéllyel, kellő és jó karban lévő épületekkel 400,000 korona, kedvező fizetési feltételekkel, bérbeadás esetén 4 1/2% tiszta jövedelmet hajt, kitünő üzlet.

1000 magyar hold, jó minőségű homokos talaj, mely mindent megterem, 30 kat. hold dohányengedély, két tanya, jó lakház, 5 hold termőszőlő, vasuttól 12 kilométer, ujonnan épülő vasut mentén, ára 350,000 kor.

345 magyar hold homokbirtok, egyharmadrésze alföld, jó buzatermő. Csak tanyaépülettel, lakház nélkül. Ára 130,000 korona, igen kedvező fizetési feltételekkel, állomás közelében, Debreczentől kocsin 1 1/2 órányira.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Klár Andor

kereskedelmi és bankirodája, Debreczen.

Bankosztály: Törlesztéseskötvény- és váltókölcsonók.

Áruosztály: Kőszén-, mész-, műtrágya vaggonszámra.

Kérjen ajánlatot.

Magyar királyi földmívelésügyi miniszter.

29578. I/B/1. szám.

Fenyőtutajfa-eladás.

1000 és 500 köbméteres részletekben.

A bustyaházai m. kir. erdőhivatal irodájában 1908. évi április hó 29-én délelőtt 10 órakor a felsőszinevéri m. kir. erdőgondnokságból származó és az 1908. év folyamán a bustyaházi rakpartokra letutajozandó mintegy 24,000 m³ tenyő haszonfából 16,000 m³-nek egyezer, 8000 m³-nek 500 köbméteres részletekben való eladása céljából, zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával nyilvános szóbeli árverés fog tartani.

Minden egyezer és ötszáz köbméteres részlet **külön-külön értékesítési tárgyat képezvén, csak azok az írásbeli ajánlatok vétetnek figyelembe, amelyekben külön-külön borítékban csak egy egy, határozottan megnevezett számú részletre tétetett ajánlat** és amelyek a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtattak be az árverelő bizottsághoz, illetve a bustyaházai m. kir. erdőhivatalhoz.

Az 1000 m³-es részletek után bánatpénz gyanánt készpénzben vagy állampapírokban ezer, az 500 m³-es részletek után ötszáz korona teendő le, illetve az írásbeli ajánlathoz csatolandó, amely összeg az árverés eredményének jóváhagyása után 2000, illetve 1000 korona biztosítékra egészítendő ki.

Az árverés az I-ső 500 m³-es részlettel kezdődik és váltakozva lesz folytatva az 1000 és 500 m³-es részlettel, úgy hogy utoljára kerül árverés alá a 16-ik 1000 m³-es részlet. A fának átadása az árverés sorrendjében fog történni.

Kikiáltási árak:

A Tisza mentén elfogadott szokványárok 30% ár-emeléssel, vagyis:

I. 30 cm.-nél nagyobb középátm. 17 m.-nél hosszabb fáért	17 K 80 f
II. 30 cm.-nél nagyobb középátm. 11·2—17 m. hosszú fáért	16 K 70 f
III. 30 cm.-nél nagyobb középátm. 4—11 m. hosszú fáért	15 K 60 f
IV. 26—30 cm. vastag 17 m.-nél hosszabb fáért	16 K 40 f
V. 26—30 cm. vastag 11·2—17 m. hosszú fáért	15 K 20 f
VI. 26—30 cm. vastag 4—11 m. hosszú fáért	14 K — f
VII. 15—25 cm. vastag 17 m.-nél hosszabb fáért	12 K 80 f
VIII. 12—25 cm. vastag 11·2—17 m. hosszú fáért	11 K 70 f
IX. 12—25 cm vastag 4—11 m. hosszú fáért	10 K 60 f

Az apró anyagok darabonkénti kikiáltási ára a szerződési feltételek 7. pontjának b) alpontja alatt közölvék.

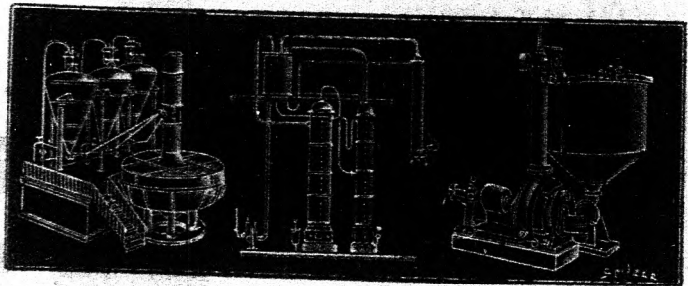
Az írásbeli ajánlatokban az ígért a kikiáltási árakkal szemben egy és ugyanazon % -ban fejezendő ki.

Az árverési határnapig a bustyaházai rakpartokra már leérkezett faanyag egy külön nagyobb részletben lesz árverés alá bocsátva, külön árverési és szerződési feltételek mellett. Kikiáltási ár a Tisza mentén elfogadott szokványárok 20% ár-emeléssel. Ezen fatömeghez képest az 1000 és 500 m³-es részletek száma is módosulni fog.

Az árverési és szerződési feltételek a m. kir. földmívelésügyi miniszterium erdészeti osztályában, a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóságnál, a bustyaházai m. kir. erdőhivatalnál és az összes gazdasági egyesületeknél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az írásbeli ajánlatokhoz használandó űrlap és boríték a bustyaházai m. kir. erdőhivatalnál a jelentkezőknek díjtalanul adatik ki.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

VIDOR KORNÉL VEGYÉSZ MŰSZAKI IRODÁJA
BUDAPEST, IX. KER., CSARNOK-TÉR. 5. SZÁM.

BERENDEZ:

Mézőgazdasági szeszgyárakat a legmodernebb eljárások alapján. Teljes berendezés: 20,000 K-ért.
Elesztő-, aether- és szénkéngyárakat
Festék-, lakk- és kenőzagyárakat, czipőkrémgyárakat.

Mütrágya- és kénsavgyárakat 3000 waggon évi termelésre, mezőgazdasági alapon is.
Gyufagyárakat, mindennemű gyufának előállítására.
Lugkő- és szódagyárakat.
Elvállal mindennemű kibővítést.

☛ **Költségvetések, jövedelmezőségi kimutatások teljesen ingyen és bérmentve.** ☛

Gazdaközönség figyelmébe

ajánlom mint **erdélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb bevásárlásokat eszközölhetem **járomos és beállítani való ökrökben**, ugyancsak **1-2 éves ökrökben** és mindenféle súlyú sovány **sertésekben** mindig a legnagyobb előjegyzéseim vannak. Kiterjedt ismeretséggemmel fogva úgy vásárolok, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleteket közvetíthetem.

5018

Kiváló tisztelettel

☛ **Sürgöny és levélezim: Vermes Lipót, Kolozsvár** ☛

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes házi állatok **erősítésére, edzésére, azok egészségének építésben tartására** a

Brázay Kincsem-Fluid

Kincsem szesz

minden gazdaságban és állattenyésztésben

nélkülözhetetlen.

Felülmuja a hasonló czélra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül.

Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésben, katonai, polgári, és versenystállókban.

Kapható: gyógytár, drogéria- és fűszertüzletekben vagy közvetlenül a készítő:

BRÁZAY KÁLMÁN czégnél, BUDAPESTEN

1 üveg ára **K 2.50**. 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással **24 korona**.

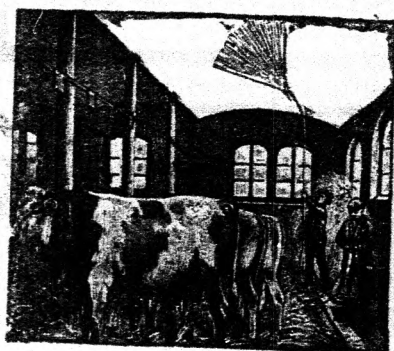
AR75

HAUPTNER

KENŐCSFECSKENDŐ

szarvasmarhák fertőző **hüvelyhurutja** kezelésére. Dr. Raebiger-féle. **Minden gazdaságban a legjobb eredménnyel használatban.** Ára darabonként 28-60 kor. — Hauptner-gyártmány. —

Vezérképviselő és raktár:
GEITTNER és RAISCH cég BUDAPEST, VI., Andrássy-út 8. szám.

20-40

gazdasági munkást

pótol az üzemben egyetlenegy

Stephan's Fix

meszelő-, fertőtlenítő- és kátrányozógép.

Az eddigi kiadásainak 1/10 részét megtakarítja a meszelőmunkával szemben.

☛ **Nincs felszerelés. Már 10,000 darab van használatban.** ☛

Legujabb kitüntetés

Grand Prix

Brüssel 1907.

A 235. számú kimerítő brosurát ingyen küldi:

Krása Rudolf Wien, VII., Kirchengasse 29. szám.

ALFA-SEPARATOR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPESTEN.

— TEJGAZDASÁGI GÉPGYÁR. —

Iroda, raktár és gyártelep: BUDAPEST, VI., LOMB-UTCZA 11. SZÁM.

Alfa-Laval Separatorkok (tejfőlöző gépek) kézi- és erőhajtásra.

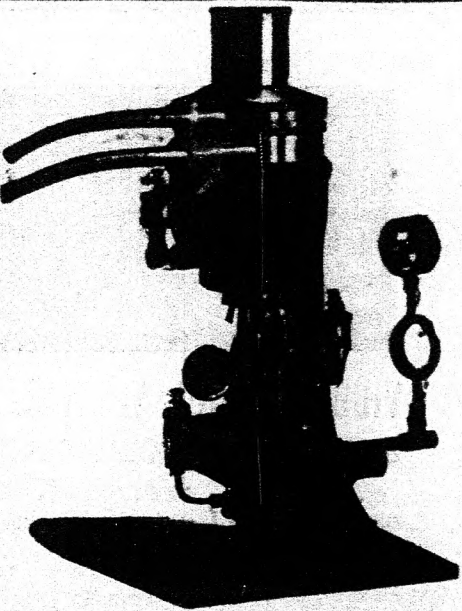
Ujdonság!

1908. évi mintájú separatoraink a jelenkor legtekélyesebb főlözőgépei. Nagy munkabírásuk, élesen főlöznek, bámulatos könnyen jarnak. Kérjen prospektust.

Tejszállító kannák,
Fejfedények,
Tejhűtők,
Előmelegítők és pasztörizáló
készülékek,
Vajköpülő és vajgyártó gépek,
A sajtgyártás eszközei,
Tejvizsgáló készülékek,
Mindennemű **tejgazdasági eszközök és gépek** legjobb kivitelben.

Tejszövetkezetek és tejfeldolgozó telepek berendezése és újjalakítása.

770 első díj, több mint 600,000 Alfa-separator az egész világon. Árjegyzékek, tervek, költségvetések bérmentve. "

Nélkülözhetetlen

mezőgazdáknak, gyümölcs- és szőlőtermelőknek!

„KING” tömlőkészülékkel többet teljesít, mint 20 ember ecset-el. Percenként 50 négyzetméter fal kifogástalanul bemeszelhető. Minden részt és hézagot kitölt.

„KING” előnyösen alkalmazható: Kertöntözésre, gyümölcsfák és szőlősertek permetezésére, rovarok pusztítására és beteges fák fertőtlenítésére, valamint sörfőzdékben, tejgazdaságokban, kórházakban, nedves lakások és istállóknál és beteges állatoknál.

Kérjünk 650. számú kimerítő prospektust magyarországi vezér- **WIDL EMIL** BUDAPEST, VIII. ker., képviselőtől: Népszínház-utca 23. Kitérő működését igazoló elismerő nyilatkozatok rendelkezésére állanak.

HELLER-féle „KING” gyorsszeselő- és fertőtlenítő-gép 20-szor annyit teljesít, mint ecsettel való kézi munka.

Tenyészirány megváltoztatása végett eladásra kerül

3 drb igen jó fejős morfajoni tehén,	
3 „ 2 éves	„ üsző,
5 „ 1 és 3/4 éves	„ üsző,
1 „ 3 éves	„ tenyészbika,
2 „ 1 éves	„ bika,
2 „ 3/4 éves	„ bika,

Felvilágosítással szolgál **Pappenheim Siegfried gróf és grófnő uradalmi tisztartósága, Iszka-szentgyörgy,** posta és vasutállomás Moha, Fejér megye. 538

A ki földet

bérbe adni vagy bérbe venni, eladni vagy venni akar, forduljon bizalommal a

Földbérleti és parcellázó bank részvénytársasághoz
Temesvár—Belváros, Losonczy-tér, (Vimmer-féle ház).

A bank különösen foglalkozik telepítések és parcellázások keresztülvitelével és e célból megvesz vagy bizományban átvesz nagybirtokokat s ezeket kedvező feltételek mellett kisgazdáknak a tulajdonos közreműködése nélkül eladja.

Mindennemű szóbeli vagy írásbeli felvilágosítással díjmentesen szolgál.

308

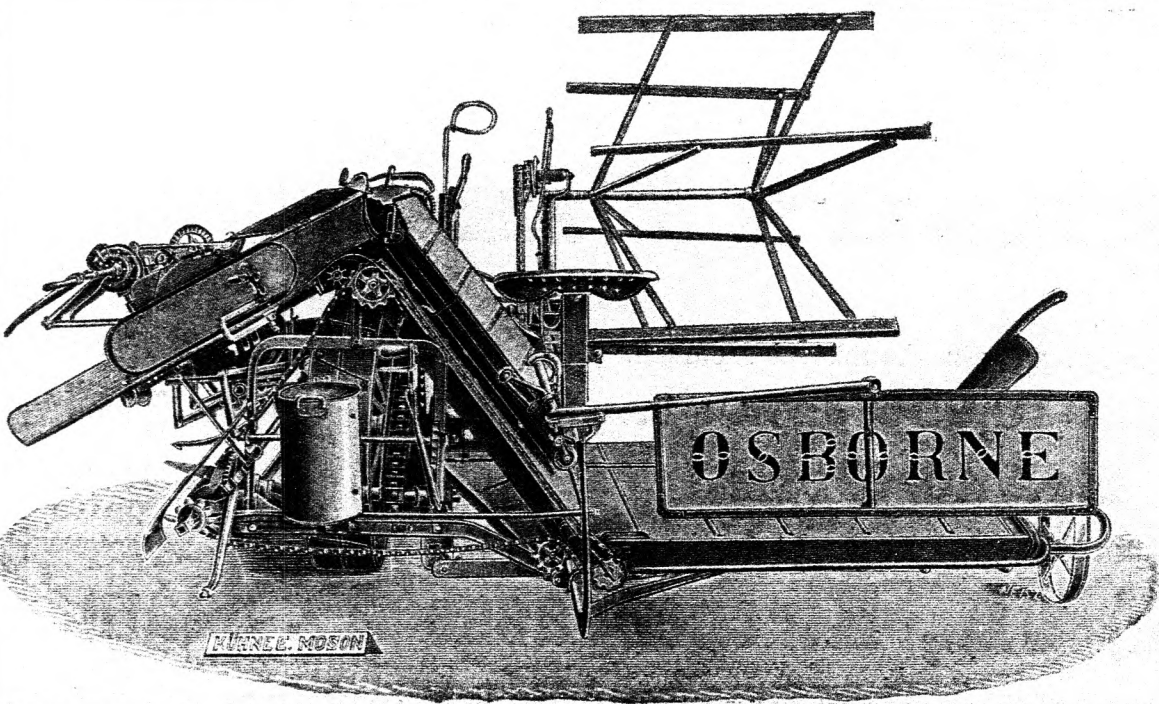
Lőtt vadat!

minden mennyiségben nyári és téli szállításra a legmagasabb árakért vásárol. Óvadékot tetszés szerinti nagyságban ad, nagyobb vadászatok kivételével a helyszínen azonnali készpénzfizetés mellett átvesz

Valentin, Reinhard, Grossflorian és Pettan vadnagykereskedő és kiviteli cég képviselősege:

Vajda Elemér, Csáktornya.

Elsőrendű referenziák! 528 Elsőrendű referenziák!

OSBORNE

elsőrendű amerikai kéve-
kötő és marokrakó ::

**Aratógépeket
Fűkaszálógépeket
Szénaforgatókat**

rugós-fogas boronákat, tárcsás boronákat stb. szállít:

KÜHNE E. mezőgazdasági
gépgyára ::
MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, Váci-körút 57/a.
Fiókraktárak: Temesvár—Debreczen.

DEHNE Fr. gőzeke gyára magyarországi vezetősége: **Timár Ede** cégénél, **Budapest, Lipót-körút 28.**
 Vásárlás előtt kérjük az uradalmakat a DEHNE Fr. legújabb gőzeke előnyei ismertetésének megküldésére.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

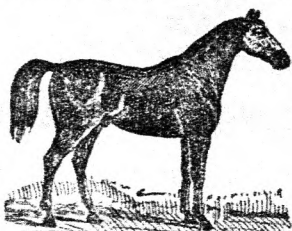
Homokból és csementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktéglikát, csement-födélcserepeket, csöveket osztorozásra, alagsóvessé-
 seket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felette egyszerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.** Kívánatra ingyen küldjük 282-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzemberendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. Levelés magyar nyelven.

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére
LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.
MARKRANSTADT bei Leipzig 6477
 Homokvizsgálat, — próbafeldolgozás, — minták ingyen.

Legnagyobb gyár a maga nemében

270 munkás
 95 szabadalom stb

A bécsi állatvédőegyesület elismerő érme!
Simon C.-féle

Restitution-fluid

Simon Károly állatorvos által feltalált és így nevezett szer 1859. év óta általános kedveltségnek örvend, mint mosó- és borogatóvíz és kitűnő hatásánál fogva mindenütt csodálatot kelet. Erősíti és frissé teszi a lovat, rendkívüli nagy munka-ára képesíti, kiegyenlíti a megerőltetéseket és megőrjíti az időelöltti kihalásuktól. 414

Arak: egy fél üveg K 2.—, egy egész üveg K 4.—, tizenkét egész üveg K 40.—

Vizzel lesz higitva, ennél fogva nagyon kiadós.

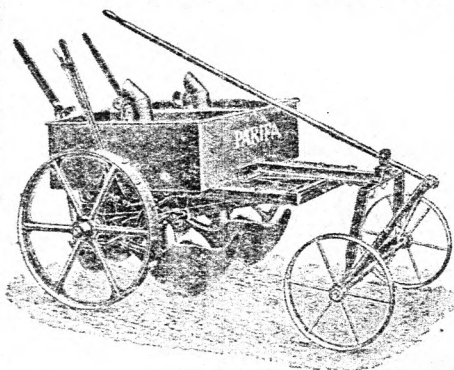
Egyedüli készítő Ausztria és Magyarország részére

Stanislaus Simon Wien.

Gyár és iroda: XXI., Hirschstetten 23.

Kitűnő burgonyatermést

ér el, ha burgonyáit a mi híres s minden burgonya-
 termesztő gazdának legmelegebben ajánlható

„PARIFA“

burgonyaültető és takaró-
 gépünkkel ülteti.

Elsőrendű bizonyítványok.
 Kérjen árjegyzéket ingyen és bérmentve. 464

Deutsche Metall-Fräs- und
 Stanzwerke Maschinenfabrik,
HERMANN FIEDLER, G. m. b. H.
 Dresden-N.

Eladó

3000 db szép, erős vadgesztenye, 2000 db acer platanoides, 1000 db
 köris, 100 db a 80, 1000 db 750 kor. 5000 db szép, erős akác
 100 db 50 kor. 500 db Thuja 1—2 m. magas a 1'60—2 kor.
1000 db pyramis-alaku Buxus a 2—16 kor. 5000 db szegély
 v. törpe Buxus 100 db 10 kor. **Remek szép Nordmanniának**
 50 cm-től 3 m-ig a 5—50 kor. db-ja. Diszfa vegyes 100 db
 70 kor. Diszcserje 100 db 30 kor. Több ezer almafa 100 db 80 kor.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Petermann József mű- és kereskedelmi kertészete
Nagykanizsán.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 Budapest, Váci-körút 68,

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatokat.

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
 tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
 szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
 kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-
 morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes
 szál-akák, 2- és 3-vasu ekék és minden
 egyéb gazdasági gépek.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.

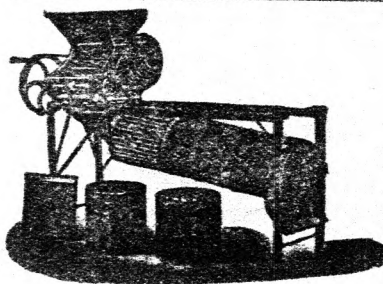
BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (Hans-
 pala) (Azelőtt: Ferenoz József-tér.)

Ajánl gazdaságok részére legjutányosabb árban
 ablakokhoz és melegágyakhoz való

üvegtáblákat

eredeti gyári ládákban. Üvegvágó gyémántok legol-
 csóbban kaphatók. Mézes-üvegek különféle kivitelben,
 fémzárral és anélkül. Kristályüveg asztali készletek.

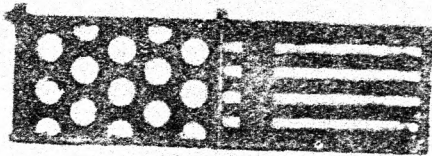
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Stahel és Lenner

Trieur- és lemez-
 lyukasztó-gyár
 Budapest, V., Katona özséf-u 8.

Ajánljuk TRIEURJEINKET
 és OSZTÁLYOZÓ GÉPEIN-
 KET gabona és hüvelyesek
 tisztítására és osztályozására

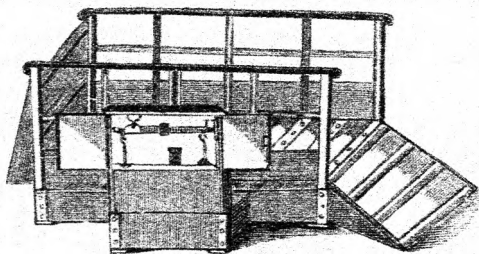

TÖREKROSTÁK és minden
 fajta LEMEZROSTA gőz-
 cséplő gépek számára.

„JUSTITIA“ MÉRLEGGYÁR

Herczeg és Dénes
BUDAPEST, VI., Gömb-utca 32.

Gyárt mindennemű
MÉRLEGEKET
Telefon: 55-26.

Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

GÖZEKE

Acetylen-lámpák.

Éjjeli szántásoknál gözekekre különösen alkalmasak, mert nap-pali fényt adnak.

Automobil-lámpák.

Kézi-, kocsli-, spritzbogen-, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló-

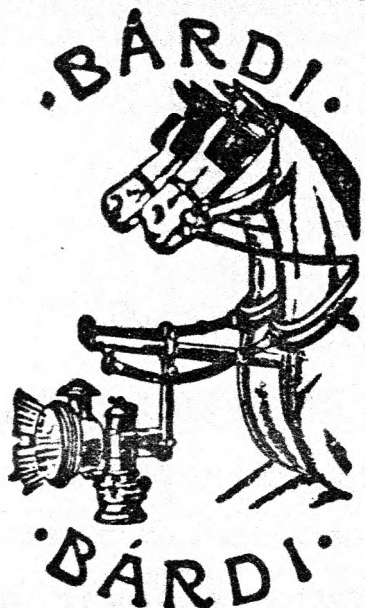
Acetylen-lámpák.

BÁRDI JÓZSEF

Budapest, VI., Mozsár-utca 9. sz.,
Fővárosi Orfeum mellett.

Telefon 4100. Sürgőnyozim: Pneumatik.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

DRÓT-KERITÉS

legolcsóbb vásárlása

Stadler Mihály

Budapest, VI., Váci-körút 41.

1872. évben alapított sodronyszövet-, fonat-, szitaárú- és kerítésgyár **RENDSZERE** alapján.

Előnyök: A rendkívül olcsó folyóméter-árakban **benfoglalatnak** a kerítés felerősítéséhez szükséges összes kellékek és pedig: szegélydrót (keret), tuskédrót és a kettősszeges **Szegély (Keret) nélkül ugyanis bármely fajta sodrony-kerítés tökéletlen.** kibomlik, gyűrődik, hamar elpusztul. A drótfonat ezen rendszer mellett mindig **hornganyozott** (heftett) fémlemezre kerül elhelyezésre.

felül lyukasztással. A sodronyvetés helyes kiválasztása sok jártasságot igényel, melynek híján a vető családok érthet. Eppen ettől kiméli megvevőjét a „**Stadler-rendszer**”, mely évtizedek alatt szerzett tapasztalatok alapján a drótkerítéseket háromféleképpen osztályozza; aszerint, hogy a létesítendő kerítés: I. **csékely** rongálásnak kitett, II. **nagyobb** ellentállóképességgel bíró, III. **teljes ellentállásra** képes.

A vevőre csak az a feladat hárul, hogy a kerítés rendeltetését és fekvését illetőleg alapos tájékoztatást küld, lehetőleg egyszerű alaprajzzal együtt.

A kerítéshez szükséges összes drótanyag ára folyóméterenként:			
a) 1 méter magas drótfonat, felső és alsó-keretdrót, főszele való I sor sűrű tuskés dróttal és szegékkel. Alkalmas: lakóház-, kert-, udvar-, szőlő-, gyümölcsös- és egyéb kerítésnek.	I. csékely II. nagyobb III. teljes erősségi osztály		
		38 fill.	78 fill.
b) 1 1/2 méter magas drótfonat, keret-dróttal, egy sor sűrű tuskés dróttal és szegékkel. Alkalmas: ház-, iskola-, templom-, temető-, kert-, falkola-, baromliudvar-, vadaskert-kerítésnek.	65 fill.	160 fill.	220 fill.
c) 2 méter magas drótfonat, két keret- és egy merevítő-dróttal, egy sor tuskés dróttal és szegékkel. Alkalmas: csirke-, fácán-tenyésztéshez, vadaskert, tennisz-pálya és más kerítésnek.	80 fill.	190 fill.	300 fill.

Szállítás napján szerelési tájékoztatást, árjegyzéket és részletes számlát küldök, a folyóméter árak **rendkívüli olcsósága** tehát ellenőrizhető. Állandó készlet. Szállítás azonnal, más megállapodás híján u. átvétel.

Csomagolás, feladás e rendszerrel díjmentes. **Árjegyzék** ingyen

Pontos, gyors kiszolgálás!

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatait tüzi ki a betérjesebb és az eddiginél hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szaktanácsadás útján.

Kidolgozza az okserző gazdasági berendezés alapjait szolgáló **üzemtervet**. Elvállalja a **gazdaságok állandó felügyeletét** és ezek **üzemének ellenőrzését**. Tanácsot ad a gazdasági számviteli **könyvek berendezésénél**, vezetésénél és azok lezárásánál. Elvállalja a gazdaság **számvitelének felülvizsgálását** vagy állandó **ellenőrzését**. Elvégzi a gazdaság számadatainak elkönyvelését, időszaki jelentések alapján. Évi zárlatokat és jövedelmezőségi számításokat elkészít. **Tanácsot ad birtokbérbeadásnál**, valamint **mezőgazdasági pénz- és hitelügyi kérdésekben**. Gazdasági **ügyekben jogi tanácsot** szolgál és **vitás ügyekben** a választott szakbírói tisztelet elvállalja. Birtok és mindennemű mezőgazdasági **értékbecsléseket** végeztet. A bejelentett **eladó és bérbeadó birtokok**at törzkönyvileg **nyilvántartja**. **Gazdatisztek**et és egyéb képzetesebb gazd. személyzetet **ereszkét nyilvántart.**

Adóügyekben szakvéleményeket ad, az adókönyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivetését és tulfizetés esetén az összeg visszatérítését kieszközli. Adóelengedések ügyében utbaigazítással szolgál.

Nyilvántartásra bejelentett:

Eladó birtok:

- 543 m. hold** Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, téglavetéssel, cementárnyaggyártással, iparvágány s mérleggel, urilakkal. Barmikor átvehető. Esetleg bérbeadó. Tulajdonos: Zathureszky, Tárje. 1598
- 187 m. hold** piliscsabai vonalon, fővárostól 39 km.-re, 4 község között, orvos, gyógytár Nyergesújfalun, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertésenyésztéssel, 8 h. szőlővel, csűrökkel magtárakkal, 2 nagy pinceszé, 5 szobás lakás üveges, zárt verandával. 455
- 200 m. hold** sík fekvésű I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megelelőleg g. épületekkel. 3849
- 370 m. hold** Sáros megyében, melyből 310 hold erdő, urilakkal és 5 hold diszterrel, köves út mentén. 3743
- 100 kat. hold** körüli I. o. bacsai föld, 15 percznyire a vasútállomástól, jó utakkal, a Ferenczcsatornától 8 percznyire, urilak és gyümölcsösökkel. 3851
- 500 m. hold** Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal. 4129
- 1015 kat. hold** Torontálban a Tisza és vasút mentén, köves utal, egészben avagy csak egy körülbelül 500 holdas része, gazdasági épületekkel. 4130
- 608 kat. hold** Érmelléken, vasutól 7 kilométerre, épülő vasút helyben, 40 kat. hold dohányengedéllyel, kelő lak- és gazdasági épületekkel. 4201
- Temesvár határában**, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cselédházakkal. 150 darab marhára való istállóval, nagy kukorica-görénytel. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész **primissima klaszrau kert talaj**, nagy a legtermékenyebb művelésre, mint tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A vételt megkönnyíti a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös törlesztés kölcsön. 4601
- 280 m. hold** Budapesttől fővonalon gyorsra 1/2 óra, vasútállomástól miután 4 km.-re, megelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdőállományokkal. 4756
- 400 m. hold** J.-N.-K.-Szolnok megyében, várostól 5 km. kelő gazdasági épületekkel és lakóházzal; 130 holdas eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész **primissima klaszrau kert talaj**, nagy a legtermékenyebb művelésre, mint tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A vételt megkönnyíti a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös törlesztés kölcsön. 4701
- 586 hold** Nógrád m.-ben, miből 400 h. szántó, 54 h. rét, 5 h. kert, 1 1/2 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész major, udvar és út. Vasútállomástól 5 km.-re. Teljes felszereléssel 400,000 korona. Esetleg bérbe is kivethető. 5640
- 384 hold** szőlővel való, egyenes felületű, vasút közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó. 5477
- 1000 m. hold** Hort megyében, ebből kb. 800 m. hold szántó, 10 hold rét, 80 hold erdő és 100 hold legelő, 8 hold fűvel, nemess gyümölcsösök. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegendő épülettel felszerelve, tehermentes, saját kezérés alatt áll. Esetleg bérbeadandó. 6329
- 3000 m. h.** Fejér megyében, kitünő talaj elegendő, szilárd anyagból épült gazdasági épületekkel, 6
- 2488 hold**, 50 hold termőgyümölcsösökkel Erdélyben, saját kezérés alatt levő birtok, megelelő számu kitünő kőből épült épületekkel. 10 szobás kastélyval, szeszgyár és finomító, jó munkaszervezők. Ára felszerelés nélkül 600,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. Esetleg bérbe adó. 602
- 290 hold** Szilágymegyében, vasútállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és alkalmas. Kedvező fizetési feltételek. 646
- 200 hold**, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó. 1061
- 555 hold** Budapesttől 1 óra, 31 h. termő szőlővel, 6 h. gyümölcsösökkel. Parkban 5 szobás urilak. 40 h. dohányengedély. Jókárbán levő kelő számu gazdasági épülettel. Ára teljes felszereléssel és vetéssel 305,000 K. 1335
- Emeletes kastély** 25 hold földdel a Balaton mellett szép park. Ára 75,000 K. 1198

Birtokvételek:

- 200 m. hold** birtok 30-40 km.-nyire a fővárostól. 455
- 400-800 m. holdas** jó minőségű birtok, jó út mentén, vasutól nem távol, családnak való tágas és egészséges lakással, árnyas kerttel. 7
- Kiseb birtok**, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasútállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon. 8
- 1000 holdas** cserébe fővárosi birtok, egy tulajdonban erdőből álló, Hort, Nógrád, Gömör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 2916
- 2-300 hold** birtok, jó lakással és gazdasági épületekkel, város és vasút közelében. 3950
- 200 holdas** birtok urilakkal, lehetőleg Kecskemét vidékén. 3982
- 10-15000 hold** erdőbirtok az ország északnyugati részén. 9
- 2000 hold** elsőrendű talajú birtok, csukorrépa vidéken, vasútállomás közelében, szép kastélyval és parkkal. Borsod legfeljebb 6 órányira. 5215
- 800-1200 m. hold birtok**, kelő gazdasági épületekkel felszerelve, megelelő lakóházzal. 5216
- 2000 hold** jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasúthoz. 5216
- 250-300 m. hold** főváros vagy vidéki nagyobb városhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs kölcsönrel. 1211
- 3-400 hold** egytagban legalább 5 szobás lakással, vasutól legfeljebb 1 1/2 órányira jó uton. 12
- 800-1000 holdig** jó földet és épületekkel, Instrukcióival. A lakóház faluban vagy város közelében legyen. 79
- 500 hold** körüli, Dunától, kisebb szőlővel, jó lakóházzal és gazdasági épületekkel, vasutól legfeljebb 10 km.-re. 212

Bérbeadó birtok:

480 m. hold Abauj megyében 7 km. a vasutól, országot mellett, 7 szobás udvarházzal, kelő gazdasági épületekkel. 5003

Birtokbérlet kerestetik:

180-200 m. h., amely kereskedelmi növények termelésére alkalmas és rajta tejgazdaság üizhető. 2530

800-1500 h. Erdélyben vasúthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel. 466

Ezekon kívüli nyilvántartjuk a **visszavándorlók** teleleptésére alkalmas birtokokat és **bérlőszövetkezetek** alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnel. Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket **AZ OMGE. ÜZEMOSZTALYA.**

A világhírű és hazánkban nagy elterjedésnek örvendő amerikai

Deering-féle fűkaszalógépeket, marokrakó aratógépeket és kévekötő aratógépeket, valamint egészen vasból és aczélel készült szénagyűjtőgépeket

(lógereblyéket) van szerencsém a t. gazdaközörségnek akként ajánlani, hogy minden általam szállított ilyen gépnek használhatóságáért és jó munkájáért, nemkülönbben anyagának jóságáért elvállalom a felelősséget.

Ajánlom egyszersmind Sack Rudolf elismert kitűnő aczéleléit, kapáló és föltöltető gépeit és más egyéb talajmívelő eszközöket és gépeket is

PROPPER SAMU

az amerikai Deering-gyár kiz. képviselője

BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 52. sz.

— Ár egyzékkel és elsőrendű bizonyítványokkal kívánatra készséggel szolgálók. —

Szalmát, szénát,

muhart és zabos-bükkönyt bármily mennyiségben

veszek és eladok.

SCHREIER BÉLA :: TAKARMÁNY-NAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, VIII., NÉPSZÍNHÁZ-UTCZA 22. Telefon 20-52.

Eladó birtokok.

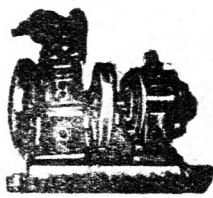
- 1 1/2 órányira Budapesttől, 3563 magy. hold prima sik gazdaság és erdő, szép kastélyal és parkkal 920.000 frt.
- 2 órányira Budapesttől, 2800 magy. hold sik, prima gazdaság, megfelelő épületekkel, felszereléssel 930.000 frt.
- 3 órányira Budapesttől, 3500 magy. hold prima czukorrépa föld, dohánytermeléssel, szép kastélyal és parkkal 1 300.000 frt.
- 3 1/2 órányira Budapesttől, 2735 magy. hold sik gazdaság, szeszgyárral, megfelelő épületekkel 425.000 frt.
- 3 órányira Budapesttől, 1857 magy. hold, prima czukorrépa föld, szép kastélyal és parkkal 635.000 frt.
- 2 órányira Budapesttől, 1000 magy. hold, sik gazdaság, megfelelő épületekkel és csinos urilakkal 276.000 frt.

Kiadó bérletek.

Borsod megye	2,400 magy. hold gazdaság évi bér	28,000 frt.
Hont	1,000 " " " " "	15,000 "
Pest	835 " " " " "	19,000 "
Szabolcs	2,500 " " " " "	30,000 "
Temes	2,000 " " " " "	36,000 "
Veszprém	2,200 " " " " "	20,000 "

Beyer Károly, Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Telefon 12-85.

Kastélyok, gazdasági épületek, szanatóriumok, fürdők villamos világítása

önálló gépteleppel, mely egyidőben esetleg gazdasági gépet és szivattyút is hajthat. Számos elsőrangú referencia!

Ismeretével és árajánlással szolgál **SIGNER F. és R.** mérnöki és elektrotechnikai vállalat :: Budapest V., Kálmán-utca 15. TELEFON 63-01.

HIRDETMÉNY.

Eladásra kerül nagy mennyiségben első osztályu **sima és gyökeres Ripária Portális, Vitis Solonis és Rupestris Monticola alanyvessző** Továbbá ily alanyokon készült első osztályu **gyökeres fásoltvány** a legkitűnőbb csemege- és borfajokban; ugyszintén **sima és gyökeres hazai szőlővessző**.
Fajtisztaságért kezességet vállalunk.

Badacsony - szentgyörgyhegyi szőlőoltványtelep, Tapolca,
Zala megye. 226

Eladó birtok.

Szőlősvégárdó község határában (Ugocea megye, posta- és vasútállomás Nagy-Szöllős) Nagy-Szöllős város, megye, székhely és vasút állomásától 3 km-terre, a kassa-jablonezai állami út mentén jobbra és balra, nagyrészen belsőségeknél alkalmas 530 (1200 □-öles) hold szántóföldből álló birtok nagy belsőségekkel, urilakkal, jó gazdasági épülettel, egy évi 800 korona bért hozó házzal, melyben állami iskola van, 20 kat. hold dohányültetéssel, nagymennyiségű őszi és tavai vízvezetékekkel és teljes felszereléssel eladó. Birtokon jelzálog-teher van, mely átvehető. Felvilágosítással szolgál **Czapary Dénes, földbirtokos.**

Gazdasági Könyvviteli

nyomtatványokat

levélpapírokat

borítékokat és egyéb

nyomdai munkákat

jutányosan és csinos
kivitelben készít

"PÁTRIA"
IROD. VÁLLALAT
ÉS NYOMDAI R.-T.

BUDAPEST
IX., ÜLLŐI-UT 25. SZ.

Költségvetéssel kész-
séggel szolgálunk.

Sziv
csóbb és k
benzint

Minden májtagban
szőlőoltvány

Kalm
Költe
Kedvező

A Bono
szagát h
suiyu
K. (Eleg
2-50 K.
A Bono
talanit
csomag
2 K. cso
készpénz

FOD
Budape

Tápláló
kormányt
tott (sele
eredeti
valódi

aka

Mamm
féle óri
Mamm
féle óri
Olajbog
Des Ba
Eckend
Obernd
50 kilónk
raktáramb
pesség és f
s ezen felt
Mindenne
vak a legj
kaphatók.

GOD

(ezel

m a g k

Budapes

Te'efon 102-

Árjeggy
áll, in

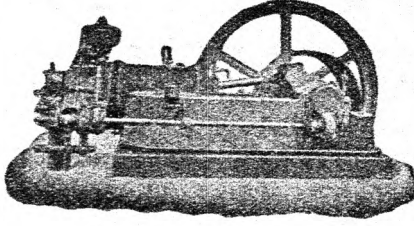
Magy

BUDAP

Budap

Nagy

Stívógázmotorok. Eredeti „BENZ” gyártmány, legolcsóbb és legbiztosabb szögép, továbbá benzínmotorok és benzínlokomobilok malom ipar és gazdasági célokra.

Vezérképviselek:
Kalmár és Engel BUDAPEST, V.,
Lipót-körút 18.
Készséggel és szorgalommal szolgálunk.
Kedvező ártételek feltételek. 6844 Kedvező ártételek feltételek.

CSODÁSI!

A Bonodor folyadék a legbiztosabb árnyékszék szegát hosszabb időre rögtön eltávolítja. Elegysúlyu 5 kg. csomag bérmentve 7-50 K. (Elegendő 1 évre.) 1 kg. próbacsomag 2-50 K. csomagolással, szállítás nélkül. A Bonodor por vízeldék azonnali szagtalanításra kitűnő szer. 5 kilós postacsomag bérmentve 7 K., 1 kilós próbacsomag 2 K. csomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés készpénzért vagy utánvételt. Számos elismerőlevél.

Vezérképviselek:
FODOR FERENCZ
Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40 H.

Tápláló tartalom, eltarthatóság és takarmánytömeg tekintetében végleg kiválasztott (selectionált) anyarépákról természetesen eredeti valódi: **quedlinburgi termésű**

takarmányrépamag

- Mammuth, hosszú vörös, Elvetham-fele óriás 18 frt.
 - Mammuth, hosszú, sárga, Elvetham-fele óriás 22 "
 - Olajbogyóalakú, sárga óriás „Des Barres” 19 "
 - Eckendorfi, sárga javított óriás 18 "
 - Oberndorfi, sárga, kerek, javított 22 "
- 50 kilónként, zsákkal együtt, helyt budapesti raktházban érve. A legmagasabb csiraképeség és fajazonosságért szavatolok. 250 kiló ezen felül vételnél 5% engedmény.
- Mindenemű gazdasági és konyhakerti magvak a legjutányosabban kitűnő minőségben kaphatók.

Gombás Gyula
(ezelőtt Nöthling Vilmos)

magkereskedésében
Budapest, IX., Calvin-tér 9. sz.
Telefon 102—95. Alapítotott 1880-ban.
Árjegyzék készséggel rendelkezésre áll, ingyen és bérmentve.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete
BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)
Igazgatóság és központi iroda:
Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.
Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Agrikulturfosfát

a legolcsóbb fosforsavtrágya és a hatása ugyanolyan mint a Tomassalakliszté és a Superfosfáté.

Ajánlatokkal és felvilágosításokkal szolgál a magyarországi vezérképviselek:

ZWEBNER MÓR és FIA
műtrágya- és erőtakarmánynagykereskedése 468
Pozsony és Galgóc.

Étkezési burgonya-mageladás.

Paulsen Juli 1000 kg. 60 K, 10,000 kg. 500 K, King Eduard 1000 kg. 70 K, 10,000 kg. 600 K, Topor 1000 kg. 60, 10,000 500 K, Kitti 1000 kg. 60 K, 10,000 kg. 500 K, Ambudanze 1000 kg. 100 korona, Centenary 1000 kg. 100 korona, Solanum Comersony Violet 100 kg. 80 korona, Eldorado Findley 80 korona, Topinamburgonya 1000 kgr. 60 korona, 10,000 kgr. 500 korona.

Zeman János bérlő
Nádszeg, Pozsony m. 507

FISCHER és TSA NAGYENYED
FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsös csemete, 1.000.000 Gyümölcsös-alany, 1.000.000 Fűsű csemete, 1.000.000 Fűsű csemete, 1.000.000 Fűsű csemete, 1.000.000 Fűsű csemete.

1.000.000 szőlőoltvány, Európai és amerikai szőlő és gyökere vessző, Különbözőség: Csemegeszőlő-oltványok.

30.000 Elvélő szőlő (Borszereget és borszereget) szőlő csemete.

Buza-, rozs-, zab- és árpa-szalmát, valamint szénát

préselt állapotban bármely állomásra legolcsóbban szállít: —
Drechsler Alajos, Érsekújvár
:: széna- és szalmakivitel. ::

Értékesít hűféléket, baromfi, vadfélék, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt mézet és MINDENEMŰ FÉLMEZŐKÉRT. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszes- és ok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészet Egyesület vezérképviselek.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

4 miniszteri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól 2/20 06.
2. A kopenhágai belügyminiszter úrtól 12/20 06.
3. A hesseni nagyhercezségnél a belügyminiszter úrtól 4/18 07.
4. A berlini földm. min. úrtól 10/15 07.

„RATIN” mint legbiztosabb egér- és patkányirtószer van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóság elismerése. 1 adag patkánybacillus 3 kor., 1 adag egérbacillus 1-80 kor. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területeken az irtást garanciával elvállalja. — „RATIN” bakteriológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviselekje és egyedárusa **HAAN BELA** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 26 b. 538

Nem savanyodik meg többé a tej a szállításnál,

ha azt 3—4 C-ra lehűtjük só nélkül, az új önműködő minden csőhűtőhöz kapcsolható szabad, mély hűtőgenerátorral.

Jurány és Wolfrum tejgazdasági gépek gyára
Wien, XX 2, Pasettistrasse 29—31.
:: A Dresdnerstrassei villamos vasút végállomása. ::
Tejszállító kannák a legerősebb kivitelben.

Már nem rongálódik többé a lószerszám, ha azt a Lukrecia

LUKRECIA

készítményünkkel és nem mindenféle salakos esztráddal meckeni. Rémulatosan puhítja és fokozza füst a bőrt. 100 kilós szelencze bérmentve, utáért mellet K 12-50, 12 és 25 kilós hűtőszelenczében szállítatott. Kapható a Magyar Mezőgazdák Szöv. néél és minden szabványos jobb üzletben. :: Készíti:
VAD és TAKACS BUDAPEST. :: Postafiók 151.
Tessék prospektust kérni. 270

A legjobb KAPTÁRAK

Meister Testvérek
kaptárgyárában
Budapest, VII., Dongó-u. 3—5.
Árjegyzéket kívánatra mindenkor küld és minden szükséges felvilágosítással szivesen szolgál a
MEISTER TESTVÉREK faárnyára.
491

Dinnyemag.

Gondosan elkülönítve termelt, következő fajtisza, kitünő minőségű válfajokban kapható:
Sárgadinnyék: Ananász zöldhúsú, Ananász vöröshúsú, Ananász cantaloup, Bem tábornok, Bellegarde cantaloup, Bomba sárgahúsú, Bomba zöldhúsú, Composité, Composité sárgahúsú, Lind Jenny, Margit, Muscatello, Muscat orange, Non plus ultra zöld, Non plus ultra sárga, Parisi prescott cantaloup, Sirimpecsek, Tiszagyöngye, Tiszagyöngye muskotály, Kaesanka, Turkesztán gömbölyű, Turkesztán zöld, Turkesztán nagy zöld, Turkesztán rózsahúsú, Turkesztán sárgahúsú, Turkesztán muskotály, Turkesztán Pósa-féle, Corfui téli.

Görögdinnyék: Apaíai, Athénei, Aranysárgabélű, Debreczeni korai, Fazekas-féle, Fehérbélű, Hevesi, Halasi, Hortobágy, Luby-féle, Marsovszky-féle, Narancsgörög, Ócsod-féle, Páratlan, Sámsoni.

Fajtánként:

50 szemes adag	5 fészkeknek kétfelhű vetésre	—20 fillér
500 " " "	50 " " "	1.60 " "
1000 " " "	100 " " "	3. " "
2500 " " "	250 " " "	7. " "
5000 " " "	500 " " "	12. " "
10000 " " "	1000 " " "	20. " "

(egy holdra való)

Öt holdon felüli rendelésnél külön kedvezmény, a megrendeléshez nyomtatott termelési utasítást ad s Fivánatra árjegyzékkel szolgál: 409

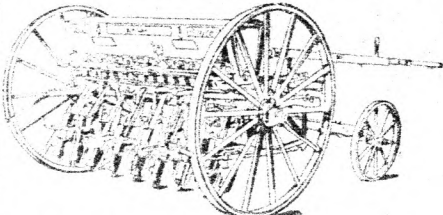
BIRÓ PÁL kertgazdasága, Debreczen.

Eladó 40-50 drb elsőrendű hasas üsző és borjas tehén

báró Pongrácz Anselmnénál Öreg-Tiszapuszta, posta és vasut Mezőlak, Veszprém m. 533

SZÜCS ÖDÖN

Budapest, VI., Nagymező-u. 66.

Szabad, alsó és felső-kiömlésű eredeti **Pracner gyártmányu** „Kincsem”

vetőgépek, kukorica és répa vetésére legalkalmasabbak.

KNOTEK féle arató- és fűkaszálo-gépek. Elsőrendű anyagból, tökéletes szerkezettel - várakozáson felüli munkateljesítményel. A kontinens legnagyobb aratógép-gyárából.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A Mezőgazdasági Ipar-Részvénytársaság kaposvári béruradalma eladásra bocsát 8 darab 1²/₂-2 éves

tenyészbikát,

tenyésztési célra kiválóan alkalmas, szép, kifejlett, tenyészképes apaállatot, melyek telivér simmenthali apától és honyhádi anyától származnak.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt a béruradalom kaposvári igazgatósága. 521

Tetőfedésre rendkívül alkalmas, szép

Balatontavi nád

bármely vasutállomásra szállítva jutányos árban kapható 537

Bettlheim W. Sam. és Fiai cégénél, Nagykanizsán.

A baromfiak hizlalása

és a hizott baromfiak értékesítése. Irta Hreblyay Emili. 50 képpel. 170 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szaknyelvtudósoké. Budapest, IX., Cihői-ut 25.

A sertésvész gyógyítása.

Gazdák használatára. Irta Brummel Gyula. 32 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szaknyelvtudósoké. Budapest, IX., Cihői-ut 25.

Szőlőoltványok dus gyökerű erős példányok, hiányok pótlására vagy új ültetésekhez. Keszlet még 80,000 drb. Borfajok Erdei, Olasz Rizling, piros Bakar, Kövidinka, Nemes Kadarka, Oportó, Mézesfehér és bőtermő borfajok vegyesen Csemegefajok Passatutti, Ezeréves, Pirosgyöngy, Fehérgyöngy, Muscat Ottonel, Génuai zamatos és csemegekülönlegességek vegyesen.

Árjegyzékek ingyen küldetnek.

Gleditschia Koronátövis, Krisztustövis vagy Tüskéslepényfa. Elősvénynek legáthatatlanabb óriástövisü, rajta sem ember, sem állat, még apró malacok sem hatolhatnak át. Ezer csemete elég 50 méter hosszú kerítés örökítéséhez. Kétéves erős csemete ára ezrenként 12 korona. Különösen válogatott földfeletti része méternél magasabb, nagy kifejlett tövisü ezre 18 korona. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott, nyomtatott ültetési és kezelési utasítás mellékeljük ingyen. Magva 5 kg. 6 kor., 10 kg. 10 korona.

Delaware borból egy üveg kóstoló csomagolva egy korona Czim:

Nagy Gábor Nagykágya, u. posta Kőly. 482

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. KER., BAROSS-UTCA 10. SZÁM.

Alakult 1900. BIZTOSÍTÉKI ALAP: Alakult 1900.

Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1.970.340— kor.

Tartalékok 764.780-16 "

Összesen: 2.735.104-16 kor.

1901 évi fölesleg 69.349— kor.

1902. " " 69.762-26 "

1903. " " 108.331-73 "

1904. " " 72.438-23 "

1905. " " 61.730-80 "

1906. " " 39.243-65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módokozatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2½%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat 5%-os engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készségesen szolgál. Az igazgatóság.

BIRTOKBÉRLET.

Ifj. gróf Draskovich Iván bérbe adja baranya-sellyei hitbizományi uradalmához tartozó

endesi gazdaságát

mintegy 2219 kat. hold kiterjedésben, egy bérlet keretében, folyó évi áprilisi havi átvételtől tizenkét egymásután következő évre.

A birtok közelebbi leírását és bérleti feltételeket érdeklődőknek az uradalmi számtartói hivatal rendelkezésére bocsátja.

511 **Uradalom Baranya-Sellye.**

SZŐLŐOLTIVÁNYOK
hiányok pótlására;
2 éves dus gyökérrel, zöldoltással készítve ezre 100 forint. Telepítésre gyökéres zöldoltvány ezre 80 forint. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 forint. ::

FÁSOLTIVÁNYOK:
Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépségihával, eredési biztossággal ezre 45 forint. ::
Mind Rippária Portallára oltva a következő fajokban:

FEHÉR BORFAJOK:
Olasz Rizling, fehér és piros Szilankamenka, Furmint, Sárteher, Mézesfehér, Ezerjó, Erdél, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánáti Rizling. ::

VÖRÖSBORFAJOK:
Nagyburgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon. ::

CSEMEGEFAJOK:
Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Rip. Port. I. o. 10 frt.

"H." "5"
"I." "10"
"II." "10"
"2 éves gyökérű 18"
Házi nemcs vesszők sima 10 kor. gyökéres 30 kor. a fenti fajokból. ::
Oltványaimért tejes felelősséget vállalok s ha a voró azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzét visszaadom. ::
Tavaszi szállásra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. ::
Székelyi József Gyöngyös,
Szent-Urban-Templom.

Fiedler János
Ienfonógyára
Komárom
VESZ

nyers lenkórót
szál-nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt lenszalmát,
tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai) orosz lenmagot.

Istálló-mennyezetek
fokfeletes páramentesítés, nedves falak
gyökéres szárazzártétele, szab. "Kosmos" hornyolt aszfaltfennel
kütünonen bevált.
Felvilágosítást ad:
Greif Antal mérnök
Budapest, VIII., Sálátró utca 10. (Telefon)

Rébamag

Hámozott oberndorfi 75 kg. 70 kor. (ebből 75 kg. annyi, mint rendesből 100 kg.)
Duppai zab csávazva 100 kg. 22 kor.
Tavaszbuzza 100 kg. 30 korona.

Prairie Királynétengeri, bőtermő, 100 kg. 16 K.
Putyi tengeri, piros, korai 100 kg. 18 kor.

Székely tengeri, sárga, legkorábbi 100kg. 20 K.

Magyar Kincs burgonya 100 kg. 7 kor.

Magyar Kincs burgonya 1000 kg. 60 kor.

Magyar Kincs burgonya 5000 kg. 250 kor.

Magyar Kincs burgonya 10,000 kg. 450 kor.

Amerikai dió, szil, körisorfa 100 db 70 kor.

Pekingi kacsa tojás tucatja 8 kor.

Olaszemdeni liba tojás tucatja 24 kor.

Bronzpuykatojás tucatja 12 kor.

Fehér és fekete Orping-tontojás tuc. 12 kor.

Magyar üszök 1—2 évesek élő kg.-kint 80 fill.

Magyar üszök 2—4 évesek élő kg.-kint 70 fill.

Magyar igasörök dbja 5 1/2 mm. 500 kor.

Magyar bikák darabja 600—1800 kor.

Lámpanélküli melegvízfűtésű keltetőgép 130 tyuktojásra 120 kor.

Gróf Teleki Arvéd uradalmában, posta, távirat, vasút

KONCZA.

>> Prima, száraz << tengeri-moslók száraz répaszelet foszforsavas takarmánycsontmész 40—42%, különféle olajpogácsa jutányosan kapható: 343

Neubauer Adolf gyári meghatalmazottnál Győr.

Világhírű szabadalom 18 államban.

Stádel-Torkos földmérő-taliga kapható

Stádel gépgyárban, Győrött.

"Préselt" búzaszalmát és zabszalmát

szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla Sajmok (Báoska). 5806

Tejgazdaságok részére sok pénz!

Váradságtól és bosszorkodástól megkíméli magát, ha a tejkannák süritéséhez vászon helyett az én általános ismert

kannatömitő-papírosomat

használja. Próbák és referenciákkal szolgálhatok:

ARTHUR WEINBERGER vaj-pergament szétküldés és papírgyártáskészítő Gődöng. 576

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

A szőlőbetegségek: peronospora, lisztharman, rakkfenésedés, sárgaság, sűrű és fekete rothadás leküzdésére, valamint a károsító állati elődők: a szőlőmolyok, szőlőgöncz, kemencseregély, levéltetvek, bolhák, papótok és hornyok kártételének megakadályozására a legmelegebben ajánlhatók a

SCHLOESING THEOFIL,

Franciaország hírneves és tudós gazdasági vegyész utasításai szerint a marsellei Schloesing gyárakban előállított, az egész világon elterjedt és használt kiváló hatású és egyedül álló védekező szerek, n. m.:

Schloesing bordó pora, Pyralionja, Lecsapott kénpora és annak elegyei. Figyelem! A burgonya gyűrűsbetegsége elleni védekezésre, talajfertőtlenítésre, hernyók és más gazdasági növényeket pusztító élősködők irtására a lejobb, legteljesebb és leolcsóbb szer: Schloesing lecsapott nikotinos kénpora.

Vezérképviselet magyarországi területe: Budapest

Frankl Adolf bankháza Budapest, VI., Eötvös-u. 19.

(Saját ház): Telefon: 25—40.

Árajánlattal és kimerítő felvilágosítással készséggel szolgálunk. Árjegyzék és prospectus ingyen és bérmentve! 457

KUTSZIVATTYUKAT, "DIADAL" 380

láncszivattyukat és szivattyukat minden egyéb célra szállítanak

GYÖZŐ BÉLA és TÁRSA szivattyú és fecskendő speczialisták BUDAPEST,

V. ker., Báró Aczél-utca 3.

A Vízvezeték-társaságban

Lovak kehesége

(Chronikus köhögés és nehéz lélegzés) biztos eredménnyel gyógyítható. Számtalan elismerés bizonyítja. Felvilágosítást díjmentesen küld Ripp Arvin. Drežda-A.785.

Mindenemü

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legújanszában a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31—33. szerezhető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10—12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmának szállítója. Pontos szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsonzó intézet. Árjegyzék, minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Maier Rikárd és Félix kincstári szállítók

Wien, II., Kaiser-Josefstr. 30.

vesznek és eladnak minden állomárról bármilyen mennyiségű szénát, szalmát, burgonyát.

Préselés saját és legmodernebb gőzprelekkel. — A legnagyobb szolgáltatókészségű cég. 426

LEGYEK

konyhából, kamrából, mérszárskából, istállóból, vágóhidről biztosan elűzetnek, ha a falakat

LEGY-BONODORRAL

meszeljük. Legjobb márkora tavasszal. — Egy kiló elegendő 25 m²-re, 5 kg. leírással 6 kor. franco utánvétellel. Megrendelhető

FODOR FERENCZÉL Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H.

Számos elismerőlevél. 287

Tojás kivitel

Április 13-ig szükségem van **300 láda** la

délmagyarországi tojásra

Ajánlatok „Tojás-kivitel” jellegre

Trieszt, postafiók 519 címzendők. 497

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

mag-, gabona-, burgonya-, faszen-, gyapju-

zsák és ponyva

kazal-, repce-, behordási-, rostaalj-, waggon-

NAGEL ADOLF

zsák- és ponyvagyár, kölcsönintézet.

Vétel, eladás és cserélés. BUDAPEST, Arany-János-utca 10.

Sürgönyezim: NAGELA BUDAPEST.

Vidéki telefon: 35—92.

KELTETŐGÉPEK

díjlanul próbára. Keltetőgépek a legjobbak és legolcsóbbak. Keltetőgépek sok száz kütüno bizonyítvány és ajánlatok egész Ausztria és Magyarországból, melyek bárkinél díjlanul megküldetnek. Keltetőgépek részletezésre. Keltetőgépek szabadalmazva Ausztriában és Magyarországon. — Egyedül készítője **G. Mücke, Eisenberg 2. szám, bei Wien.** — Ezen szakmában egyedül gyár. 690

1000—1200 holdas jó talaj bérletet keresek, főleg dolánytermő vidéken, de leginkább Heves, Borsod, Szabolcs, Pest megyékben. Nincs azonban kizárva, ha alkalmas vidéken ezekhez nem épen távol eső megyékben, pl. Győr, Komárom, Fehér megyékben is bérletnek Kellner Lajos Levelek-Magy, Szabolcs m. 3839

A Boros-féle kutyaeledel

a leghatásosabb és legolcsóbb tápszer. **kutyák és sertések részére** husrot karikákban 26 kor. métermázsánként, **húsdara és huskorpá** 30 kor. métermázsánként. Próbarendelés 5 kilós postacsomagokban 3 kor. portómentesen. **Kutyaeledel—Zwibak** kütüno kutyatápszer 40 kor. métermázsánként. Próbarendelés 5 kilós postacsomagokban 3 kor. 40 fill. portómentesen. **Boros Samu** szarpan kutyaeledel, huskorpá és husdaragya **Erzsébetfalva**, Soroksári-ut 50. sz. Telefon 26.

Gőzekék,

gőz utihengerek és uti mozdonyok

cséplőgépek hajtására az osztrák bánya- és kohóművek társaság vasműveiből.

A készületek választását illetőleg mezőgazdasági szaktanácssal készséggel szolgálunk.

Szíves megkeresések **Zentral Direction der Oesterreichischen Berg. u. Hüttenwerks Gesellschaft, Teschen**, Osztrák-Szilézia, vagy:

az Osztrák bánya- és kohászati társaság magyarországi képviselőtehez, **Mayer Pál** főhercegi felügyelő, Budapest, VIII., József-utca 16—18 kértetek. 6287

Vétel

Keresek kibüvelyezett tatárkát.

Ajánlatok ár megjelölésével „Tatárka” jellegre **Mosse Rudolffhoz**, Budapest küldendők. 3819

! Gazdák figyelmébe !

Veszek mindenfajta gyógynövényeket

(borsosmenta, fodormenta, camillavirág, hársfa- és bodzavirág), kérek ajánlatot és mintát közmenny, coriander, majoránna, fenýőmag, lenmag, tökmag, anyarozs stb. 3814

Czim **STEINER MÖR** gyógynövény- és terménykivitel üzlete

Budapest, VIII., Baross-u. 131. Telefon 64—83.

MINDENFÉLE használt zsákot,

zsákrongyot (Emballage) ilyenmü hulladékokt állandóan veszek. 6308

POLNAUER SÁMUEL használt zsák- és fémkereskedő

Budapest, Rombach-u. 5.

Bérlet

Alkalmas bérlet nyugdíjasoknak vagy kertkedvelőknek. Pozsonytól egy órányira, szép, kb. 15 holdas kertben álló uriak kereskedelmi kerteszettel együtt, több évre azonnal haszonbérbe adandó előnyös feltételek mellett. Özv. Kempski Mihályné Nagy-Jóka, Pozsony m. 3839

1000—1200 holdas jó talaj bérletet keresek, főleg dolánytermő vidéken, de leginkább Heves, Borsod, Szabolcs, Pest megyékben. Nincs azonban kizárva, ha alkalmas vidéken ezekhez nem épen távol eső megyékben, pl. Győr, Komárom, Fehér megyékben is bérletnek Kellner Lajos Levelek-Magy, Szabolcs m. 3839

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK

UJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE.

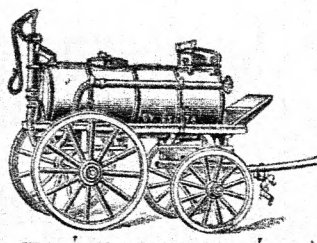
WOHANKA-FÉLE JAVITOTT

ÉCKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI

TENYÉSZTÉSE VEGETÁRIUM ALAPJÁN.
NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMELÉS
SZAVATOLÁS MELLETT

WOHANKA és TÁRSASÁG BUDAPEST,
V. VÁCI-KÖRÚT 76.

TRÁGYAHORDÓK

trágyaszivattyúk, trágyacsapók, póczegődtisztító-készülékek kaphatók Győző Béla és Társa Budapest, V., Báro Aczel-utca 3. szám. A Vigaszínház térszomszédságában.

30 KOR.

Ért készitünk mértek után divatos férfi-öltönyt vagy felöltőt remek anyagban finom angol szabványban. Hazai versenyre való. Budapest, Thököly-utca 3. szám. Vidékre minták bérmentve.

Védelem a baleset-ellen!

Nem törhet ki a ló többé, ha a szab. biztonsági zablát használjuk!

Ara 4-9 korona darabonként. :: Prospektusok ingyen.

J. PFEIFFER, WIEN, III 2., Stammgasse 15.

Szőlőkötőfonal raffia, zsák, ponyva, szerszámok, valamint mindenféle szőlészeti, gazdasági és technikai cikkek legjutányosabban kaphatók

FRIEDMANN JÓZSEF, Budapest, VI, ker., 434. Dessewffy-utca 5. szám.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntöde és gépgyár r.-t.

Ganz-féle villamossági r.-t.

II., Lövőház-utca

BUDAPESTEN

BENZINMOTOROK és lokomobilok cséplők és takarmánkamrák üzemére. Szívógázmotorok anthracit-, koks- vagy faszén-tüzelésre. :: Földgázmotorok. Ármentesítő és öntöző szivattyutelepek. :: **Kötélvontatású**

GŐZEKÉK

ELECTROMOS világító és erőátviteli berendezések, egyen- és váltakozó-áramra. :: Kolibri ivilámpák reklámjelöltek.

ELECTROMOS üzemi berendezése uradalmakban. Meglevő berendezések átalakítása.

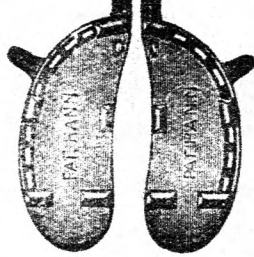
ELECTROMOS azemi szivattyúk, tejjátsági berendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezői vasutak, szántó-, cséplő-, aprító- és takarmányozó-berendezések. :: Electromos kis- és nagy-vasutak. :: Bányavasutak. :: 6184

Árjegyzékkel és költségcsalmitásokkal szivesen szolgálunk.

ÖKÖR PATKÓK

csélszerűek, tartósak és olcsók.

„HANN” jeggyel. Kérjük vigyázzunk nagyon ezen jegyre, mert a mi patkónk minden tekintetben utolérhetetlen.

Normális csülökvas

igás ökr részére.

Szabad. lópatkók

igás- és hátsólovak részére, első díjjal kitüntetve és szakemberektől legjobban ajánlva.

Pata- és csülöksezegek, csavarok, lábtámaszok, patkoló szerszámok és eszközök

M. HANN'S SÖHNE RAINFELD u. GÖLSEN N. Ö.

Aszokhordók minden méretheben cégjelzéssel, vagy a nélkül szállításra és raktári hordók, lyukfuro és becsavaró készülékekkel.

Minták és prospektusok ingyen és bérmentve.

16 első „fal” és ezüstéremmel kitüntetett

KALLAI LAJOS motorgyárában

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz., a legbirtovesebb benzincsomobil cséplőkészülékek kaphatók.

Feljes jótállás kitűnő cséplésért

Ezen motorokat minden gazdasági engedély nélkül maga kezelheti számafordelés házára készült is.

Kallai Lajos motorcséplőkészlettel kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében többek között: Báro Kemény József urnál Maros-Nemett. Zeykfalvi Zeyk Dániel v. Csispán urnál Nagyenyed stb. Olcsó árak részleteire. Árjegyzék ingyen.

OLNEMTES. BUSHATO. KAPASZALÓ. ALLARDIA. 22 ESŐTÉRŐ KÖTŐTÉS. GELÉD ÉS KÜLÖ. KAPALÓTANOSZ. KÉZGÖCSBŐR. SZALÓ.

PEE

PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK

mázoláshoz teljesen készen kaphatóra, fura és vasra.

120 g súlyú 100 g sz. 20 g súlyú 100 g sz.

LUTZ EDE ÉS TÁRSA FESTÉKGYÁR BUDAPEST VII. ORNAGY-UTCA 4.

FAIRBANKS MÉRLEG ÉS GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

VASÖNTÖDE. Telefon 28-67. BUDAPEST, V., VÁCI-UT 174.

Szabadalmazott Fairbanks százados mérleg, teljesen tolosulyos fémmerőkarral; tar osság, pontosság és könnyű kezelésükkel fogva felülmulhatatlanok. Hordozható gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegek. Vasuti kocsimérlegek első-, második- és harmadrangú pályák részére ujoman szabadalmazott tehermentesítő készülékkel, rendes és keskeny nyomtávra. Speciális mérlegek vasművek, kohók, gépgyárak, hengerművek, malmok számára. Mozdonymérlegek. Darumérlegek. Vasuti hajtányok. Vasszerkezetek. Tetőszerkezetek. Vasöntöde: mindenféle vasöntvény. Olcsó és pontos kiszolgálás.

Árjegyzékkel és költségcsalmitással készséggel szolgálunk.

Kocsigyártás

Budapesti kovács- és kocsigyártó-ipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok Szövetkezet Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz. Magyarorszag legnagyobb kocsiraktára.

30. s
Normandia
eladók. Ahány
korona.
Erdélyi K
Tár
Fodor
megbízások
járomos
sertések, ju
egyéb teny
naiti állato
és azokat fe
gyorsan és
rekt forrás
Czím: Erdély
Társaság Ko
egyház-utca
Telef
Igen szép, val
tarka simme
1-2-
növendé
és üszöb
ugyszintén le
kötői v
járomos
legjutányo
ajánl
Klein Te
kereak
CZELD
Megrendeítésk
szerint bármik
gadtat
Ökrö
Néhai Nagy
dánál, Nagy
tokosnál, m
erdé
járn
ö
és 1 éves
kapható.
NAGY D
birtokos, Tord
Bonyh
friss fejő-
és tenyész-bi
nyosáron kaph
héten kedden,
csütörtöki napo
lók Kispeszen,
Telefon: Kis
Levél- és stür
Flaschner
743 tehénkeres
Bpasi, Ferencz-

A magyaróvári m. kir. növényélet- és kórtani állomáson

évek során át folytatott kísérletek bebizonyították, hogy a

Dr. Aschenbrandt-féle BORDÓI POR

a szőlőperonospora-betegségének és a burgonyavésznek leghathatósabb ellenszere.

A bordói por oldata **legjobban tapad** s így legtovább óvja meg a szőlőt és a burgonyát a gombabetegségektől. Amellett a bordói porral permetezett burgonya **nagyobb termést** ad és **keményítőtartalma** is emelkedik.

A gyártás korlátolt lévén, tessék az évi szükségletet mielőbb megrendelni. A porok szállítása tetszés szerinti időben és részletben történhet.

A bordói por ára: 50 kgrammos zsákban kgrkint . . . 72 fillér
10 és 5 kgrammos zsákban kgrkint 76 fillér
2 kgrammos dobozban kgrkint. . . . 77 fillér

Rendeléseket elfogad, használati utasításokat, ismertető füzeteket küld a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

TENGERI ültetése NÉGYZETBEN

„Senior“

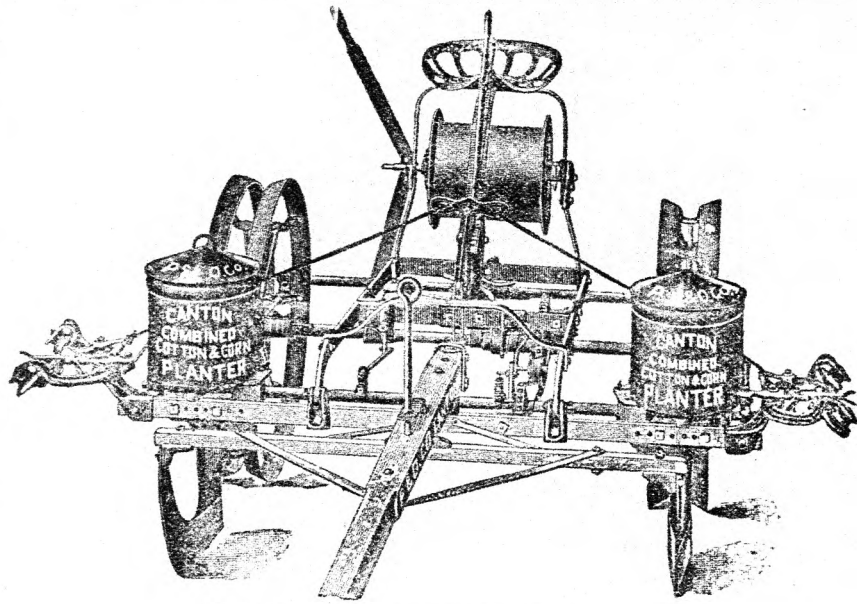
automatikusan 24—28—32 angol hüvelykben négyzetben ültet, kívánság szerint 2—4 szemet fészkenként.

„Senior“

megkivánt mélységben egyformán ültet, minden fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meghengere!

Referenciák:

Főhercegi uradalom, Főherceglak.
M. kir. gazd. akadémia, Debreczen.
Ungar Lajos urad., Ómoravicza.
Deutsch Sándor gazd., V. I. kány.
baró Podmaniczky Endre urad., Kelebia.
baró Hammerstein R. urad., Pusztasári.
gyulai Gaál Rezső, Mózor.

„Senior“ tengeri-ültetőgép
autom. négyzet-ültetőkészülékkel.

McCormick Harvesting Machine Comp.
Chicago, U. S. A.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„Senior“

munkaképessége sor-
köz és táblahossz sze-
rint, napi 7—10 m. hold
egy pár könnyű lóval
és egy kocsissal.

„Senior“

magyar gazdaságokban
1907. évben körülbelül
200 példányban
kitűnő eredménnyel
do'gozott.

Referenciák:

gróf Eltz féle urad., Vukovár.
gróf Telek Arv d urad., Drassó.
baró Kemény József urad., Marosnémeti.
gróf Andrassy Sándor urad., Szigetvár.
Csóka uradalom, Csóka.
Plukovits József gazd., Csantavér.
Deutsch Adolf gazd., Nagyboldgány.
Gergely Károly gazd., Gyömrő.

Hirdetés
minden
... den
A legk

Betölt

Földbirt

Dijment

A Magyar

és Erdő

gazdálk

IX. évfoly

birtok

figyelmét

állást kö

helyben ga

bőzött áll

gyerve

Az állás

dijment

esetén az

szótól

lára meg

tot ajánl

az illető

szólalt é

súkra vo

megkült.

Tisztelet

birtok

kat, hogy

ok betölt

rolt a

közvet

igénybe

kedjese

A M. Gazd

Országos

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Betöltendő állásokra vonatkozó hird. tételeket csak a munkaadó birtokos vagy bérleti címének kitételével közölünk. A KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Földbirtokosok figyelmébe!

Díjmentes állásajánlatok!

A Magyar Gazdatisztok és Erdősítők Országos Egyesülete (Budapest, IX., Ullói-ut 25.) felhívja a t. birtokosok és bérleti urak figyelmét.

Állást közvetítő osztályára, melyben gazdatisztok a legkülönbözőbb állásokra elő vannak jelölve.

Az állásajánlatok **teljesen díjmentesek**. Megkeresés esetén az egyesületi ügyvezetése a betöltendő állásra megfelelő gazdatisztot ajánl s a tulajdonosnak az illeték bizonyítvány-másolatát és eddigi működésére vonatkozó adatokat megküldi.

Tisztelettel felhívjuk a t. birtokosok és bérleti urak figyelmét, hogy gazdatiszt állás betöltése esetén az illeték egyösszefutó állás-közvetítő osztályát igénybe kell venni szíveskedjünk.

A Magyar Gazdatisztok és Erdősítők Országos Egyesülete elnöksége.

Betöltendő állás

Tehenegazda

Keresztek alatti uradalom részére a miebbi belépésre. Megkivántatik valamilyen szláv nyelv tőkeletes bírása, tisztességes, józan életmód, ellékesnél nagyobb gyakorlat. Csak egyszerű, szigorú, rendszeres értelemszerű munkát küldik sajtóterületi bíró bizonyítvány-másolatát alatti címre. Fizetés megállapodás szerint. Orf. Dr. Kovács-féle bérzadás-igazgatóság. Mall-Bukovec, Via Légrad, Horvátország. 3759

Pályázati hirdetmény.

A Zárkó-érséki erdőállás uradalomban betöltendő, erdőkerülő-iskolát végzett, két erdőkerülő állásra pályázati hirdetek. Pályázhatnak az erdőállásra 24 évet betöltött és 40 évnél nem idősebb végzett erdőőrök. Fizetés közepesen: 1750 korona; fuvar 12 q, tenésztől 0.90 q, száma 2.01, polya 2.01. Idő 1600 □ 51, 1 db tehén, 2 db szarvas, 2 db kőbőrék megterítettek. A kényelmesebb csatlakozás. 1. erdőkerülő-iskolát bizonyítvány, 2. kereszttel, 3. országos bizonyítvány, 4. szőlővárosi bizonyítvány, 5. erdőkerülő bizonyítvány. Megkivántatik a magyar és német nyelvi tudása. A folyamodók kérelmét sajtóterületi iratok és legkésőbb 1908. május 31-ig az alábbi hivatalhoz adandók be. Zárkó-érséki uradalom igazgatóság, Zárkó-érséki erdőállás (Törölkő m.). 3779

Gaz'asszony

Keresztek puzsára urad. birtokosok figyelmébe, ki a házasságot véssze, főmunka főző, baromfi, tej- és kerti munkákra tejszerűen felületen megjelöltéssel megkivántatik. Jó háztartás. Rónay Mihály Szent-Mária Liget, n. p. Ság. Tenes megye. 3780

Segédtszítet

nőitlen, keresek a többi év gyakorlati, aki az egyszerű gazdasági könyvvitelt érti. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldendők. Geiringer Károly Báránd, Bihar megye címre kéretnek. 3809

Ispánt

teremtési gazdaságon számára keresek ki valamely földmívelési iskolát végzett, a magyar nyelven kívül a németet avagy szerbet beszélő, józan, erélyes és koránkelő. Bizonyítvány-másolatát és feltételek megjelölését küldje a címre: Lakodás Bogumil Budapest, V., Alkotmány-utca 16. sz. 3810

Házvezetőnőt

keresek május 1-ére. Össze gazdasági ügyek, egy 7 éves fiúgyermek van. Csak olyan intelligens, egészséges ur hölgyek ajánlatát várom figyelembe, akik nem kívánják fizetést, mint inkább kellemes pusztai otthonot keresnek. Fényképes ajánlatot fizetési igény megjelölésével alatti címre küldendő: Huszti János gazdasági igazgató Czegled. 3830

Egyesületi

gyakorlati. Keresek a Magyar Szőlőgazdák Orsz. Egyesületébe május 1-től kezdődőleg, aki szőlővetés és borsát őrten járta, egy év próbaidőre. A felsőbb szőlészeti tanulmányokat végzett hallgatók előnyben részesülnek. Fizetés évi 300 K. Folyamodványok bizonyítvány-másolatokkal 1. hó 29. a M. Sz. OE. igazgatóságához küldendő (Budapest, IX., Ullói-ut 25. szám). 3829

Gazdasági

könyvelő belépésre keresek. Megkivántatik a magyar, német és tör nyelvi ismerete. Folyamodványok bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldendők, fizetési igények megjelölésével Schlesinger Fülöp Tornyos, Trencsén megye címre kéretnek. 3803

Pályázat

Hercegy Esterházy kapuvári jöszágának bérnöksége azonnali vagy mielőbbi belépésre egy gazdasági ellenőrt keres. Pályázóknak megkivántatik: erkölcsei és edzettség, magyar és német nyelv bírása, jó erkölcsműveltség, gazdasági képesítés, tanulmányok bevétele után legelőbb három évi alkalmazás, gazdasági szaktudást, gyakorlatot, jó referenciákat. Személyes megjelenés csak okmányok beküldése után megvárásra kértetik. Fizetés közös megállapodás szerint. Sajátkezűleg írt kérvények fenti címre Kapuvárra, Sopron megye küldendők. 3807

Földmívelőskölát

végzett pár lattal bíró, keresztény, nős, erélyes ispán azonnali belépésre kereset, ki a belső gazdaság, tenésztet, magyár, egyszerű könyvvitelt és számvitelt, vezetésében jártassággal bír. Ajánlatok a muraszombati főbérnökség címére küldendők. 3806

Gőzeke-gépsz

keresték a tereszo az uradalomba évi alkalmazás. Ajánlatok a tereszo uradalom számtartó-ágához küldendők. 3805

Állást Keresők

Gazdatiszt 12 évi praxis után, nős, keresek május 1-ére, egy 36 éves, román, katolikus, nős, gyermektelen, ki a házassági tanácsot a gyakorlati vizsgálatot is eredményteljesen tett, beszél magyar, német és szerb nyelveken, teljesen megbízható, erélyes, józan életű, farsadást nem ismerő, gazdaság önálló vezetését és könyvvitelt teljesen érti, gazdaság összes ágában teljes jártassággal bír, egy mint állattenyésztési, házilátás, növény-, dohány-, szőlő-, csukor-területtel, tenésztet stb. Szíves megkeresések a Zsoltán utca 11. jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

A gróf Esterházy-féle földmívelőskölát

junius végén több, részben a katonasorozáson már túllevő növendék végi, kiknek egy része feleséges is. Mindannyi egyszerű földmívelés minden ágában járta. Ezeket igénybe venni óhajtók forduljanak a bér megjelölése mellett az iskola igazgatóságához Csákvárra. 3776

Ispáni,

intézői állást keres 39 évi gyakorlattal, jelenleg intézői papi birtokon, jártas az összes gazdasági, szőlészeti, kertészeti, méhészeti munkákban, valamint a gazdasági és földmívelési és földmívelési is. Az állást azonnal is elfoglalhatja szerény igényekkel, beszél németül és horvátul. Cím: Antun Jeló Sziszek. 3777

Magyar

magnás és nagybirtokos urak! Mint tudjuk a 20 ik század nehéz viszonyokat hozott hazánkra és a gazdasági válság az évi 3-10% jóvedelmesség biztos az évi gazdasági rendszert, ki nagy jóvedelmet kíván uradalmi után elerni, kérem bizalommal uradalmi kezélete, a legcsekélyebb jóvedelmet adó gazdaságot is jóvedelmezővé teszem. Szíves megkeresést a kiadóhivatal. Uj rendszer- címre továbbít. 3796

Gyakorlati

intelligens, nős, családalan, évi praxissal bíró egyen, aki bel- és külgazdaság, tejgazdaság, csukor-területtel, magyár, anyag-raktár stb. kellő jártassággal bír, állást keres azonnali belépésre. Esetleg kulsári vagy raktárnoki állást is elfogad. Cím: a kiadóhivatal. 3831

Ispáni

vagy ehez hasonló állást keres 15 éves praxissal, földmívelőskölát végzett, román katolikus, nős, gyermektelen, 34 éves, gazdaság összes ágában teljes jártassággal bíró, kis-igényű, józan életű, farsadást nem ismerő egyen. Az állást azonnal elfoglalhatja. Cím: "Gazdatiszt" jelleg. Nagyvárád, poste restante. 3830

Uradalmi kertész,

nős, kertész, szőlő- és szőlő-iskolát végzett, beszél magyarul, németül, nagy uradalmakból a legjobb bizonyítványokkal, állást keres, villában vagy uradalomban Ajánlatot kér Kólos János Nagyszombat, Alsókálováros 145. sz. 3799

M.-övári

akadémiát végzett, 25 éves gazdaság, gazdasági intézményekben (első sorban a fővárosban) írásban leendő állásra pályázik. Szíves megkereséseket Bpest, VII., Thököly út 93. I. em. alá kér Neumann J. 3798

Ispán

18 évi jeles gyakorlattal, végzett földmívelés, közporku, katolikus, nős, családalan, 4 nyelvismerettel, erélyes, józan, koránkelő, szerény igényű. Cím: "Bácska" poste restant Ozd. 3793

Nagybirtokos urak,

jóvedelmét óhajt uradalmi után elerni, forduljon bizalommal hozzám, uradalmi kezélete állást, jóvedelmét írásban. Cím: a kiadóhivatalban. 3797

Azonnali

belépésre állást keres, nőitlen, 4 polg. földmívelőskölát végzett, 1/2 évet nagyobb uradalomban töltött egyen, beszél magyarul, németül és románul. Cím: a kiadóhivatal. 3802

Ispáni

állást keres 12 1/2 évi bel-terjes gazdaságból szerzett gyakorlattal, 30 éves, nős, gyermektelen, ler. vallású, szorgalmas, farsadást nem ismerő ember, kinek csukor-terület, dohány-terület, tejgazdaságból és házilátásból több évi gyakorlata van, állása felmondatlan, igényei szerények, már önállóan is kezelt 1700 holdas bérletet Cím: a kiadóhivatalban. 3795

16 évi

külföldi gyakorlattal bíró gazdasági intéző, korszak-területtel és csukor-területtel, román, katolikus, vallású, 39 éves, nős, az 1900. évi XX. II. törvények szerint képesített állást keres. Cím: a kiadóhivatalban. 3792

Műkörtész,

aki dísz-, konyhai- és kertészeti munkákban, valamint a gazdasági és földmívelési tevékenységben érti, 18 évi gyakorlattal bír, nagyobb uradalmi és intézői kertészetben működött, 33 éves, 1 gyermek atyja, megfelelő állást keres. Cím: R. J. Rákostálya, Remény-utca 15. 3827

Szakképzett

tiszt, ki jelenleg egy nagyobb uradalmi felmondatlan állásban működik, keres, óvadék letétele ellenében, perszentuális kezélete nagyobb uradalmi, vagy esetleg elfogad nagyobb javadalmat töltött állást. Ajánlatok keretnek a kiadóhivatalba "x-y" jelleg alatt. 3828

Gazdatiszt

állást keres 29 éves, nőitlen, keresztény, szakiskolát és gazdasági gyakorlati vizsgálatot, 9 évi gyakorlattal bíró tiszt. Cím: "Gazdatiszt" Poroszló, Heves megye. 3825

Kisebb

gazdaság, esetleg szőlő-területtel álló kezeletre, azonnali belépésre alkalmazást keres földmívelőskölát végzett, ev. ref. vallású, 23 éves, nőitlen ember, aki birtokon szeretne alkalmazást kapni, ahol jövedelme biztos lenne és megköszönhetné. Gyakorlatát a saját és a katonai ideje kihasználva 1 éves írásbeli bizonyítvánnyal igazolhatja. Szíves megkereséseket kér R. I. Czegled, V. Népker-utca 95. sz. 3823

Gazdatiszt

állást keres, földmívelési, állattenyésztési, állatgyógyászati, de különösen a sertésvesz elleni okszéri-velekezés, erdő-, szőlő- és pinceszékelési, munkálatok az egyszerű s a kettős számvitelt vezetésére és számkönyv-felvezetésére teljes jártassággal bíró, 48 éves, román, katolikus, okleveles gazdatiszt, aki jelenleg is egy mosonmegyei hírneves uradalomban mint számvitelt és ezzel kapcsolatosan mint szőlő- és pinceszékelőt van alkalmazva. **Urgencia vagy egy nagyobb gazdaságban mint intéző tisztként** vagy **számvitelt vezető** szerény feltételek mellett alkalmaztatni kíván. Szíves megkereséseket "Erdős és szerény" jelleg alatt a lap kiadóhivatalához keretnek. 3833

Jöszágté ügyelő,

ügyes, önmagadon állásban ez időszert Délmagyarországon, német szláv, magyar, cseh, lengyel és több évi gyakorlati praxissal, nős, gyermektelen, nagyobb uradalmi volt, állást óhajtja töltoztetni. Ajánlatok "Meghívható 2254" jelleg alatt Hasenstern és Voglerhez Budapest, Dorottya-utca 9. 3831

Gazdatiszt

állást keres egy tapasztalt, vizsgázott gazdatiszt június vagy július elsejére, jelenleg 3400 holdas bérzadásában 15 év óta mint rendelőt tiszttal állásban. Cím: Oppenheim Miksa Pusztatényő, Szolnok megye. 3826

Állatok

Sovány és hozott sertéseket legjobban értékesít és beszerző — BAUER B. GYULA sertésbizományos Bpest, VIII., Rákóczi-ut 73. TELEFON 79-41. Minden fe vilákosítás díjtalanul készséggel adatik

Eladó

tenyésztet felozlása folytatón ömlesztéséig gróf Hunyady László úrnéni uradalmi eladásra bocsátott többörösen ki-tüntetett "Merino electoral negretti" tenyésztetből, míg a készlet tart dró tenyésztetből és dró tenyésztetből. Venni szándékozóknak bővebb felvilágosítást nyújt az uradalmi jöszágté felvilágosítás, Or-megye, Nyitra m., hol is a tenyésztet megtekinthető. 3786

3 hónapos,

szálkás és sima hűl származott foxterrier-eladók. Megkeresések feltételekkel: Pista Radány, posta és állomás Csejta (Hódmezőközség). 3785

Yorkshire

választott malacok Angliából importáltak legmagyabb faj, darabja 20 koronát eladó. Missetal gazdaság, n. p. Nagykopornak, Zala megye, 3784

Egypár

teljesen behajtott meg-bizható és hibátlan, erős csontozatú, figyáms, 16 márkus 6 éves pej herelt **híntőstő** jutányos árban eladó Báró Patenai I. család gazdasága Balaton-Ederics. 3782

Gr. Almásy Dénésné

Tiszvári uradalomban 3 dró jól kifejlett 2 éves tiszta magyar fajbika eladó. Posta helyben, vasutállomás Mezőcsanak. 3811

Hampshire-down

tenyésztés-kösoh kerület eladá a Reizmann Herman kisvárdai juhászatából. Erdőkölőknök közlelőbbi Reizmann Herman gazdaságának központi irodája Kisvárdán szolgál. 3812

Eladó

Michels Imréné Kuku-állomás Angliából importáltak legmagyabb fajbika eladó. Missetal gazdaság, n. p. Nagykopornak, Zala megye, 3784

Eladó

tenyésztet és fajbur-gonyák. A Pta-Ujnépi uradalomban (n. p. Nagykánizsa) teliver simmenthali bikák, teliver westfalai kanok és koczkák állandóan kaphatók. Ugyanott Reichen-canzler, Vesta, Magyar Állás Opai, Karuzsán, Prof. Weibmann, Bismark, Prof. Orth, Frugga, Memphis, Sas, Apollo, Cló, Krüger, Fehér óriás, Silesia burgonyatelepek 100 kg.-ként 7 koronáért, Iduna, Teutonia, Roland, Galathia, Felitta, Don Carlos, Topor, Imogard, De West Abnd Hamd burgonyafajok 100 kg.-ként 9 koronáért Nagykánizsa vasutállomásra szállítva eladók. 3783

Eladó

teliver simmenthali bikák, színtelített előtára fűzők és tehének importált egyedekből, országos törskönyvbe bejegyezve. Fáy Zoltán gazdasága Csesd, Heves megye. 3569

A csapó gazdaságban

eladásra kerül tíz dró tenyésztet, igazolt állományú előtára fűzők és tehének importált egyedekből, országos törskönyvbe bejegyezve. Fáy Zoltán gazdasága Csesd, Heves megye. 3569

Eladók

víznyomok változása miatt ócsón különböző kornú ezüst fejnyak és Phacelia-mag kizáramlat 2 koronáért. Mor-vay Ödön Miszla, Tolna megye. 3758

Országosan

szert nagy, fehér nemesített Yorkshire tenyésztet az ideit tenyésztésére a legelő-6 d jial tüntetett ki. A Yorkshire faj tenyésztése iránt való érdeklődőkre bízottóltag hat az ország külön-böző vidékén, más és más talajon tett kísérletek sikere, mely egyrészt a Yorkshire acclimatizáló kólességnek tulajdonítható. Az eddigi nagy számu megrendelések arra kértettek, hogy kerjem a t. gazdasági megrendelések még idejében való megtételére, hogy így a tömeges előjegyzések dacára időm és módom jusson az igények kielégítésére. Idősebb előrendítő tenyésztőknek és koczkákra előjegyzéseket már most elfogadok. Választást malacokat 30-40 koronájával adok el. **Húscsok Gyul. Hajdas** (Tolna vármegye). 3741

Szarvasmarhát

nyári legelőre elfogadók. Tenésztet felozlása miatt eladók 2000bonyhádi és eredeti importált finnhall fejős fias és hasas tehent. Schwarcz Arthur Dómsód, pályamndar. 376

Muraközi

ménestő 170 cm. magas, fekete, jelte-len, 2 1/2 éves, nagyon széles, erős csontozatú, teljesen hibátlan. Ára 1200 korona. Wejsz Alajos, Nagykánizsa. 3707

Marhamérlegek!

Erős vaskorlással 1500 kilogramm hordőre a leg-erősebb szerkezettel.

Szeker-Hidmérlegek

szekerek és állatok mérle-gelésére! 4000 vagy 3000 kilogramm hordőre 4 m. hosszú, 2 m. széles, a leg-erősebb kivitelben.

Raktári-mérlegek!

pontos kivitelben minden mérleg törv. hitelesítve, 2 évi jókarbantartás mellett.

DÉNES MANÓ

gazdasági szekérhidmérleg-és marhamérleg-gyáros Budapest, Iroda és raktár: VII., Dohány-u. 92. Gyártalep: Gizella-ut 53-55. (Csömör-ut sarok). 318

Javitások

eszközölése céljából szerelők azonnali kiűzők. Telefon és Interurbán 88-30.

Eladó tehének

7 dró részben hasas, részben borjas első-rangu nagy és szép példányok, bonyhádi fiatal tehének, kiti-nő tejeők. Kluger Jenő bérli. Pozsa, posta Zalaegerszeg. 3778

Hizlálásra

való és mindenféle fajta jármos ökröket, valamint szép 1-3 éves vöröstarka növendék ökröborjakat bármely mennyiségben és szerződéses szállítás mel-llett eladásra ajánlanak 407

Récsey és Dukász

szarvasmarha-kereskedők NAGYKÁNIZSA.

Elsőrendű fajjellegű

vöröstarka ökrök és üszőborjukat

1-2-3 éves korban, to-vábbá hizlálásra vagy járomba való tarka ökröket, ugy-szintén hasas v. friss fejős teheneket

a legjutányosabb árban egészség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozunk 269

Spitzer és Weller

u. Kis-Czell u.

A "KIS HIRDETÉSEK" folytatása a 831. oldalon van.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legalkalmasabb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

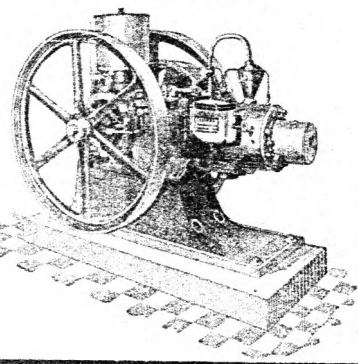
JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. BUDAPEST—KELENFÖLD

a budapesti-úton, a vasutállomással szemben.

CLIMAX és ECLIPSE NYERSOLAJ-MOTOROK és LOKOMOBILOK

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély,
se pénzgyőri ellenőrzés.

Elsőrangú referenciák.

BACHRICH ÉS TARSA

MOTORGYÁR

Budapest, Szabadság-tér, Tőzsde-palota.

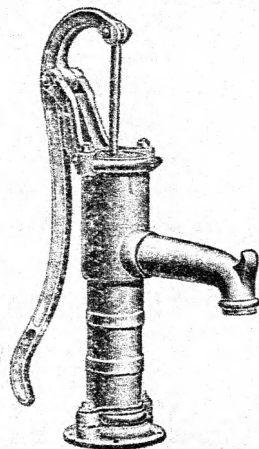
Sürgönyezim: „Szivattyúgyár Budapest” Gyártott fecskendők száma: 17.000.

Telefonszám:

72-08. v. 72-09.

Alapított:

1858. évben.

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár Részvénytársaság
BUDAPEST, VI. ker., Váci-ut 69. szám.

Gyártási ágazatok:

Gőzgépek, légsűrítők, vacuumszivattyúk, keretfűrészek.
Gőzkazánok, tartányok, előmelegítők. Vashidak,
fedélszerkezetek, szegecselt oszlopok.

Vas- és fémöntvények. Vasuti fordítókoronák. Minden-
nemű forgó- és futódaruk kézi- és villamoshajtásra.
Rostélyvasak acélezott felülettel. Kőzlömvek.

Szivattyúk ~ Tüzfecskendők.
Tűzoltósági segédeszközök. Közegészségügyi szerek.
Közleltatási eszközök.

Árjegyzéket, valamint „Gyártási ága-
zatokról” prospektust kívánatra. 525

A Szegedi kenderfonógyár r.-t. Szegeden

felhívja a t. gazdaközönség figyelmét minden szerkezetű
aratógéphez használható

manila kévekötőfonalára,

melyet mint egyedüli hazai gyártmányt, garantált 45 kg.
minimális hordképességgel, a külföldinél jelenté-
ken en olcsóbb árban szállít.

Mult évben több mint 1000 mmászt adott el a gyár
és számos nagy uradalom elismerő-levele bizonyítja a
fonal kifogástalan minőségét.

Ugyanott **gőzeke-sodronyhőtelek, gazda-
sági kötélárak, kenderzsákok** legelőnyösebben
beszerezhetők.

Hirdetések

felvetetnek a kiadóhivatalban
Budapest, IX., Köztelek.

REICHEL és HEISZLER vegyipari gépgyára.

rezáru-, gőzkazángyár és fémöntöde.

Badapest, X. ker., Noszlopy-utca 1. szám.

Magyarország legrégebb speciális gyára, mezőgazdasági szeszgyárak berendezésére.

Szeszfőzdek, finomítók és élesztőgyárak teljes gépfelszerelése, a legújabb rendszerek alapján, az anyag legnagyobb kihasználásával.
Fennálló gyártelepek felülvizsgálata, átalakítása, egyes gépek és készülékek szállítása, átalakítása és javítása, hiányok kipuhatolása
s pótlása szakavatott közegeink által pontosan és jutányosan eszközölhetik. — Tervek és költségvetések, szükség esetén kiküldetések
ijltalan ul. — Gyümölcs, szőlőtörköly és borseprő feldolgozásához kitünő rendszerű pálinkafőző-üstök. — Számos kiállítási érem, díszoklevél.

Tavaszi trágyázásra legalkalmasabb a Cséry-féle szemétrágya,

mely a legolcsóbb phosphort, kálit és nitrogént tartalmazó természetes trágya. Az istállótrágyát
tartalomban és hatásban jóval felülmúlja. Rövid idő alatt rengeteg népszerűsége telt szert.

Ismertetések, analizisek és árajánlatok kaphatók a központi eladási telepen:

BAYERTHAL és LEVY czégnél Budapest, V. ker., Bálvány-utca 26.

„Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. — Az Első Magyar Papir-Ipar r.-t. paprosán.

Melléklet a „

(B. B.) E hó
fordulója Darány
november 2-ikán
ügyi tárczát s e
esztendeig vezet
havában lemond
az alkotmányos
kormány meghiv
hó 8-ikán ismét
került s így most
nek tüzedik eszté

Nem kis dolog
lenni. Testi-lelki
bára tevő munk
lösség sulya is t
S bármely buzga
lességeit, bármily
zen is, az idők
kitéve, mint az ar
uralmat is megur
ran ostoba fordu
férfiakat is gyors

Darányi Ignác
latását szinte p
Könnyű azonban
szetének titkát
tekintetet kell
ságának eredmé
ség, a kifogyhata
az ő fenntartó e

Darányi soka
elméje folytonos
foglalkozik. Ninc
lehetőség, nincsen
rányi Ignác mu
illeszteni elmulas
zsányi erőt meg
ményt se keves
elégítette ki. Soh
épített. Ugy képz
sége folyamán a
valamint az egy i
hordó ereje végü

Bátran elmond
lésügyi tárcza él
miniszter nem v
jobb barátira még
rányi mindig eg
társadalommal.
volna a társada
mőködésének an
tása okából; elle
sadalmi alapon v
a hivatalnoki szo
hanem az életbe
szabad elfelejten
kítartó bizalmu
Darányit magunk